

Univerzita Karlova
Fakulta humanitních studií
Sociální a kulturní ekologie

Diplomová práce

Vlk obecný v rámci časopisu Myslivost

Bc. Dominik Grosser

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Arnošt Novák Ph.D.

© 2023 UK v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 6. 1. 2023

Dominik Grosser

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu práce Mgr. et. Mgr. Arnoštu Novákovi Ph.D. za cenné připomínky, odborné vedení a inspirativní pohledy, které mi při psaní diplomové práce poskytoval.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá napětím mezi mysliveckou perspektivou a přísnou ochranou vlka obecného v kontextu České republiky. V rámci teoretické části konstruuji porozumění myslivosti z historického i současného praktického pohledu, diskutuji její „tradiční“ pojetí, představuji přírodovědné argumenty pro návrat vlka, jeho současné rozšíření, právní ochranu i překážky, které mohou bránit jeho návratu. Současně dále problematizuji konflikt návratu mezi místními lidmi a diskurzem přísné ochrany vlka, ve které na základě zahraniční literatury vystupují prvky asymetrie moci, která je způsobena zavedením dominantní a hegemonické ochrany v rámci veřejného prostoru. S těmito předpoklady vstupuji do následné kritické diskurzivní analýzy časopisu Myslivosť, který vydává Českomoravská myslivecká jednota. Pro svou práci si vytyčuji cíl rozklíčovat způsoby reprezentace, kterými časopis Myslivosť konstruuje sociální realitu o vlkovi obecném a zároveň analyzovat ideolog(i-e), které stojí na pozadí a umožňují legitimizovat daný diskurz. Na základě své analýzy zjišťuji, že vlk je v rámci časopisu Myslivosť reprezentován zejména jako „kříženec“ a „uměle vypuštěné“ zvíře, které ztrácí či do budoucna může ztratit svou plachost. Dané reprezentace vlka souvisí také s aktéry, kteří jsou v časopise zobrazováni. Kromě koaličního partnera, kterého zastupují chovatelé hospodářských zvířat, vystupují také oponentní aktéři, kteří jsou označováni za „pseudoochránce“ přírody. Současně se také konstruuje reprezentace napětí mezi hodnotami venkova a města. Celý konflikt je v rámci reprezentací rámován v souladu s teoretickým předpoklady jako zakoušená asymetrie moci o využívání krajiny a také fundamentálního sporu o to, co příroda sama o sobě reprezentuje a jaké místo v ní má mít právě vlk. Analyzuji také reprezentované taktiky rezistence vůči hegemonické ochraně vlka, které se vyvíjí v rámci časopisu od infrapolitiky ilegálního lovu k otevřenému a formálnímu zápasu o diskurz přísné ochrany vlka až po výslednou rezignaci na další formální postup z důvodu zakoušené neprostupnosti dominantního diskurzu přísné ochrany. Spojující legitimizací daných reprezentací je odkaz na autoritu tradice myslivosti. Vzhledem k výsledkům a teoretickým předpokladům navrhuji znovu zapojit Českomoravskou mysliveckou jednotu do demokratického vyjednávání o budoucí podobě ochrany vlka, která by mohla utlumit reprezentovanou propast mezi myslivci a státní ochranou přírody.

Klíčová slova: vlk obecný, myslivosť, časopis Myslivosť, Českomoravská myslivecká jednota, kritická diskurzivní analýza

Abstract

The thesis deals with the tension between the hunting perspective and strict protection of the grey wolf in the context of the Czech Republic. Within the theoretical part, I construct an understanding of hunting from historical and contemporary practical perspectives, discuss its "traditional" conception, present the naturalistic arguments for the return of the wolf, its current distribution, legal protection and the obstacles that may hinder its return. At the same time, I further problematize the conflict between the return among local people and the discourse of strict wolf protection, in which elements of power asymmetry, based on foreign literature, stand out due to the imposition of dominant and hegemonic protection within the public space. With these assumptions in mind, I enter the subsequent critical discursive analysis of the journal *Myslivořt*, published by the Czech-Moravian Hunting Union. For my work, I set out to unravel the modes of representation through which the *Myslivořt* magazine constructs the social reality of the grey wolf, while also analysing the ideologue(s) that underpin and enable the legitimisation of the discourse in question. On the basis of my analysis, I find that the wolf is represented within *Myslivořt* magazine primarily as a "mongrel" and "artificially released" animal that is losing or may lose its shyness in the future. The given representations of the wolf are also related to the actors who are depicted in the magazine. In addition to the coalition partner, represented by livestock farmers, there are also opposing actors who are described as 'pseudo-protectors' of nature. At the same time, a representation of the tension between rural and urban values is also constructed. The whole conflict is framed within the representations in accordance with theoretical assumptions as an experienced asymmetry of power over the use of the landscape, as well as a fundamental dispute over what nature itself represents and what place the wolf should have in it. I also analyze the represented tactics of resistance to hegemonic wolf protection that evolve within the journal from the infra-politics of illegal hunting to the overt and formal struggle over the discourse of strict wolf protection to the resulting resignation to further formal action due to the experienced impenetrability of the dominant discourse of strict protection. The linking legitimization of the representations in question is the reference to the authority of the hunting tradition. Given the results and the theoretical assumptions, I propose to re-engage the Czech-Moravian Hunting Union in democratic negotiations on the future form of wolf protection, which could attenuate the represented gap between hunters and state conservation.

Keywords: grey wolf, gamekeeping, magazine Myslivost, Czech-Moravian gamekeeping unit, critical discursive analysis

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Teoretická část.....	11
2.1 Myslivost a tradice	11
2.1.1 Současná myslivost v praxi.....	13
2.1.2 Českomoravská myslivecká jednota	15
2.1.2.1 Organizační struktura ČMMJ a její činnost.....	15
2.1.2.2 Časopis myslivost	17
2.2 Vlk obecný (Canis lupus).....	18
2.2.1 Právní úprava ochrany vlka.....	21
2.2.1.1 Mezinárodní právo.....	21
2.2.1.2 Právo Evropské unie	22
2.2.1.3 Právo České republiky	22
2.2.2 Argumenty pro návrat vlka obecného	22
2.2.3 Překážky návratu vlka	24
2.3 Konceptualizace konfliktu.....	25
2.3.1 Spory o přírodu a metoda hledání její povahy	27
2.3.2 Konflikt pohledem diskurzu a hegemonie	30
2.3.3 Rezistence vůči hegemonii.....	33
2.3.3.1 Ilegální lov	35
2.3.3.2 Pověsti a pomluvy.....	36
2.4 Shrnutí teoretické části:	37
3 Praktická část	39
3.1 Cíl práce a výzkumné otázky	39
3.2 Výzkumný soubor	40
3.3 Kritická diskurzivní analýza.....	40
3.3.1 Norman Fairclough a KDA.....	41
3.3.2 Trojdimenzionální analýza.....	43
3.3.3 Užší vymezení metodologie.....	44
3.3.4 Objektivita v KDA.....	46
3.4 Výsledky analýzy textů	47
3.4.1 2014.....	47
3.4.2 2015.....	50
3.4.3 2016.....	56
3.4.4 2017.....	59
3.4.5 2018.....	61

3.4.6	2019	66
3.4.7	2020	73
3.4.8	2021	77
3.4.9	2022	80
3.5	Shrnutí výsledků.....	83
4	Závěr.....	89
	Seznam použitých zdrojů	91
	Seznam analyzovaných článků	105
	Seznam obrázků	112
	Seznam použitých zkratk	112
	Přílohy.....	113

1 Úvod

V současné době dochází k návratu vlka obecného do České republiky, což přináší mnoho nových situací a nároků na koexistenci s touto šelmou. Od jeho oficiálního návratu roku 2014, kdy došlo k monitoringu prvního doloženého rozmnožování na našem území (Kutal, et al. 2017) se ocitáme v situaci, kdy se v současné době na území České republiky vyskytuje 24 vlčích teritorií (Hnutí Duha, 2022). Tento soustavný nárůst počtu teritorií a jedinců na našem území můžeme přikládat zejména přísné právní ochraně vlka obecného, zvyšujícímu se zalesnění a snižující se hustotě obyvatel v krajině (Cimatti et al., 2021). Návrat vlka je vnímán v kontextu přírodních věd za přínos, jelikož dochází k zvyšování biodiverzity a podpoře přírodních procesů v krajině, nicméně vlk přináší také konfliktní situace, a to zejména v místech jeho výskytu, čemuž musí čelit místní lidé. Mezi dané místní náleží také myslivci, kteří z mé zkušenosti vnímají vlka velice negativně.

Sám jsem myslivcem a při promýšlení toho, co si vybrat za téma své diplomové práce jsem přirozeně inklinoval k oblastem, které můj zájem podmiňují. Na terénních praxích, při některých přednáškách na oboru Sociální a kulturní ekologie a rozhovorech se svými vrstevníky mimo mysliveckou komunitu jsem nabýval dojmu, že návrat vlků je právě oním přínosem pro naši přírodu. V rámci svého setkávání se s ostatními myslivci a znalostí myslivecké praxe a teorie jsem však současně vnímal i konfliktnost jeho návratu. Tato rozporuplnost mě vedla k tomu se více zaměřit na mysliveckou perspektivu návratu vlka a zjistil jsem, že v kontextu společenských věd, je toto téma v rámci České republiky jen málo tematizováno. Věděl jsem, že musím vlka a myslivost propojit, jenže jsem si nebyl jistý tím, jakým způsobem to udělat.

Oči mi otevřel až časopis Myslivost, který se mi přibližně před rokem a půl dostal po dlouhé době do rukou, v rámci jeho pročítání jsem došel k závěru, že téma vlka v něm opravdu rezonuje. Došlo mi, že právě daný časopis může být dobrým zdrojem, skrze jehož analýzu budu schopný vyjádřit aspoň částečně mysliveckou perspektivu na návrat vlka do české krajiny.

Ambicí této práce je tedy najít odpověď na to, jakým způsobem myslivci, lépe řečeno časopis Myslivost, o vlkovi a jeho návratu přemýšlí, co pro ně jeho návrat znamená, proč je to tolik konfliktní téma a jakým způsobem se s jeho návratem vyrovnávají. Jsem přesvědčen o tom, že analýza reprezentací vlka v rámci časopisu Myslivost pomůže rozklíčovat dané otázky, které jsou důležité nejen pro mě jako myslivce, ale také pro společenskou debatu o budoucím vývoji koexistence s touto charismatickou šelmou.

2 Teoretická část

2.1 Myslivost a tradice

Myslivosti se dle zákona č. 449/2001 Sb. rozumí jako souboru „činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součásti ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví“.

Přehlednější interpretací myslivosti Dvořáka et al. (2014), bychom mohli navázat na zákonné porozumění tomuto pojmu tak, že myslivost je defacto hospodářskou činností využívající chovatelských přístupů k zajišťování zvěřiny, kvalitních trofejí a minimalizaci škod působených zvěří zemědělskému, lesnickému, rybářskému a mysliveckému hospodářství.

Druhou část porozumění myslivosti zákonem 449/2001 Sb., tedy „spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součásti českého národního kulturního dědictví“ bychom mohli komentovat opět na základě Dvořáka et al. (2014) tak, že myslivost představuje specifickou aktivitu prověřených myslivců různého věku a sociálních vrstev, laiků i profesionálů, kteří přispívají k rozvoji lovectví a myslivosti, ochraně životního prostředí, kynologii, sokolnictví a střelectví, přičemž jejich dovednosti se kultivují a stojí na základě dlouhé historické tradice.

V definici myslivosti se objevuje pojem „**tradice**“, se kterým je nutné se v kontextu sociální věd vyrovnat. Podle Giddense (2000) jsou totiž „tradice“ konstruktem modernity, tedy posledních dvou set let. Tradice není něco zcela stálého, ale je to proces neustálého „vynalézání a „znovu vynalézání“. To, jak vypadá myslivost dnes, je velice odlišné od toho, jak vypadala v minulosti.

Například první zmínky o určitém odkazu k hospodaření se zvěří se objevují v období feudalismu (Hart, et al., 2017), nicméně v té době se zejména jednalo o systém hospodaření se zvěří jen ve prospěch panovníka, který si nárokoval veškeré právo na lov (Bednář et al., 2022) a docházelo k nakládání se zvěří tak, aby jí bylo dostatek právě jen pro něj (Vach, 2015). Poté se lov a hospodaření se zvěří rozšířilo také na šlechtu, popřípadě jejich lovecké družiny složené z poddaných. Hospodářský význam lovu se ještě více snižoval a vzrůstala jeho „reprezentační“ funkce v rovině pořádání okázalých lovů. Až někdy v 16. století se začíná o hospodaření se zvěří přemýšlet v kontextu jejího chovu a nejen lovu (Bednář et al. 2022).

Na počátku 18 st. můžeme sledovat určitý počátek organizace mysliveckého učení a vytváření rituálu „přijetí v počet myslivců“ se symbolickým předáním výučního listu, tesáku a lovecké truby (Vosátka, 2013) a současně na konci tohoto století také dochází k nastavení systému hrazení škod působené zvěří na zemědělských plodinách (Bednář et al., 2022).

Až od roku 1849 se právo lovu váže ze státu na vlastnictví půdy, přičemž toto právo se mohlo také pronajímat. Za období komunismu došlo k vyloučení jednotlivců z pronájem honiteb a poté také k znárodnění veškerých pozemků, což mělo za následek, že myslivost mohli provozovat jen lidová myslivecká sdružení, popřípadě státní a družstevní instituce (Hart, et al. 2017).

Můžeme sledovat, že se rozhodně nejedná o nějakou stálou tradici, nýbrž její podoba a to, jaká je myslivost dnes je výsledkem určité formy vyjednávání o konstrukci myslivosti jako tradice.

Charakteristikou tradice jsou podle Giddense (2000) také rituály a jejich opakování v rámci komunit. V myslivosti se jedná například o troubení při lovech, honech a jiných mysliveckých akcích (Hart et al. 2017) jako jsou myslivecké zkoušky, soutěže, svatby, pohřby či křtiny (MZČR, 2005). Jedná se také o mysliveckou etiku, která zasahuje do celého průběhu lovu zvěře, kdy na myslivci není jen vyhodnotit, zda daná zvěř a její odlov je z chovného hlediska legitimní, ale dbát na celý proces morálních předpokladů jejího výkonu. Zvěři se nesmí působit nepřiměřené utrpení či bolest a myslivec musí ulovené zvěři projevit úctu skrze dodržování mysliveckých zvyklostí. Dále se jedná o mysliveckou mluvu, která vyjadřuje specifický a kladný citový vztah ke zvěři a přírodě (Hart et al. 2017) či tradiční oblečení a výstroj. Myslivost současně inspirovala mnoho malířů, sochařů, spisovatelů, fotografů i skladatelů hudby (MZČR, 2005). Tyto rituály a jejich opakování ovlivňují také okolí. Jelikož myslivost je zejména výsadou venkovských oblastí, je kultura venkova dominantně s myslivostí spojena (Heberlein et al. 2002).

Tradice je současně spojena také s mocí a slouží k tomu, aby danou moc legitimizovala (Giddens, 2000). To v našem případě může odkazovat k moci myslivosti dělat si nárok na hospodaření se zvěří na základě svého tradičního odkazu. Giddens (2000) dodává, že tradice může být zachována jen do té doby, pokud je patřičně ospravedlněna vůči jiným způsobům konání. Takovou legitimizaci a posílení moci myslivosti jako tradice můžeme sledovat v tom, že se v roce 2011 myslivost stala součástí „Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky“, která slouží k účinnější péči o tradiční lidovou kulturu v České republice.

Účelem daného Seznamu je „ochrana, zachování, identifikace, rozvoj a podpora nemateriálního kulturního dědictví na území České republiky“ (MKČR, 2020).

Pokud se podíváme na myslivost jako tradici systematicky, můžeme využít poznatky Hobsbawma et al. (2012), kteří poukazují na to, že tradice jsou vytvářeny zejména ze tří důvodů:

- 1) Zakládají nebo symbolizují sociální soudržnost nebo členství ve skupinách
- 2) Zakládají nebo legitimizují instituce, status a autoritu
- 3) Působí jako forma socializace a vštěpování přesvědčení daných hodnot a konvencí chování

Ve výsledku můžeme o myslivosti jako tradici říci, že se střetává do jisté míry se všemi body. Konstruuje totiž uzavřenou komunitu, která sdílí určité přesvědčení o hospodaření se zvěří, skrze tradici se legitimizuje postavení, autorita a nárok na tuto činnost a současně pomocí mysliveckých zkoušek a vzdělávání se vštěpují určité normy chování v podobě specifických rituálů a jejich opakování při výkonu této „tradiční“ činnosti.

Přestože se tímto pohledem poněkud rozbíjí ona představa o romantické „tradiční“ myslivosti, je s Giddensem (2000) nutno dodat, že „tradice jsou potřebné a budou vždy existovat, protože zaručují kontinuitu života a dávají mu formu“.

2.1.1 Současná myslivost v praxi

Pokud se podíváme na to, co myslivost představuje v současné praxi, zjistíme že se jedná především o chov zvěře. Zvěř je podle ZOM § 2 definována jako „obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů...“. Současně ZOM rozlišuje mezi zvěří, kterou lze obhospodařovat lovem a zvěří, kterou nelze lovit dle mezinárodních smluv, či zvláštních právních předpisů¹. Rovněž je zvěř považována za „res nullius“, tedy věc nikoho, což odkazuje k tomu, že zvěř se pohybuje ve volné přírodě a nerespektuje hranice jednotlivých honiteb. Tím pádem se zvěř stává vlastnictvím až po jejím ulovení (Vosátka, 2013).

Chovem zvěře se dle ZOM § 3 rozumí „...odborné zásahy sledující určité vymezené biologické cíle...“. Jedná se tedy o takovou činnost myslivce, jejímž cílem je vysoká plodnost, hmotnost a kvalita trofejí zvěře.

---

¹ Zde spadá také vlk obecný

Tohoto cíle se dosahuje skrze úpravu početního stavu a poměru pohlaví, zachování a zušlechťování žádoucí genetiky, příkrmováním zvěře zejména v období strádání(zimy) a zajištěním klidu zvěři skrze vhodné členění krajiny, vytvářením úkrytů a ochranou před vnějšími vlivy v době zemědělských prací a v období vyvádění a kladení mláďat. Dané cíle a jejich dosahování musí vždy brát v potaz také zájmy zemědělského a lesního hospodářství (Bednář et al., 2022).

Pro předpoklad kvalitního chovu zvěře je nutné stanovit kvalitu honitby (Bednář, et al. 2022) tedy odpovídající počty zvěře, správný poměr pohlavní a věkovou skladbu populací (Hanzal, 2018), které odpovídají jak ekologickým, tak společenským podmínkám daného prostředí. Jinými slovy, stanovit minimální stav (kdy populace není ohrožena na existenci) a normovaný stav (maximálně možný počet zvěře), který respektuje úživnost honitby, podmínky pro chov zvěře a možné škody působené zvěří v zemědělství a lesnictví. Skutečný stav zvěře myslivci každoročně zjišťují sčítáním zvěře v dané honitbě, které vyjádří tzv. kmenový stav. Tento stav je poté ohlašován příslušnému orgánu státní správy myslivosti a současně je předpokladem pro vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě (Bednář et al., 2022).

V rámci péče a chovu o zvěř se můžeme setkat s různými nástroji a metodami myslivců například v podobě zakládání a plnění krmelců, slanisek a lízů, napajedel a jiných typů zařízení pro příkrmování a potřebnou výživu zvěře. Dále se jedná o metody inventarizace a reintrodukce zvěře, ochranu před šířením nemocí a hygienu zvěře. Důležitým aspektem chovu zvěře jsou také chovatelské zásahy do populací v podobě odchyty, což se uplatňuje zejména v intenzivním chovu obor, či různými způsoby lovu zvěře (Vach et al., 2016).

S chovem zvěře jsou spojené také škody, které mysliveckou činností mohou vznikat. Uživatel honitby – jedinec, či sdružení – je povinen/o hradit škody držiteli honitby, myšleno vlastníkovům honebních pozemků v případě škod způsobených provozem myslivosti na honebních pozemcích, či přímo způsobených škod zvěří. V případě škod způsobených na zvěři, kdy se jedná zejména o neoprávněný lov (pytláctví), úhyn zvěře, poškození hnízdišť, poškození prostředí nutného pro život zvěře, nebo vypouštěním živočichů, kteří narušují přírodní rovnováhu či genofond zvěře, má právo na náhradu škody uživatel honitby (Vosátka, 2013). V případě vlka obecného a jeho predačního tlaku však uživatel honitby právo na náhradu škody nemá (Polák, 2021).

2.1.2 Českomoravská myslivecká jednota

Jak zmiňuje ZOM ve své definici, myslivost je „spolková činnost“, což v praxi znamená nejen utváření mysliveckých sdružení, která provádí myslivecké právo, jež výrazně ovlivňuje kulturní a přírodní procesy daného území, ale také se jedná o vytváření zájmově jednotných mysliveckých organizací. Českomoravská myslivecká jednota², je právě jednou z nich.

Stopy ČMMJ, jejíž název a forma se proměňovala, můžeme sledovat až do roku 1923, kdy došlo ke spojení dosavadních spolků sdružujících myslivecké zájmy v jednu organizaci. Cílem této organizace bylo po celou dobu její historie prosazování zájmu myslivců. V letech 1941 byla uznána za jedinou oficiální mysliveckou organizaci a bylo přikázáno povinné členství všech myslivců. Tento stav trval až do roku 1992, kdy se členství v této organizaci stalo opět dobrovolným, byla jí odebrána spoluúčasť na řízení myslivosti a jednotlivá myslivecká sdružení se stala samostatnými právními subjekty (Vosátka, 2013). Od roku 1992 se tedy jedná o zájmový spolek, který na demokratických principech sdružuje mysliveckou veřejnost v podobě jejich členství.

Přestože se jedná o největší českou mysliveckou organizaci, není to organizace jediná. V roce 1978 byl obnoven Řád svatého Huberta, který nese název patrona české myslivosti a má hluboké historické kořeny. Rovněž působí v Česku pobočka Safari Club International od roku 1992 či Asociace profesionálních myslivců založena 1995 (Červený, 2004).

V roce 2022 je v České republice evidováno 88 793 držitelů loveckého lístku (ČSÚ, 2022) přičemž ČMMJ sdružuje přibližně 55 000 členů z řad myslivců (ČMMJ, 2021a). To znamená, že za činností této organizace, z pohledu faktického členství, stojí přibližně 62 % myslivců, což reprezentuje nadpoloviční většinu současných držitelů loveckého lístku – myslivců. Jedná se tedy o dominantní mysliveckou organizaci v České republice, sdružující zájmy úzce vymezené skupiny.

2.1.2.1 Organizační struktura ČMMJ a její činnost

Hlavním předmětem činnosti spolku dle jeho stanov (ČMMJ, 2020, §5) je veřejně prospěšná činnost. Ta představuje zejména podporu a rozvoj myslivosti, kynologie, sokolnictví, střelectví a ochrany přírody ve spolupráci s ostatními institucemi.

---

² Dále jen ČMMJ

Současně ČMMJ organizuje a provádí zkoušky loveckých psů, sokolnické zkoušky, výcvik ve střelbě ze zbraní, zkoušky z myslivosti, zkoušky pro myslivecké hospodáře, společenské a kulturní akce, střelecké soutěže. Další činností ČMMJ je vydávání odborných monografií, časopisů, informačních materiálů, sjednává pojištění pro myslivce, organizuje a získává děti a mládež pro činnost spolku a dbá o zachování mysliveckých zvyků a tradic.

ČMMJ má také své odborné kluby, které „sdužují osoby se společným zájmem o některou z dílčích činností, které jsou předmětem činnosti spolku“ (ČMMJ, 2020, §93). Jedná se o klub autorů, dámy české myslivosti, fotografů, lovecké lukostřelby, mladí myslivci, sokolníků, trubačů, vábičů a přátel ČMMJ.

Organizační struktura ČMMJ ve svých stanovách (2020) uvádí také tzv. pobočné spolky, což jsou okresní a obvodní myslivecké spolky³, které defacto zaštiťují agendu a naplňování poslání ČMMJ na místní úrovni. Každý OMS svou vlastní organizační strukturu a vytváří se svými členy hlubší vztah v rámci místa své působnosti. V rámci místní struktury pobočných spolků existuje 84 OMSů, které jsou rozmístěny po celé České republice.

Prostřednictvím klubů nebo OMSů, v závislosti na působnosti člena ČMMJ, se hradí také členský příspěvek 700 Kč ročně plus pojištění⁴ (ČMMJ, 2021c), které zprostředkovává všeobecná pojišťovna Halali a.s., jež spadá pod organizaci ČMMJ.

Obecně můžeme říci, že ČMMJ realizuje svou činnost jak na místní úrovni v působnosti OMSů, zastupuje myslivce na státní úrovni například v připomínkových řízeních a současně vystupuje také jako zástupce v mezinárodní organizaci European Federation for Hunting and Conservation. Je zřejmé, že pro naplnění svého poslání „podpory a rozvoje myslivosti“ (ČMMJ, 2020, §5) a ochranu myslivosti jako kulturního dědictví (ČMMJ, 2021a) je potřeba svou agendu komunikovat nejen směrem ke svým členům, ale také k široké veřejnosti. K této komunikaci slouží zejména věstník (ČMMJ, 2021d), zpravodaj (ČMMJ, 2021e), osvětové programy (ČMMJ, 2021f) a tiskové zprávy (ČMMJ, 2021g). Současně se ČMMJ angažuje i v komunikaci s médii a vydává svůj vlastní časopis Myslivosť, který je pro tuto práci klíčový, jelikož dojde zejména k analýze tohoto komunikačního prostředku.

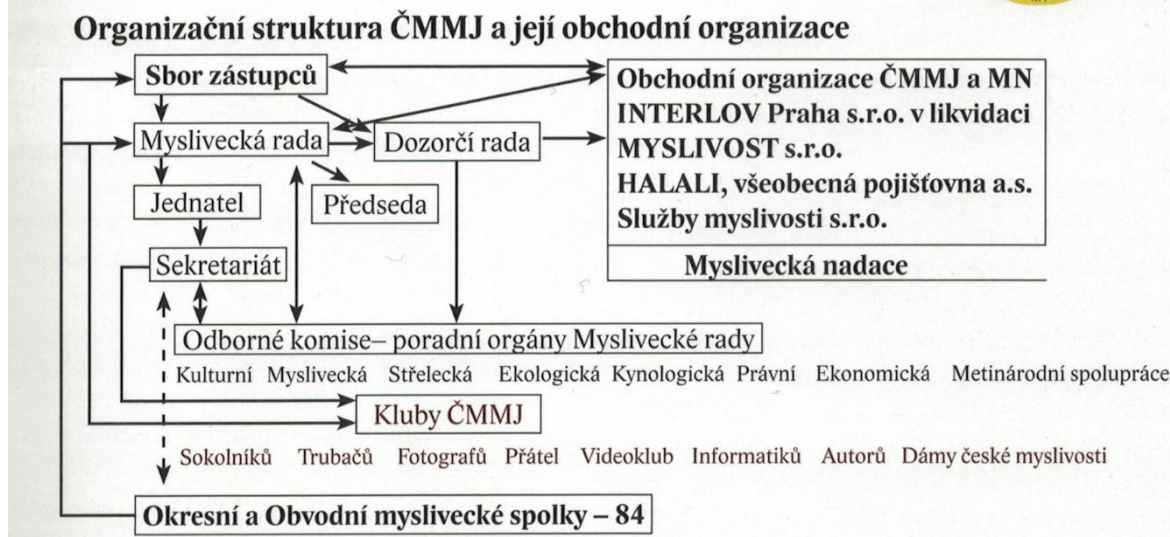
---

³ Dále jen OMS

⁴ Každý myslivec musí být pojištěn dle znění zákona o myslivosti (doplnit)

Českomoravská myslivecká jednota

Obr. 1 Organizační struktura ČMMJ (Vach, 2015)

2.1.2.2 Časopis myslivost

Časopis Myslivost s podtitulem „Stráž myslivosti“ je vydáván v proměňující se formě, periodicitě a názvu od roku 1923. K jeho prvnímu vydání došlo jen dva měsíce po založení prvotní podoby organizace ČMMJ. Časopis myslivost je tak úzce propojen s fungováním ČMMJ, a dokonce byl po určitou dobu v roce 1941 uložen povinný odběr tohoto časopisu členskými spolkům ČMMJ (Myslivost, 2022a).

Časopis myslivost vydává ČMMJ prostřednictvím vlastní obchodní organizace Myslivost s.r.o. (Myslivost, 2022a) s periodicitou 12x ročně a počtem stran pohybujícím se mezi 96 až 176. Náklad časopisu je 25 000 výtisků měsíčně pro 21 000 pravidelných předplatitelů (Myslivost, 2022b). Čtenost časopisu Myslivost se podle interních průzkumů organizace pohybuje mezi 50 000 až 60 000 tisíci čtenářů měsíčně (Myslivost, 2022a), jelikož předplatitelé deklarují, že kromě jich samotných ještě další dvě až tři osoby čtou předplacený měsíčník. Přibližně 70 % čtenářů bydlí v menších městech a vesnicích, přes 80 % čtenářů představuje majitele aspoň jedné dlouhé zbraně, více než 50 % čtenářů vlastní loveckého psa a přibližně 30 % čtenářů pracuje v oboru lesního hospodářství (Myslivost 2022b).

Předmětem měsíčníku jsou zejména „odborné informace z oblasti myslivosti, chovu a péče o zvěř, lovectví, lovecké kynologie, loveckého a sportovního střelectví, částečně i z oblasti lesnictví a ochrany přírody“ (Myslivost, 2022b). Současně je obsah doplněn povídkami, příhodami a zajímavostmi z celého spektra mysliveckých témat a časopis obsahuje rubriky jako Ze života ČMMJ, Právní poradna, Mladým myslivcům, Myslivecké památky a kultura či Zprávy (Myslivost, 2022b). Podrobnější analýza současné podoby časopisu bude předmětem praktické části této práce.

Je třeba také dodat, že časopis Myslivost není jediným periodikem, který se explicitně zabývá myslivostí. V České republice také vychází měsíčník s názvem „Svět Myslivosti“, který „přináší informace z myslivecké politiky, vědy a výzkumu, praxe v honitbě, lovecké kynologie, informace ze zahraničí, rozhovory, reportáže...“ a další. S nákladem 12 000 kusů, čteností 25 000 a počtu 3500 předplatitelů (Svět myslivosti, 2022) se jedná o druhý nejčtenější časopis o myslivosti.

2.2 Vlk obecný (*Canis lupus*)

Jelikož se práce zabývá jak myslivostí, přesněji řečeno časopisem, který je s myslivostí úzce spjat a současně také vlkem, je třeba nyní udělat krok stranou a začít se věnovat druhému z těchto témat, které v mé práci hodlám propojovat. Začnu tedy od základu.

Vlk obecný (*canis lupus*)⁵ je největší zástupce psovitých šelem, pokud nebereme v potaz některá plemena domestikovaných psů (*canis familiaris*). Jedná se o predátora, jehož kořisti jsou nejčastěji zástupci velkých savců. Vlci obvykle formují smečky v počtu 5–8 jedinců, která se řídí vnitřní hierarchií. Plodnost u vlků trvá 63 dní s průměrným počtem šesti mláďat na jednu vlčici. Vlci se původně vyskytovali na většině stanovištích Severní polokoule až na pouště a vrcholky vysokých hor (Mech, 1974).

Přestože se jedná o původní druh oblasti, kde se historicky vyvíjela Česká republika, vztah k vlkovi a obecně k velkým šelmám byl v našich krajinách vždy spíše antagonistický. To dokládá fakt, že historicky docházelo k jejich pronásledování s tím, že systematické vybíjení můžeme datovat v českých zemích od konce 15. století. Dramatický ústup populací velkých šelem nicméně graduje až během období tereziánských a josefínských reforem s nařízením „hubení velkých šelem myslivci i poddanými“.

---

⁵ Dále jen vlk

Na konci 18. století bylo umožněno loveckým řádem Josefa II. hubit velké šelmy každému a kdekoliv, čímž se téměř dovršil jejich osud (Červený, 2004). Je třeba vnímat, že důvodem pro systematické hubení velkých šelem v tomto období byla zejména proměna tehdejší krajiny. Z pohledu státu docházelo k upřednostňování lesnictví a zemědělství na úkor myslivosti (Hart et al., 2017), což se například projevovalo v tom, že černá zvěř⁶ byla defacto vyhubena. Současně se začala řešit problematika škod zvěří na zemědělských plodinách, což opět vytvářelo tlak na snižování výskytu zvěře (Bednář et al., 2022). Z myslivců se v této době stávali lesníci a s razantním odlesňováním krajiny docházelo také k mnohem větším střetům mezi chovateli hospodářských zvířat a vlky (Vach, 2015). Bylo by tedy chybou vnímat proces vyhubení vlka tak, že se jednalo pouze o myslivecký zájem. Je však třeba zdůraznit, že pro hospodaření s volně žijící zvěří je vlk samozřejmě také konfliktním druhem. Na určitou tradici antagonismu vůči vlkovi můžeme odkázat tak, že vlk byl označován za tzv. „škodnou zvěř“ v rámci myslivecké terminologie (Hart et al., 2017).

V důsledku tohoto systematického hubení tedy v druhé polovině 19. století vlk v českém prostředí zcela vymizel z Čech, přičemž na Moravě a ve Slezsku byli poslední vlci zabiti mezi lety 1907–1914. Existují však doklady o jejich výskytu ještě i po tomto období (Anděra, et al., 2012), kdy do roku 2013 docházelo spíše ke sporadickému výskytu vlků na území České republiky, jejíž vzestupnou tendenci lze datovat až s první zmapovanou reprodukcí na našem území, která nastala v roce 2014. Do roku 2017 byl datován výskyt tři smeček na území Ralska, Broumova a Krušných hor, jednoho páru na území Šumavy a celková početnost vlků se pohybovala mezi 15–25 jedinci s předpokladem trendu, který poukazyval na tendenci vzniku nových smeček v dalších oblastech do té doby sporadického výskytu vlků na našem území (Kutal, et al. 2017).

V současnosti se na základě monitoringu výskytu vlka provedeného v roce 2021 vyskytuje 24 vlčích teritorií, které zasahují alespoň částečně do území České republiky. Jedná se o 18 smeček, 4 vlčí páry a 2 teritoriální jedince, přičemž tento závěr stojí na prokázaných případech rozmnožování vlků, která jsou doložena fotopastmi, genetickou analýzou, nálezem stop či trusu. Statistika nezahrnuje pozorování samostatných vlků, kteří se díky své mobilitě mohou vyskytovat na většině území České republiky (Hnutí Duha, 2022). Na základě monitoringu tedy můžeme odhadovat, že je trvale usídleno v České republice přibližně 120 vlků, což je od roku 2017 přibližně o 100 vlků více.

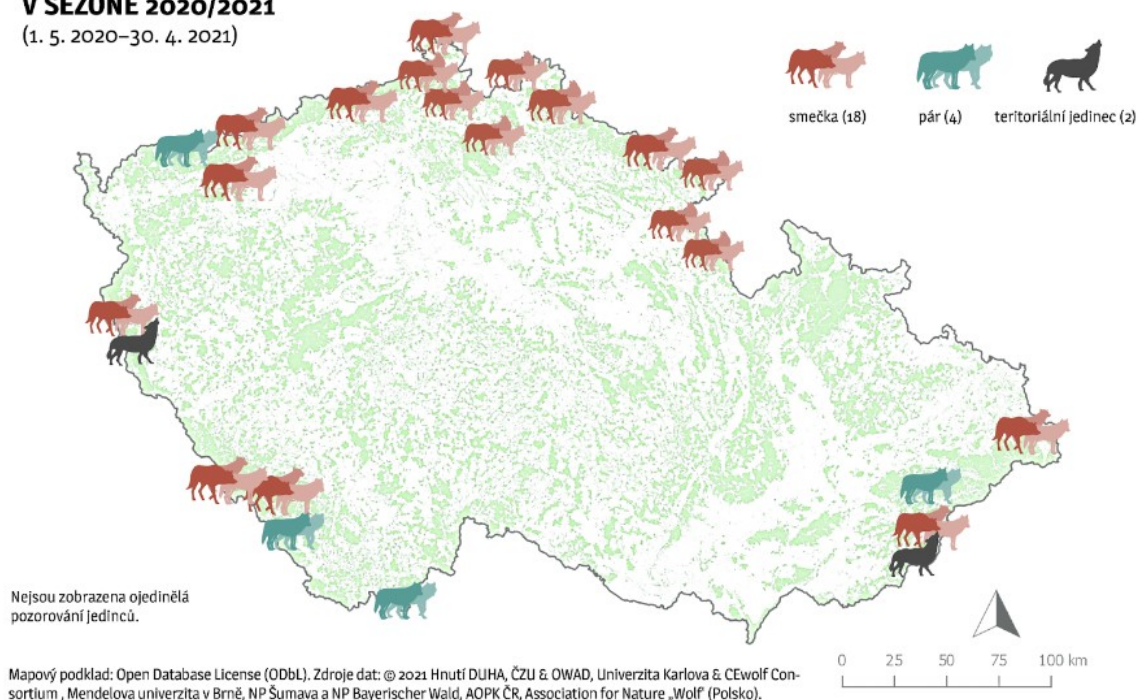
⁶ Prase divoké

Samozřejmě monitoring vlčích teritorií nepočítá s migrujícími jedinci, pro dokreslení reálně se vyskytujících vlků na českém území nám může pomoci statistika ČSÚ (2022), která odráží metodiku zjišťování stavu zvěře v jednotlivých honitbách. Na základě statistiky se ukazuje, že v České republice se vyskytuje 786 vlků, jelikož však vlk migruje na dlouhé vzdálenosti (Mech, 1974), je výrazná pravděpodobnost zkreslení a započtení jednoho vlka ve více honitbách.

Vlci do České republiky expandují zejména ze tří středoevropských zdrojových populací. Jedná se o **karpatskou populaci** z Polska a Slovenska, jejichž zástupci osidlují česko-slovenské pomezí. Dále se jedná o **středoevropskou nížinnou populaci**, která je původem z pobaltských států a postupně se rozšířila přes německo-polského pomezí až k našemu území a její zástupci osidlují především severní a severozápadní Čechy. Třetí zdrojovou populací je **alpská populace**, která je zdrojem osídlení jihu České republiky (Návrat vlků, 2020)

TERITORIA VLKA OBECNÉHO V SEZÓNĚ 2020/2021

(1. 5. 2020–30. 4. 2021)

Obr. 2. Výskyt vlka obecného (Hnutí Duha, 2022)

2.2.1 Právní úprava ochrany vlka

Daný nárůst populací a jedinců v České republice má samozřejmě souvislost s tím, že vlk je oproti minulosti, kdy byl systematicky huben na základě státních nařízení, nyní přísně zákonně chráněným druhem. Pro ilustraci tedy ukážu, jaké úmluvy, směrnice a zákony ochranu vlka upravují.

2.2.1.1 Mezinárodní právo

Na mezinárodní úrovni je vlk chráněn na základě **Úmluvy o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť**, jejímž cílem je zajistit ochranu volně žijících druhů rostlin a živočichů a jejich stanovišť, přičemž vlk obecný je součástí přílohy II., která určuje přísně chráněné druhy živočichů. Evropská unie je smluvní stranou a tím pádem se zavazuje k přijmutí vhodných opatření k zajištění ochrany (nejen) vlka obecného a jeho stanovišť (Rada Evropy, 1979). Česká republika přistoupila k Úmluvě s účinností od 1. června 1998, nicméně učinila výhradu podle článku 22 Úmluvy proti zařazení některých druhů mezi přísně chráněné živočichy (MŽPČR, 2022a), mezi něž patřil také vlk obecný z čehož by vyplývalo, že Česká republika nemá povinnost k zajištění ochrany vlka obecného a jeho stanovišť. Ovšem z důvodu toho, že Evropská unie je signatářem Úmluvy a neuvedla výjimku ve věci vlka obecného, je Česká republika vázaná k vlkovi podle znění Úmluvy bez výhrad.

Další úmluvou, která na mezinárodní úrovni upravuje vztah k vlkovi, je Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES). „Její cílem je ochrana ohrožených druhů z nadměrného vyžívání pro komerční účely. Úmluva reguluje zejména obchod s exempláři ohrožených druhů získaných z volné přírody, kontroluje však i obchod s živočichy odchovanými v zajetí., které jsou v přírodě ohroženy.“ (MŽPČR, 2022b). Vlk obecný se v rámci úmluvy objevuje v příloze I., která označuje druhy ohrožené vyhubením, nicméně pouze pro populace nacházející se v Bhutánu, Indii, Nepálu a Pákistánu. Pro naši oblast patří zařazení vlka obecného do přílohy II., která označuje druhy, které nejsou bezprostředně ohroženy vyhubením, ale mohly by být, pokud by obchod s exempláři (každá snadno rozpoznatelná část, či výrobek z nich) nebyl regulován (MŽPČR, 2019).

2.2.1.2 Právo Evropské unie

Na základě směrnice Rady (ES) 92/43/EHS, která vyústila ve vytvoření evropské ekologické sítě NATURA 2000, se vlk obecný označuje za prioritní druh, což znamená, že k tomuto druhu se přistupuje s odpovědností za jeho zachování a poskytuje se mu a jeho stanovištěm přísná ochrana. Stanovuje se povinnost členským státům přijmout taková opatření, která vytvoří systém přísné ochrany a zakazuje se odchyt, usmrcování, vyrušování v době páření, přezimování, migrace, výchově mláďat a ničení míst rozmnožování a odpočinku. Dále podle nařízení Rady (ES) č. 338/97, které navazuje na mezinárodní úmluvu CITES, se zakazuje jakýkoliv obchod s exempláři vlka (Polák, 2021).

2.2.1.3 Právo České republiky

Z důvodu harmonizace práva mezi Evropskou unií a Českou republikou, čímž je každý členský stát vázán, dochází k promítnutí směrnic a mezinárodních úmluv do českého práva. Klíčovým zákonem upravujícím ochranu vlka u nás je zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Zákon stanovuje ochranu obecnou, která se vztahuje ke všem druhům, kteří nejsou chráněni ochranou zvláštní. Vlk je druhem, který je kritický ohrožený a spadá pod zvláštní ochranu. Chráněny jsou v souladu s CITES a nařízením Rady (ES) č. 338/97 také exempláře a současně také biotop vlka. Současně je vlk skrze zvláštní ochranu chráněn například před odchyt, zraňováním a usmrcováním, přičemž podle trestního zákoníku hrozí při porušení odnětí svobody až na tři roky. Může však dojít v případě lovu k výjimce ze zákazu, které vychází z řádného posouzení stavu vlčího druhu a odůvodnění, které závisí na neexistenci alternativního řešení problému (Polák, 2021).

2.2.2 Argumenty pro návrat vlka obecného

Kromě právní ochrany, která výrazně podporuje návrat vlka obecného do Evropy, se ukazuje že důležitými faktory návratu této psovité šelmy je také zvyšující se zalesnění Evropy a snižující se hustota obyvatel v krajině vhodné k výskytu vlka (Cimatti et al., 2021). Zatímco lidé opouštějí kulturní krajinu a vlk ji opět osidluje exponenciálním tempem, chtěl bych představit jaké jsou rezonující argumenty zejména z oblasti přírodních věd, které legitimizují jeho návrat.

Mezi přírodními vědci panuje shoda na potřebě predátorů, kteří stojí na vrcholu trofické kaskády (Terborgh et al. 2010). Trofické kaskády jsou nepřímé a přímé interakce druhů, které počínají u predátorů a šíří se dolů skrze potravní sítě (Ripple, et al. 2016).

Eliminace predátorů, která je pověstná pro lidský druh, destabilizuje ekosystémy a vytváří řetězovou reakci, která v zjednodušené kaskádě vlk – spárkatá zvěř – vegetace, vytváří nedostatek predačního tlaku, který je spojen s nárustem stavu spárkaté zvěře a ta působí vysoký tlak na vegetaci skrze spásání a okusu. V důsledku pak dochází k přemnožení spárkaté zvěře, výrazným škodám na kulturních plodinách a k obecnému snížení biodiverzity (Terborgh et al. 2010). Meta analýza vlivu predátorů (zejména vlka a medvěda) na početnost velkých býložravců v oblastech Severní Ameriky a Eurasie se ukazuje být jako signifikantní. V oblastech, kde se vyskytuje vlk je až šestkrát nižší počet velkých býložravců (Ripple, et al., 2012).

Právě přemnožená spárkatá zvěř je v České republice velkým tématem, který se řeší v oboru lesnictví, zemědělství i ochraně přírody a ozývají se hlasy o nefunkčnosti mysliveckého hospodaření (Ryšavý, 2021; Málek, 2022; Ekolist, 2022; Baroch, 2022), které defacto nahradilo predační tlak vlka a dalších predátorů, kteří byli vyhubeni v průběhu času.

Podle výzkumníka a koordinátora Hnutí Duha projektu ochrany a monitoringu velkých šelem Miroslava Kutala (2013) je klíčovým přínosem vlka právě druhová, genetická a ekosystémová diverzita, která pramení ze snížení stavu spárkaté zvěře. Vlk obecný a jeho působení v naší krajině může dle Kutala (2013) pomoci při efektivnější obnově lesních porostů, z důvodu nižšího okusu mladých stromů. Mršiny ulovené zvěře zanechané v přírodě mohou sloužit jako příživení pro ostatní organismy ekosystémů a zároveň má predační tlak vlka také pozitivní vliv na chov zvěře, tedy na její genetickou skladbu. Vlci obvykle loví přestárlé, či nemocné jedince, čímž zvyšují kvalitu chovu.

Kromě těchto obecných argumentů, které stojí na přínosu vrcholových predátorů z pohledu přírodních procesů, je třeba také říci, že vlk obecný je původním druhem v našich zeměpisných šířkách, což rovněž legitimizuje jeho návrat do české krajiny a současně má také jeho návrat podporu mezi veřejností (Krajhanzl et al. 2018).

2.2.3 Překážky návratu vlka

Překážkou návratu vlka obecného je tzv. fragmentace prostředí, která má za následek rozpad souvislých areálů, ve kterých se vyskytuje daný druh. Zejména postiženým druhem je vlk obecný z důvodu jeho neustále migrace. Základním typem krajinných bariér jsou silnice, dálnice, železnice, vodní toky a plochy, ploty, ohradníky, osídlení a bezlesí (Anděl, et al., 2010). S fragmentací krajiny souvisí také kolize vlka obecného s automobily na silnicích a dálnicích, ke kterým došlo ve třinácti případech od roku 2012 do roku 2021 (Návrat vlků, 2021).

Druhou podstatnou překážkou pro návrat vlka obecného, který je chráněn zákonem, je ilegální lov. Je velmi složité prokázat pachateli tento čin, ale na základě zkušeností s pytláctvím rysa v nedávné historii v České republice (Kutal, 2013) a některých dílčích případů nelegálních odstřelů vlka (Šafhauser, 2019; Žlábková, 2022) můžeme předpokládat, že se jedná pouze o špičku ledovce a k nelegálnímu lovu dochází. Studie s příznačným názvem „Shoot, shovel and shut up“⁷ od autorů Liberg et al. (2012) například předpokládá, že skandinávská populace vlka obecného mohla být k roku 2009 až čtyřikrát početnější. Důvodem pro téměř polovinu předpokládaných úmrtí jedinců je právě ilegální lov, který je provozován v tajnosti a je velice těžko prokazatelný.

Je zcela zřejmé, že základní spojující překážkou je právě sám člověk a jeho činnost, přesněji řečeno výstavba liniových staveb, která omezuje migraci tohoto druhu a nesouhlas místních lidí s rozšiřováním vlka, která se manifestuje skrze těžko prokazatelné pytláctví. Paradoxem však je, že nadpoloviční většina české populace, tedy 62 % se staví zcela pozitivně k návratu vlka do naší krajiny (Krajhanzl et al., 2018). Právě daná nespokojenost s návratem vlka a antagonismus místních lidí vůči vlkovi je dle Kutala (2013) často postaven na zkreslených informacích. Je tedy třeba aby státní i nestátní ochrana přírody vzdělávala místní obyvatele a vytvářela osvětu.

Je faktem, že škody na hospodářských zvířatech stát proplácí, z toho důvodu by se mohla zdát nespokojenost chovatelů neúměrná. Nicméně je třeba brát také v potaz psychologické náklady, které vznikají chovatelům kvůli útokům vlka a také byrokratické nároky, které se vstupem této šelmy do jejich života výrazně zvyšují (Senft, 2020).

---

⁷ Zastřel, zakopej a mlč

Naopak myslivcům škody na zvěři z důvodu útoku vlka dle zákona škody propláceny být nemohou (Polák, 2021), naopak jim dle Kutala (2013) má predační tlak pomoci s regulací a chovem zvěř. Nicméně zkušenosti například z Broumovska, kde vlci svým predačním tlakem zcela ukončili chov mufloní zvěře ukazuje, že teze o pomoci myslivcům nemusí být pro dotčené aktéry platná (Vlk na Broumovsku z pohledu myslivců, 2020). Samozřejmě můžeme namítnout, že muflon není původní zvěř v našich zeměpisných šířkách, nicméně jedná se o významný druh pro myslivecké hospodaření, jehož výskyt je legitimizován právě onou mysliveckou „tradicí“ jeho chovu u nás (Vach, 2015).

Pohled na řešení konfliktu pouze pomocí osvěty a edukace místních aktérů je pro dané aktéry nedostatečný, jelikož stěžejním zájmem místních obyvatel je mít ve věci návratu slovo (Lososová et al., 2021). V rámci politiky ochrany vlka u nás se zaujímá strategie „pasivního vyčkávání“, kterou prosazují zejména zástupci Hnutí DUHA a AOPK a je podpořena i zákonnou ochranou. Tato strategie znamená, že vlk je zcela chráněn, přičemž jeho přísná ochrana trvá i přes námitky místních obyvatel, zejména chovatelů a myslivců, kteří požadují více aktivní management vlka (Lososová et al., 2021; Herzog, 2018).

Vnímat tedy místní obyvatele sémanticky jako překážku vůči návratu vlka, kterou je třeba poučit o tom, jak se chovat v krajině a jak o vlkovi přemýšlet, se zdá být pro dotčené aktéry, kteří musejí s vlkem ve svém hospodaření koexistovat jako nedostatečný. Pojdme se tedy podívat na to, jak můžeme daný konflikt konceptualizovat a pochopit tak nespokojenost místních lidí v otázce návratu vlka.

2.3 Konceptualizace konfliktu

Tematizace myslivosti ve vztahu k vlkovi a jeho návratu do České republiky je neprobádané téma. Možné konceptualizace problematiky odporu myslivců vůči návratu vlka obecného do české krajiny se omezují pouze na pochopení problému z pohledu překážky návratu samotného vlka, nikoliv jako prostor pro zkoumání společenské tenze z pohledu sociálních věd.

Z výzkumu, které se věnují problematickému vztahu myslivců a vlka vyplývá, že snaha o ochranu tohoto druhu probouzí mezi myslivci vášnivé negativní emoce (Skogen et al. 2003).

Jakým způsobem o jejich nespokojenosti ale můžeme uvažovat? Diskuse a argumentace ohledně návratu vlka ve Švédsku osciluje kolem dvou narativů. Subjekty, které argumentují jazykem objektivit přírodních věd a subjekty, které definuje tzv. NIMBY⁸ efekt, tedy ve svém důsledku respektují návrat vlka, ale nechtějí, aby jeho návrat zasahoval do jejich života. V této běžné distinkci zapadají lovci ve Švédsku do kategorie NIMBY (Von Essen, et al. 2020), nicméně NIMBY efekt bychom neměli vnímat pouze jako pejorativní označení jednotlivců, kteří se nechtějí podílet v tomto případě na rozšíření původního druhu, jelikož je to omezí na pohodlí a tím jejich zájem uzavřít do škatulky „pokrytectví“. Můžeme na tento efekt nahlížet také v kontextu demokratického vyjádření zájmu komunity, což v tomto případě představuje komunitu myslivců, kteří otevírají debatu o problémech, které komunitu pálí a podnítit tak kreativnější řešení problému, změnit charakter politické debaty a tím snížit zakoušenou sociální a environmentální nespravedlnost (Meyer, 2010). Právě Redford a Brosius (2006) upozorňují na problém, který může nastat v případě, kdy se v rámci ochrany biodiverzity vehementně prosazuje ochrana jedné entity na úkor ostatních dimenzí diverzity, které jsou upozadřovány. Je třeba chápat diverzitu právě v kontextu „tkaniny“, která všechny kulturní i přírodní dimenze spojuje do propletenec života a tento propletenec chránit.

Proces ochrany vlk, který probouzí nespokojenost mezi myslivci, můžeme konceptualizovat jako dobře známý jev konfliktu mezi západním pohledem na ochranu přírody a místními lidmi, kteří žijí v daných lokalitách. Místní lidé, kterých se intervence nejvíce dotýkají, často vnímají své prostředí zcela jinak než vědci, nevládní organizace či instituce uvalující restriktivní opatření k ochraně biodiverzity. Pohled na krajinu jako na vědeckou laboratoř, kterou upravujeme pomocí závěrů moderní přírodní vědy se často neztotožňuje s představou ochrany či využívání krajiny, ve které místní lidé žijí. Pro místní obyvatele není životní prostředí laboratoří vědeckých metod, spíše se jedná o materiální a kulturní zdroj, který umožňuje specifický způsob života, jenž konstituuje jejich identitu. Není proto možné směřovat k vyšší biodiverzitě v krajině, kde žijí lidé s odlišnou percepcí celého jejího konceptu a přístupu k ní (Peterson et al. 2010).

---

⁸ „not in my back yard“

Z tohoto pohledu je možné chápat onu „překážku“ vůči návratu vlka nejen z pohledu osobních a sobeckých motivací daných skupin lovců a místních obyvatel, ale také jako obraný mechanismus vůči návratu vlka, který má zvýšit biodiverzitu krajiny, zatímco jeho působení narušuje způsob života místních lidí, vůči čemuž se ohrazují.

2.3.1 Spory o přírodu a metoda hledání její povahy

V samotné problematice návratu vlka obecného je zřejmé, že se jedná o konflikt chápání přírody jako takové (Figari, et al. 2011), který stojí na celém počátku napětí přerůstající v tematizovanou „překážku“ – v našem případě – odpor myslivců vůči návratu vlka obecného do „přírody“.

Příroda v uvozovkách implikuje to, že se pokusím se s tímto pojmem vyrovnat a učiním tak za pomoci konceptu moderní ústavy, kterou definoval Latour (2004). Na základě alegorie Jeskyně z Platónovy Ústavy ukazuje, jak již od tohoto díla můžeme sledovat organizaci veřejného života do dvou komor.

Alegorie Jeskyně vyobrazuje skupinu lidí, kteří jsou přikováni v jeskyni řetězy a celé jejich chápání světa sestává ze stínů na stěnách jeskyně, které je možné vidět pomocí plápolajícího ohně za nimi. Jejich jedinou skutečností je právě tento svět stínů a neustále se dohadují o tom, co jejich omezené vnímání vlastně představuje. Mezi nimi je i filozof, který se dokáže z řetězů osvobodit a vyjít ven z jeskyně, poznat svět (realitu) takovou jaká je a poté se vrátit do jeskyně a poskytnout ostatním lidem jedinou možnou skutečnou pravdu (Platón, 2017).

Na základě této alegorie Latour (2004) ukazuje jaká je úloha vědy a jakým způsobem konstruujeme přírodu v západním světě. Filozofem je dnes vědec, který podle svých vědeckých metod „rozmlouvá“ přírodu, poskytuje běžným lidem porozumění světu a ukončuje tak dohady a neustále pření se o povahu reality. Na tomto základě tak můžeme spatřit onu dvou komorou organizaci života: 1. Svět lidských bytostí, který sdílí svou nevědomost a 2. svět reálných objektů, které ovšem postrádají dar řeči. Jedná se tedy o dichotomii lidské fantazie a mlčení skutečností. Vědec v tomto vztahu je mediátorem této dichotomie a defacto tak rozmlouvá přírodní zákonitosti a ukončuje skrze svou autoritu vědecké metody nekonečné debaty fikcí lidského světa. Ve svém důsledku se tak konstruuje napětí mezi politikou a vědou, kdy dogmatem vědecké epistemologie je, že politika nesmí prostupovat do vědeckého bádání, že věda je prosta politiky (Latour, 2004).

Nicméně Latour rovněž poukazuje ve svém etnografickém zkoumání „dělání vědy“, že vědecká metoda a politika se prolínají tím způsobem, že vědci v laboratořích se snaží dojít k určitému výsledku, který je například formován příslušným grantem (ekonomicky) nebo prestiží (společensky) (Latour, 1986).

V kontextu dichotomie mezi vědou a politikou tak můžeme pozorovat, že přírodní zákonitosti zjištěny vědou utínají veřejnou debatu (Latour, 2004) a naše téma návratu vlka obecného by se v kosmologii západní přírody zastavilo na poznacích o trofické kaskádě a zvýšení biodiverzity, přičemž by se instalovala diskurzivní zátka na svět fikcí, který klade odpor a stává se tak pouhou „překážkou“, kterou je třeba poučit o tom, jakým způsobem se v přírodě chovat. Jelikož však politizují návrat vlka obecného, není možné zůstat konceptuálně v této dichotomii a je třeba najít jiný způsob „produkce“ přírody, který by dal slovo také myslivcům a jejich vztahu k přírodě. Na tuto potřebu reaguje Swyngedouw (2011), který upozorňuje na to, že nastal konec „Přírody“, tedy představy, že existuje nějaká jednotná a nezpochybnitelná příroda. Poukazuje totiž na to, že lidé pojmají „přírodu“ v jednotném čísle paradoxně právě jako mnoho nesourodých a nesouvisejících významů. Může se jednat o slona, minerál, vodu nebo také o distinkci mezi tím co je „přirozené“, tedy odvozené oproti nějaké deviantní formě, například rozdíl mezi kompeticí, která je přirozená a altruismem, který reprezentuje spíše kulturní aspekt. Současně je také definovaná ona „příroda“ jako fantazie či touha – například ve formě udržitelné přírody nebo odpočinek u moře. To vše vede Swyngedouwa (2011) k tomu, že spíše, než jednotná příroda existuje mnoho socio-přírod, přičemž přiznání této heterogenity je nutné pro nastavení správného přístupu k ochraně životního prostředí.

Rovněž také autoři Macnagten a Urry (1998) poskytují rámec, ve kterém neexistuje pouze jediná příroda, nýbrž množství sporných přírod, které jsou výsledkem společensko-kulturních procesů. Autoři se vymezují vůči třem doktrínám, které jsou dominantní při promýšlení toho, co příroda představuje. Zaprvé se jedná o **environmentální realismus**, který defacto odráží právě onu zmiňovanou moderní ústavu, ve které příroda, a to, jak jí poznáváme, je oddělena od lidských zkušeností. Tato doktrína se definuje výhradně racionální vědeckou metodou. Druhou doktrínou je **environmentální idealismus**, který utváří hodnoty přírody, jež považuje za stabilní a neměnné. Tyto hodnoty jsou však abstraktní a neodráží množství rozmanitých forem života a sociálních praktik, což znamená, že v různých praxích jsou vyznávány a artikulovány jiným způsobem.

Třetí doktrínou je **environmentální instrumentalismus**, který se pokouší o vysvětlení toho, jak se skupiny či jednotlivci k přírodě vztahují pomocí kalkulací zájmu a jejich následné analýze možných motivací k (ne)jednání v rámci udržitelnosti.

Macnagten a Urry (1998) se nespokojují s interpretací, že příroda je tvořena na základě přísné vědecké metody bez lidských zkušeností, ani s tím, že by existovala jediná ideální forma přírody a její význam by byl pro všechny stejný, či že lidé jsou pouhou chodící kalkulačkou bez širšího kulturního a společenského kontextu vztahování se k ní. Každá z těchto tří doktrín totiž zamlčuje pro autory důležitou dimenzi přírody, kterou jsou sociální praktiky vztahování se ke svému bezprostřednímu okolí. O těchto praktikách můžeme říci, že jsou:

1. Diskurzivně strukturovány (každodenní řeč, kontrast rétoriky s dominantními modely chápání přírod)
2. Tělesné (podoba dané příroda je vnímána tělem, nejedná se pouze o abstraktní koncept)
3. Rozmístěné v prostoru (rozporuplnost mezi lokálním, národním a globálním významem a rozměrem přírody)
4. Rozložené v čase (různé formy plynutí času s ohledem na praktiky v korespondenci s přírodou, př: sklizeň, doby lovu)
5. Složeny z různých modelů lidského jednání, chování, představ o rizicích či důvěře v instituce, které jsou často protichůdné/rozporuplné vůči oficiálním modelům lidského jednání

Tento přístup definování různorodé povahy přírod na základě sociálních praktik vyúsťuje ve sporné představy aktérů o přírodách a jejich budoucnosti. Často se tak partikulární představa o svém životním prostředí, ke kterému se místní lidé určitým způsobem vztahují, dostává do konfliktu s oficiálními byrokratickým, vědeckými a manažerskými představami o tom, co příroda je a v důsledku také jak se k ní chovat. Tento aspekt spornosti je tak mnohdy významným bodem střetů a nepochopení (Macnagten a Urry 1998), které v našem případě můžeme sledovat i v rámci střetu mezi myslivci a návratem vlka obecného, či protagonisty jeho návratu.

2.3.2 Konflikt pohledem diskurzu a hegemonie

Diskurz – v kontextu toho, jak jej budu vnímat v této práci – je mluvené, psané, vizuální nebo nonverbální užití jazyka, které se v širším rámci považuje za sociálně a historicky situovanou sociální praxi. Tato sociální praxe udržuje sociální identity, vztahy, systémy vědění a přesvědčení skrze daný jazyk a rovněž je i vytváří neboli konstituuje (Fairclough, 1995).

Diskurzy se reprodukují v rámci našich myšlenek, akcí či institucí a je zřejmé, že nejsou monolitické. Právě z toho důvodu můžeme pohlížet na reprezentaci vlka skrze více perspektiv, které se manifestují v rámci sociálních praxí různých aktérů. Nicméně vědecká komunita, zájmové skupiny a širší veřejnost věří, že přírodní věda a její vědecký diskurz o vlkovi je v privilegované pozici, tím pádem dominantní reprezentace vlka se skládá zejména z poznatků ekologie, etologie, managementu, ochranářství či kvantitativních společenskovedních výzkumů vnímající člověka jenom jako další proměnnou (Lynn, 2010). Ukazuje se však, že pouhé vyčíslování materiálních škod, které by vysvětlovaly odpor vůči vlkovi, či poznatky přírodních věd o projevech vlka nám nepomůžou rozklíčovat složitou konfliktní povahu této problematiky, proto je třeba sledovat také sociální konstrukce daného konfliktu (Ghosal et al. 2015).

Přírodovědecký diskurz vlka a jeho návratu sestává z poznatků o zvýšení biodiverzity (Ceausu et al., 2015; Kutal, 2013; Terborgh et al. 2010), přičemž návrat vlka do kulturní krajiny obývané a využívané místními lidmi je to, o co se biologové snaží už od 80. let 20. století (López-bao et al. 2017). Arturo Escobar, který sleduje vývoj pojmu „biodiverzita“ upozorňuje, že se nejedná pouze o reálný předmět, jenž by byl rozklíčován skrze vědeckou metodu postupné kumulace důkazů, nýbrž se současně jedná o historicky vytvořený diskurz, který má normativní základ v Úmluvě o biologické rozmanitosti podepsané na Summitu Země v Rio de Janeiru roku 1992 (Escobar, 1998), což následně spustilo také vlnu mezinárodních úmluv a právních nástrojů, iniciujících například reintrodukci vlka, které popisují v kapitole této práce, jenž se zabývá jeho právní úpravou. Escobar (1998) dodává, že diskurz biodiverzity je hegemonickým konstruktem, který postupem času vyústil ve stále rozsáhlejší institucionální aparát, který se propisuje do činností vlád, mezinárodních institucí, nevládních organizací a dalších, přičemž dochází k organizaci produkce vědění, moci, strategií a programů, které mají odvrátit úpadek biodiverzity.

Koncept hegemonie, se kterým přišel Antonio Gramsci (Bates, 1975), se běžně využívá k rámování a zkoumání diskurzu ochrany biodiverzity a jedná se o takovou formu moci, která navyšuje společenskou akceptaci a účast na historicky a demokraticky přijatých normách a hodnotách, které v našem případě ve společnosti nekriticky udržují ochranu vlka – tedy status quo (Serenari et al., 2021). Dochází k tomu, co bychom mohli nazvat jako „ochranářský úspěch“, jelikož se podařilo velkým šelmám osídlit pomocí programů reintrodukce jejich původní areály výskytu. Nicméně lidé žijící na venkově jsou oproti většinové společnosti často nespokojeni (Skogen et al. 2003). Konflikt ohledně návratu vlka se totiž polarizuje na jedné straně závěry a názory v oblasti hegemonie ochrany biodiverzity a na druhé straně perspektivou vnímající vlka v krajině jakožto ohrožení místního způsobu života (Sjölander-Lindqvist, 2011).

Z výzkumů zabývajících se právě perspektivou místních aktérů se ukazuje, že v posledních letech se venkovské komunity stále více vyhrazují vůči ochranářské politice, což se projevuje zejména skrze konflikt o návrat vlka do krajiny. Tento spor můžeme pozorovat u švédské komunity myslivců, kteří vytváří pravicové hnutí „zdola“ vůči hegemonii ochranářské moci, která se propisuje do státního aparátu (Von Essen et al., 2017). V Norsku a ve Francii je diskurz farmářů a lovců vůči vlkovi rámován jakožto povýšená symbolická moc hegemonického vědeckého vědění a městských elit svazující místní komunity (Skogen et al., 2008). V Německu se na základě analýzy mediálního diskurzu ukazuje, že v tématu návratu vlka obecného dochází k polarizaci a propasti mezi venkovským a městským obyvatelstvem. Mediální diskurz naznačuje, že místní lidé žijící v oblastech s výskytem vlka mají více negativní vztah k nim, který doprovází pocit dominance městskými a politickými diskurzy, přičemž dochází k vytváření vazeb na pravicově populistické pozice a konspirační narativy (Zscheischler et al. 2022).

Důležitým prvkem sporu, zejména mezi mysliveckými komunitami, se odehrává na úrovni toho, kdo má právo na určování managementu vlka. V Evropských státech jako je Bělorusko, Estónsko, Litva nebo Lotyšsko, jsou kompetence o management vlka delegovány na místní myslivecké komunity, kterým je dovolováno určovat plán lovu. Nicméně již zmiňované úmluvy a zákony Evropské unie vytváří tlak na ochranu vlka, což se projevilo například v Polsku, kde od nového tisíciletí je vlk přísně chráněn. Rovněž na Slovensku, kde na nátlak Evropské komise, České republiky, Polska a environmentálních hnutí došlo od roku 2021 k převedení kompetencí za management vlka z mysliveckých komunit výhradně na instituce ochrany přírody.

Specifickým případem je však Německo a Česká republika, kde legislativní ochrana vlka a přesun kompetencí o jeho management byl akcelerován ještě před samotným návratem vlka do daných zemí. To znamená, že systém ochrany byl zaveden bez předchozí zkušenosti koexistence této šelmy a místních lidí, kteří by jinak mohli politizovat debatu o jeho přísné ochraně. To má nyní za následek latentní odpor chovatelů a myslivců, který však neznamenává úspěch na změnu v přístupu k managementu v Německu (Niedziałkowski, 2022) ani v České republice, kde zájmové organizace zemědělců a myslivců – mezi nimiž je také ČMMJ – požadují stanovení cílového počtu jedinců, návrh zonace jejich výskytu, přesně definovaná pravidla pro řešení případných konfliktů mezi vlkem a člověkem, přičemž zájmy těchto organizací zůstávají bez vyslyšení (Lososová et al., 2021).

Dalo by se tedy tvrdit, že do života místních lidí, který je často spojen také s hospodařením se zvěří vstupují omezení a normativní úpravy z pozice mezinárodních úmluv, evropské unie, státního aparátu či ochranářských nevládních organizací, které určují, jak by venkovské obyvatelstvo mělo jednat/nejednat. Tyto vnímané vnější prvky environmentálního étosu, které mají za cíl proměnu venkovského prostředí vytváří radikalizaci (Mischi et al., 2013; Von Essen et al., 2015), která dle McCauleyho a Moskalenkové (2008) bývá obvykle způsobena pocitem výjimečnosti skupiny, nespravedlivým chováním vůči ní, nedůvěrou v to, že někdo zastává její zájmy a pocitem přímého ohrožení na své další existenci.

Z výzkumů a dosavadní teoretické konceptualizace této práce je zřejmé, že se nejedná jen o konflikt mezi myslivci a vlkem jako takovým. Nýbrž se jedná o konfliktní reprezentací vztahů mezi různými aktéry a jejich věděním o tom, co vlk a jeho návrat představuje v politické rovině. Jedná se tedy současně o diskurzivní boj mezi hegemonií ochrany biodiverzity a místními lidmi (Skogen et al., 2003; Ghosal et al., 2015).

Chtěl bych zde zdůraznit, že se v tematizaci hegemonie ochranářství a místních obyvatel, v našem případě myslivců, nejedná o rozdíl mezi „dobrem“ a „zlem“, spíše se jedná o analytický nástroj, jak konceptualizovat diskurzivní spor, který konstruuje způsob využívání krajiny a její zaopatřování, přičemž se bere v potaz asymetrie moci. Historicky můžeme tento spor vnímat i opačně, kdy bývalou hegemonií bylo právě hubení vlka (Niedziałkowski, 2021).

2.3.3 Rezistence vůči hegemonii

Hegemonická moc se obecně dostává do střetů mnoha rozdílných interpretací, které se tvoří za oponou a mimo dosah systému, přičemž některé prvky prosakují na povrch a dostávají se do přímého konfliktu s hegemonií, tedy vytváří kontra-hegemonii (Krange et al. 2011).

V případě, že dochází k otevřenému boji proti dominantnímu veřejnému diskurzu ochrany vlka pomocí agitačních aktivit, protestů, bojkotů vydávání stanovisek a zpráv zájmových organizací v koridoru formálních politických kanálů, může dojít **zprv** k tomu, že se promění hegemonie ochrany vlka a pomocí otevřeného vyzývání environmentálního étosu vznikne revidovaná politika ochrany, která bude v korespondenci se zájmy lovecké komunity a venkovského způsobu života. Vlk by tak ztratil svůj výlučný status ochrany a byl by obnoven aktivní management a vliv loveckých komunit v rámci hospodaření s touto šelmou. **Druhým** výsledkem může být to, že otevřené vyzvání dominantního veřejného diskurzu je neúspěšné a dojde k umlčení kontra-hegemonie do takové míry, že kontra-hegemonické hodnoty a chování vymizí. Politika přísné ochrany je nezměněna a dochází k celkové depolitizaci, kdy současný dominantní diskurz přiměje danou skupinu k upuštění od otevřeného diskurzivního boje. V tomto případě se hegemonie posiluje (Von Essen et al., 2015).

Nicméně tato distinkce naznačuje, že buďto dochází k vyzývání hegemonické moci formou protestů a otevřeného odporu tváří v tvář, nebo k pasivnímu přijetí hegemonického řádu, přičemž toto rozlišení nemá mezi polohy (Kuřík, 2016). Rezistence vůči hegemonickému řádu však nemusí znamenat pouze touhu po zásadní společenské změně ve veřejném prostoru, mnohdy jde spíše o boj za autonomii, která se manifestuje skrze vypuzení extérní moci z lokálního kontextu, kde aktéři praktikující rezistenci chtějí mít kontrolu nad svým životem (Krange et al., 2011).

Tento pohled nám otevírá **třetí cestu**, která je důsledkem nefunkčnosti otevřené snahy změnit dominantní politický diskurz, kdy dochází k odklonu od formálních politických kanálů, návrhů a agitací, přičemž se akceleruje vytváření aktivit, které skupinu podněcují k tvorbě neformálních sítí a ochraně svého životního stylu, případně i za cenu porušení zákonů (Von Essen et al., 2015).

V Norsku je například přesvědčení myslivecké komunity takové, že se ocitají v pozici bezmoci, jelikož jejich tradiční způsob života a vědění nemá žádnou moc na politické instituce oproti vědeckému vědění, které dominantně podporuje návrat vlka do jejich krajiny, přičemž je tato hegemonie podporována i většinou občanů (Kragen et al. 2011). V českém kontextu, kde máme poměrně silnou organizaci ČMMJ, která vystupuje jako silné lobby v rámci ochrany myslivecké „tradice“ by se dalo polemizovat o tom, zda myslivci u nás nemají „žádnou moc na politické instituce“. Nicméně o čem se polemizovat příliš nedá je to, že jejich snahy o změnu hegemonie přísné ochrany vlka jsou zcela neúspěšné v rámci formálních politických kanálů (Lososová, et al., 2021) V takových případech, kdy se hegemonie nedá vyzvat v otevřeném boji, jelikož je ze své podstaty dominantní a nenarušitelná, mluvíme s Jamesem Scottem o tzv. infrapolitice, která představuje komplexnější pohled na možnosti rezistence a neuzavírá jí pouze do poloh otevřeného střetu / konformity a přijetí hegemonie (Kuřík, 2016).

Zmiňovanou formu rezistence ve Scottově pojetí vytvářeli rolníci vůči mocným v kontextu kolonialismu a zelené revoluce. Scott poukazuje na to, že rolníci nemohli jít do otevřeného protestu, či boje tzv. s vidlemi v ruce, jelikož by své rodiny a sebe vystavili velkému nebezpečí, zároveň však nebyli nečinní v tom smyslu, že by pasivně přijímali status quo. Scott tedy konceptualizuje mnohem častější formu rezistence, než je otevřený odpor. Jedná se o rezistenci skrze „zbraně slabých“, které představují anonymní, drobný vzdor ve formě pověstí, bojkotů, sabotáží, pytláčení a dalších (Scott, 1987). Nicméně abychom mohli například pytláčení považovat za politický akt, je potřeba aby tato aktivita byla sdílená skrze normy, hodnoty a jazyk skupiny, jenž se šíří skrze tzv. „skrytý přepis“. Ten představuje sdílenou kritiku moci vyslovenou za zády hegemického systému, která není přímo pozorovatelná, na rozdíl od „veřejného přepisu“, který je přístupný široké veřejnosti a je tedy oficiálním diskurzem. Scott upozorňuje, že ač nemůžeme tento „skrytý přepis“ pozorovat explicitně, implicitně se vyjadřuje právě v podobě pověstí, pomluv, písní, gest, vtipů či karikatur, které podněcují kritiku moci, zatímco se skrývají za anonymitou či navenek působící neškodnost. „zbraně slabých“ a „skrytý přepis“ tak podle Scotta reprezentují formy rezistence, které nazývá infrapolitikou bezmocných (Scott, 1990).

2.3.3.1 Ilegální lov

Již výše zmiňovaný fenomén „shoot, shovel and shut up“ se ukazuje jako významný důsledek snížení počtu vlků ve skandinávské populaci. Jedná se o pytláčení, které je tajné a tím pádem těžko prokazatelné (Liberg et al., 2012). Nicméně abychom mohli uvažovat o tom, že se jedná o formu politické rezistence v pojetí infrapolitiky, která se rozvíjí mezi mysliveckou komunitou jako odpověď na hegemonickou ochranu vlka, je nutné se zaměřit na to, zda dochází v rámci těchto aktérů k sdíleným normám, hodnotám a jazyku (Scott, 1990).

Na základě výzkumu mezi švédskými myslivci (Von Essen et al. 2018) se ukazuje, že anonymita pytláku se v současnosti stále více posiluje a mluví se o této činnosti jen v nejužších kruzích. Základním pravidlem totiž je, že o pytláctví se mluví vždy jen nepřímě. Švédští lovci naznačují, že pytláčení vlka je mnohem více rozšířené, než bychom mohli předpokládat, jelikož se jedná o velice anonymní aktivitu. Současně se ukazuje, že lovci drží pohromadě a nedochází k ventilaci těchto činů. O ilegálním lovu se mluví jen zprostředkovaně, tedy mluví se o „známém, co zná známého, který pytláčí“. Respondenti v daném výzkumu zaujali svou pozici vůči pytláčení zásadně negativně, přičemž stavěli svou osobu vždy do bezpečně vzdálenosti od daných příběhů o pytláctví. Pokud se mluvilo o pytláčení v bližším okolí jejich působnosti, vždy se používaly slovní spojení jako myslivci se „postarali“, „vyřešili“ problém s vlkem, místo přímého odkazování na ilegální lov. Právě samotní autoři (Von Essen et al. 2018) konceptualizují jejich výpovědi v kontextu Scottova (1990) „skrytého přepisu“, jelikož popisují ilegální lov vlků skrze anonymitu se snahou nezkompromitovat sebe, ani druhé. Zároveň se jejich výpovědi nesou v podobě anekdot, pověstí a dostávají se implicitně do rozporu s dominantním diskurzem ochrany vlků.

Při výzkumu mezi norskými myslivci (Skogen et al. 2022) můžeme vidět stejnou tematizaci ilegálního lovu. Jeden z pěti lovců deklaruje, že by nebyl ochotný nahlásit upytláčeného vlka, přičemž tato tendence je predikovaná na základě nedůvěry v environmentální instituce a anti-elitářskými postoji. Současně se jedná o formu rezistence vůči ochránářskému managementu krajiny, sociálním změnám ve venkovských oblastech a vnímaným mocenským vztahům. Rovněž se ukazuje (Skogen et al., 2020), že konkurence o zvěř mezi myslivci a vlkem není primární hnací silou, která vede k podpoře ilegálního lovu. Spíše se jedná o pocit bezpráví venkovského obyvatelstva, který vede k takovém jednání, čímž má tento zločin zejména politické konotace.

Ve Finsku má pytláčení tohoto chráněného živočicha obdobné politické konotace, kdy ilegální lov vlků nepředstavuje žádný reálný benefit pro lovce, nýbrž se jedná o politickou rezistenci vůči hegemonii ochránářství a politiky Evropské unie (Pohja-Mykrä, 2016). Ilegální lov a diskurzy okolo něj se tvořící mezi lovci a místními lidmi reprezentují odpor vůči autoritám vědců, politiků a institucím, které „shora“ uvalují na venkovské obyvatelstvo restrikce v rámci ochrany vlka a tím nabourávají jejich právo na kulturní realizaci v rámci jejich žitého životního prostředí (Pohja-Mykrä, 2017).

Stejný diskurzivní rozměr infrapolitiky pytláctví, který vidíme u zmiňovaných severovýchodních zemí můžeme sledovat také ve východním Německu, kde se vyskytuje většina populací vlka v dané zemi. Pytláctví je tak považováno místními za oprávněný odpor vůči nastavené asymetrii moci (Pates et al., 2021).

2.3.3.2 Pověsti a pomluvy

Dalším zajímavým prvkem, který koresponduje s rezistentní infrapolitikou jsou šířící se pověsti mezi myslivci o cíleném vypouštění vlků do krajiny. Je třeba zdůraznit, že reprezentace vlka, který je tajně vypouštěn do krajiny nevládními organizacemi a to, že se jedná o genetické hybridy, se objevuje napříč Evropskými státy, kde dané diskurzy byly zkoumány mezi loveckými komunitami, chovateli a venkovskou populací. Tyto pověsti slouží jako alternativní forma vědění o původnosti vlka, která nabourává dominantní přesvědčení o tom, že se vlci rozšířili po Evropě přirozenou migrací (Theodorake et al., 2016). Vlci, kteří jsou označováni za křížence a uměle vypuštěná zvířata, podle lovců v Norsku postrádají plachost a jsou označováni jako „nepřirození“ (Ghosal et al. 2015). Rezistence mezi lovci v Norsku, která se odehrává na rovině sporu o vědění, staví vědecké závěry ochránců přírody do přímého kontrastu s místním věděním myslivců. Přírodovědci zabývající se návratem vlka podle nich zastupují lobby, která se snaží o cílený návrat vlka do kulturní krajiny. Popírají tak objektivitu jejich vědeckých závěrů a napadají toto vědění z předpojatosti a sledování vlastního zájmu. V Norsku dochází také mezi myslivci k tematizaci napětí mezi venkovem a městem, které vede k distinkci mezi „MY“ a „ONI“, kde „ONI“ zastupují lidi žijící ve městech, kteří jsou mimo dosah s reálným světem a způsobem, jak opravdu „příroda“ funguje. Jedná se o skupiny, kteří nemají porozumění venkovskému životu ani tomu, co představuje lov, přičemž se jedná o milovníky vlků a jejich návratu (Krange et al., 2011).

Stejný diskurz můžeme nalézt také v již zmiňovaném východním Německu, kde rezonuje diskurz mezi tamním venkovským obyvatelstvem o tzv. „městských, balkónových environmentalistech“ ze západního Německa, kteří mocensky zavádějí ochranu vlků a tím kompromitují jejich tradiční venkovský způsob života (Pates et al., 2021).

Výzkum ve východním Norsku a ve francouzských alpách, který měl ambici ukázat právě platnost celoevropského výskytu rezistence místních lidí vůči hegemonii návratu vlka poukazuje na to, že místní lidé konstruují právě onen Scottův (1990) „skrytý přepis“, který se manifestuje v podobě pověstí a pomluv, jenž vytváří lokální porozumění o nerovnoměrných mocenských pozicích v rámci konfliktu návratu vlka, přičemž je toto vědění zesměšňováno a vyvráceno z pozic hegemonické moci. Vědění místních, které je v protikladu vůči tomu, co je označováno za „vědeckou pravdu“ a „oficiální diskurzy“ o vlkovi, představuje způsob politické rezistence, kterým se místní lidé vyrovnávají s pocitem bezpráví (Skogen et al. 2008).

2.4 Shrnutí teoretické části:

V teoretické části jsem představil myslivost v České republice a její „tradici“, ze které vychází a také její současnou praxi. Představil jsem rovněž nejvýznamnější zájmovou organizaci ČMMJ, která sdružuje většinu myslivců v České republice a současně uvedl základní informace o časopisu Myslivost, který bude předmětem následné kritické diskurzivní analýzy.

Poté jsem se vydal na cestu k vlkovi, který se navrácí do české krajiny, což je výsledkem přijetí vědeckého konsensu o ochraně biodiverzity, původnosti vlka a práva na výskyt v české krajině. Reintrodukce vlka se opírá o právní ochranu, která pramení z mezinárodních úmluv a jejich následné harmonizace na úrovni práva Evropské unie a členských států. Když jsem se začal zajímat o publikace, které se v České republice zajímají o návrat vlka do krajiny, zaujala mě sémantická rovina „překážek“, které představuje člověk hospodařící v krajině. Jakožto myslivec a student sociální a kulturní ekologie mi přišla tato pozice poněkud zjednodušující a nespravedlivá. Opravdu je možné pohlížet na lidi hospodařící v krajině, kteří jsou převážně proti návratu vlka pouze skrze význam jejich nevzdělanosti a následkem má být nutnost poučit je o potřebě změny jejich pohledu?

Začal jsem tedy zkoumat pozice, které by otevíraly spor do větší hloubky a poukázal jsem na časté napětí mezi západním pojetím ochrany přírody a lokálním věděním o krajině místních lidí, které se často dostává do rozporu. Následně jsem problematizoval pozici vědeckého poznání přírody skrze koncept moderní ústavy od Latoura a tím otevřel cestu pro politizaci tohoto konfliktního tématu. Dále jsem ukázal, že příroda a její význam není singulární, nýbrž se může konceptuálně chápat jako výsledek mnoha významů a sporných sociálních praktik, což otevírá různost pohledů pro zabydlování, promýšlení a užívání přírod. Současně jsem vystavěl porozumění o diskurzivní povaze pojmu „biodiverzita“, za kterým se skrývá hegemonický aparát prosazující programy, strategie a zákony, které konstruují a udržují dominantní porozumění o současném přístupu k ochraně vlka.

Pozice myslivců se tak ve světle rozporu mezi hegemonickou ochranou vlka a lokálním porozuměním jeho návratu dostává do konotací asymetrie moci, kdy často dochází k vnímanému ohrožení místního způsobu života. Taková konceptualizace této práci může pomoci prozkoumat konfliktní povahu návratu vlka v širší paletě významů.

Způsob, jakým se místní lidé a myslivecké komunity, zejména ve Skandinávii a Německu, vyrovnávají se zakoušenou asymetrií moci poukazuje na to, že dochází k rezistentním aktivitám ve formě infrapolitiky. Důvod tohoto způsobu odporu je takový, že formální způsob produkce kontra-hegemonie, která by se postavila tváří v tvář dominantnímu diskurzu je nefunkční. Vzrůstající napětí a pocit bezpráví se tak odráží v ilegálním lovu vlků, vytváření pověstí a pomluv vůči samotnému vlkovi a aktérům prosazujících návrat vlka, přičemž tyto aktivity vykazují politické konotace. Obdobná konceptualizace českých myslivců v rámci akademického prostředí prozatím neexistuje, nicméně velice podobný myslivecký systém hospodaření a podmínky zavedení přísné ochrany vlka v Německu a České republice může naznačovat, že k takovým formám rezistencí dochází i u nás.

Pro následující analytickou část této práce tak bude vytvořený konceptuální aparát stěžejní oporou, jelikož mi pomůže analyzované články, které pochází z mysliveckého časopisu neuchopovat případně jen jako formu „překážky“, kterou je třeba „poučit“ a kategoricky tak nebrat daná stanoviska vážně. Současně však musím brát na zřetel případnou neúměrnou romantizaci, kterou by tato vybudovaná koncepce mohla přinést do mého pohledu na analyzované prameny.

3 Praktická část

3.1 Cíl práce a výzkumné otázky

Přestože v České republice dochází k rychlé reintrodukci vlka obecného a jedná se o rezonující téma v rámci společnosti, prozatím nebyla prozkoumaná sociální perspektiva toho, co návrat vlka představuje pro myslivce, tedy jaké reprezentace v rámci své komunity o daném návratu vytvářejí. Tato práce zkoumá pouze jednu část z možných kanálů, ve kterých se reprezentace vlka mezi myslivci odehrává, jedná se o časopis Myslivost, který vydává nejpočetnější myslivecká organizace ČMMJ.

Cílem práce je rozklíčovat způsoby reprezentace, kterými časopis Myslivost konstruuje sociální realitu o vlkovi obecném a zároveň analyzovat ideolog(i-e), které stojí na pozadí a umožňují legitimizovat daný diskurz.

Hlavní výzkumné otázky jsou dvě a jsou definovány obecně. Ke každé z nich proto podávám ještě rozšiřující komentář.

1. Jakými způsoby časopis Myslivost reprezentuje vlka obecného?

Skrze tuto výzkumnou otázku budu schopný odpovědět na to, jakým způsobem časopis Myslivost a jeho články udržují a konstituují identity, vztahy a vědění v rámci diskurzů okolo vlka obecného.

2. Jakým způsobem dochází k legitimizaci daných reprezentací v rámci socio-kulturního kontextu?

Vzhledem k tomu, že popisuji časopis Myslivost, který vydává zájmová organizace sdružující většinu myslivců v České republice, předpokládám, že bude zřetelná společná ideologie, dle které dochází k legitimizaci, popřípadě delegitimaci, daných reprezentací o vlkovi.

3.2 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor představují články časopisu *Myslivost*. Je důležité si zvolit časové rozmezí, ve kterém texty v rámci daného časopisu budu sledovat, přestože elektronické záznamy jednotlivých vydání jsou na stránkách časopisu dostupné od roku 1999, rozhodl jsem se pro tuto práci zvolit časové období mezi lety 2014–2022.

Dané rozmezí není arbitrární, nýbrž rok 2014 představuje období, kdy se do České republiky navrátil vlk v tom smyslu, že byla zaznamenána jeho první reprodukce na našem území. Z toho důvodu považuji takto zvolené časové hledisko výběru souboru pro analýzu za nosné a mohu tak sledovat vývoj reprezentací v čase, ruku v ruce se stále zvyšujícím se počtem jedinců a populací vlků v České republice.

Časopis *Myslivost* je měsíčníkem, tudíž se výchozí „terén“ mezi lety 2014–2022 skládá z potencionálně bohatého souboru 96 vydání, přičemž rozsah každého časopisu odhaduji průměrně na 120-160 stran textu. Je zřejmé, že je potřeba zvolit další kritérium pro zúžení výzkumného souboru, proto analyzuji pouze články, ve kterých se implicitně, či explicitně objevuje tematika vlka. Hledal jsem dané články v elektronickém archívu na stránkách **Myslivost.cz** pomocí klíčových slov „vlk“ a „vlc“, některé zvolené články pro analýzu sice neobsahovaly přímo daná klíčová slova, nicméně nepřímou souviselou s vlkem a jeho reprezentací. Naopak, některé články, které obsahovaly dané klíčové slovo byly vyřazeny z toho důvodu, že se mnohdy jednalo jen o nepatrnou zmínku, například ve smyslu: „pes se vyvinul z vlka“, „(v určité honitbě) vlci nejsou“, „(daná historická postava) vlky lovila“. Pokud v článku existovala jen takto okrajová zmínka o vlkovi, docházelo k jeho vyřazení z potenciálního výzkumného souboru. Současně jsem vyřadil některé články, jejichž obsah a forma se v daném časovém rozmezí opakovala a jejich analýza by nerozšiřovala poznání o daných reprezentacích vlka v rámci časopisu.

Ve výsledku výzkumný soubor sestává z 42 článků, které podlehnou kritické diskurzivní analýze.

3.3 Kritická diskurzivní analýza

Pro analýzu článků časopisu *Myslivost* bude využita kritická diskurzivní analýza⁹. Analýza diskurzu obecně, je velmi široká disciplína, která odráží mnoho přístupů (Schneiderová, 2015).

---

⁹ Dále jen KDA

KDA, která je jednou z možných analýz diskurzu, jsem si vybral právě z důvodu jejího přívlastku „kritická“. Kritická je z toho důvodu, že naše sociální praxe a užívání jazyka je spojeno s různými důsledky a příčinami, kterých si běžně nemusíme být vědomi. Jedná se zejména o souvislost mezi používáním jazyka a jeho funkcí uplatňování moci. Fakt, že k tomuto propojení dochází je na první pohled nezřejmé, nicméně KDA právě tuto spojitost pozoruje a rozkrývá tak nereflektované praktiky a zprůhledňuje neviditelnost daných ideologických předpokladů mocenských vztahů, které stojí na jejich základě. Příklad, na kterém dané propojení Fairclough ilustruje, je rozhovor mezi novinářem a politikem. V obecné rovině například nedochází k problematizaci pozice novináře, který „mluví za veřejnost“ tak, že kriticky napadá politika. Rovněž může například v rozhovoru s politikem vystupovat mnoho nereflektovaných předpokladů o vztazích, právech, znalostech a identitách. To vše se v užívání jazyka děje neustále a pomáhá to nastavené mocenské vztahy udržovat (Fairclough, 1995).

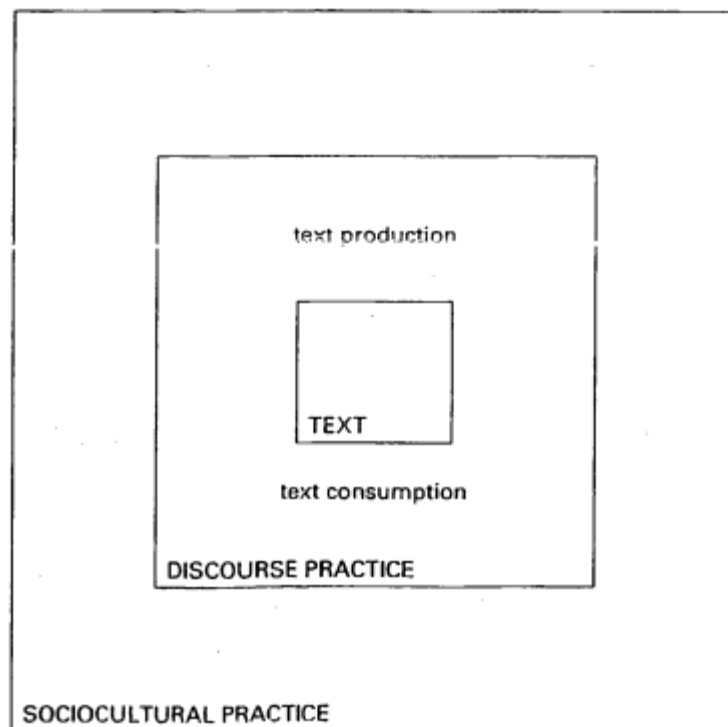
Právě z důvodu zvoleného tématu, který se soustředí na mocenské asymetrie v ochraně vlka a sleduje sociální konstrukci reprezentace vlka v rámci časopisu *Myslivost*, považuji takto zvolenou metodologii KDA za vhodnou. Nevstupuji do „terénu“ článků s hypotézami, ve smyslu toho, že bych hledal předem dané kategorie. Spíše vstupuji do analýzy na základě předporozumění aktuálního a historického kontextu tohoto tématu, který je rámován poznatky sociálních věd. Právě tento kontext je dle Schneiderové (2015) stěžejní. Faircloughova metoda KDA totiž vychází především z toho, že abychom mohli v textu analyzovat jednotlivé prvky, je třeba znát širší textový, sociální a ideologický kontext. To znamená, že je nutné počítat s určitými předpoklady, které „formují komunikaci a sociální interakci“.

3.3.1 Norman Fairclough a KDA

Právě podoba KDA, kterou přinesl Norman Fairclough, bude stěžejním metodologickým nástrojem pro předloženou analýzu. Přístup tohoto autora je založen na předpokladu, že jazyk je neredukovatelnou součástí společenského života a to znamená, že jedním z produktivních způsobů, jak provádět sociální výzkum je zaměřit se právě na něj.

Kritická diskurzivní analýza se soustředí na analýzu „textů“, který představuje jakékoliv užití jazyka, obrazů či zvukových efektů. Nicméně nejedná se pouze o lingvistickou analýzu, je potřeba jít dle Fairclougha „nad rámec textu“, což znamená, že v rámci KDA se bere v potaz tzv. „diskurzivní řád“ (Fairclough, 2003), který „určuje výběr a realizaci jazykových možností, určuje, co bude použito, co vynecháno“ a „jak to bude řečeno“ (Schneiderová, 2015). Nicméně to není všechno, text není vnímán Faircloughem jen jako lingvistická struktura a diskurzivní řád, nýbrž text je také výsledkem sociálních struktur a sociální praxe (Fairclough, 2003).

Ve výsledku je poté **diskurz** chápán jako právě ono mluvené, psané, vizuální nebo nonverbální užití jazyka – **text**, který se v širším rámci považuje za **sociálně a historicky situovanou sociální praxi**. Tato sociální praxe **udržuje** sociální identity, vztahy, systémy vědění a přesvědčení skrze daný jazyk a rovněž je i **konstituuje** (Fairclough, 1995). Současně Fairclough chápe diskurz jako způsob reprezentace materiálního světa, které představují mentální svět myšlenek. Jednotlivé aspekty světa mohou být reprezentovány různě, takže jsme obecně v pozici, kdy musíme zvažovat vztah mezi různými diskurzy. Různé diskurzy představují různé pohledy na svět a souvisejí s různými vztahy, které lidé ke světu mají, což zase závisí na jejich postavení ve světě, na jejich sociální a osobní identitě a na sociálních vztazích, v nichž stojí vůči ostatním lidem. Diskurzy nejenže reprezentují svět tak, jak je lidmi „viděn“, ale jsou také projektivní a imaginární, tedy představují možné světy, které se liší od světa skutečného, a zároveň představují projekty, které mají svět určitým způsobem změnit. Vztahy mezi různými diskurzy jsou jedním z prvků vztahů mezi různými lidmi – mohou se vzájemně doplňovat, konkurovat si anebo může jeden dominovat nad druhým. Diskurzy také tvoří prostředek, skrze který se v rámci vzájemných vztahů lidé od sebe navzájem oddělují, ve kterém spolupracují, soutěží nebo nad sebou navzájem dominují (Fairclough, 2003).

Obr. 3 Trojdimenzionální analýza (Fairclough, 1995)

3.3.2 Trojdimenzionální analýza

Fairclough tak ve svém přístupu KDA poukazuje zejména na to, že je třeba se zabývat textem v jeho širším sociálním kontextu. Tento širší kontextu pro něj znamená se soustředit na tři roviny diskurzu: analýzu textu, diskurzivní praxi a sociální praxi. Analýza těchto tří rovin poté sestává z deskripce, interpretace a explanace (Fairclough, 1989)

Deskripce je defacto „tradiční“ forma lingvistické analýzy, zabývá se rozborem slovní zásoby, sémantikou, gramatikou vět. Současně sleduje uspořádání textu, jeho soudržnost či celkovou strukturu článku. Analýza textu se tedy zabývá jak významy, tak formou, přičemž tyto dva aspekty nemůžeme oddělovat (Fairclough, 1989; Fairclough, 1995).

Interpretace je částí KDA, která se zabývá produkcí textu a tím, jak je tento text interpretován. Ve výsledku se tak může sledovat jak samotný autor, tak vydavatel, a to v jakém kontextu se tedy daný text vytvořil. Současně se sleduje také příjemce textu, tedy například čtenáři. Dále se sledují dané diskurzy, žánry a styly textu, přičemž se ptáme na otázky „o co jde?“, „o koho jde?“ a ptáme se po vztazích mezi subjekty (Fairclough, 1989; Fairclough, 1995).

Důležitým prvkem v této rovině analýzy je také podle Vašáta (2008) zejména koncept intertextuality „analytik hledá spojitost mezi jednotlivými texty a odhaluje jejich historicitu a vzájemnou podmíněnost“.

Explanace představuje fázi, která se pokouší o zakotvení daných diskurzů jakožto sociálních praxí, které jsou určovány sociokulturním kontextem. Dané diskurzy tak mohou ve výsledku představovat sociální praxi v takovém smyslu, že daný sociokulturní kontext buďto udržují, anebo konstituují (Fairclough, 1989). Analýza v této fázi se tedy snaží objevit: „**sociální determinanty**, které na úrovni situační, institucionální a sociální tvarují diskurz, **ideologie** a **efekty**, tzn. zdali diskurs udržuje nebo transformuje mocenské vztahy“, (Fairclough, 1989; in: Vašát, 2008).

3.3.3 Užší vymezení metodologie

KDA je velmi komplexní a zpracování všech těchto prvků, jejichž výčet nebyl ani zdaleka úplný, je velmi komplikované. Proto se v rámci KDA většinou nepřistupuje k užití všech daných prvků analýzy. Dochází spíše k tomu, že se dané výzkumy soustředí jen na některé z nich (Trampota, 2010), což ostatně přiznává také sám Fairclough (1995).

V případě této práce se tedy budu soustředit převážně na následující prvky: V rámci deskriptivní části budu pracovat zejména se sémantikou textu. Méně se budu zabývat strukturou textů a jejich gramatikou. V rámci interpretace se nebudu zabývat příjemci textů a jejich zakoušenou interpretací, která by se dala sledovat například na sociálních sítích. Nicméně v některých případech dochází v článcích k „vnitřním dialogům“ a reakcím na jiné články, v tom případě se o jistou recepci jednat může. S tím souvisí, že budu sledovat intertextualitu zejména v rámci časopisu *Myslivosť*. Ve fázi explanace se budu soustředit na sociální determinanty a ideologie, které ovlivňují dané reprezentace a jak deklaruje má druhá výzkumná otázka, bude mě zajímat také způsob, jakým se dané reprezentace vlka legitimizují.

KDA se totiž soustředí také na problematiku legitimizace a pro zkoumání způsobu jakým diskurzy konstruuji legitimizaci sociálních praktik použiji rámec vytvořený Van Leeuwenem (2007), který rozlišuje čtyři kategorie, které odpovídají na otázku „proč bychom něco měli dělat tímto způsobem?“:

- 1) **Autorizace:** k legitimizaci dochází odkazem na autoritu tradice, zvyku, práva a osob, kterým je svěřena institucionální autorita
- 2) **Morální hodnocení:** k legitimizaci dochází odkazem na diskurzy hodnot, které mohou být rámovány jako „zdravé“, „normální“, „přirozené“ či „užitečné“.
- 3) **Racionalizace:** Instrumentální racionalizace legitimuje praktiky odkazem na jejich cíle, použití a efekt. Naopak teoretická racionalita legitimuje praktiky odkazem na přirozený řád věcí, přičemž konstruuje explicitní reprezentace toho „jak se věci mají“.
- 4) **Mytopoesis:** k legitimizaci dochází prostřednictvím „vyprávění“. Může se jednat o vyprávění se šťastným koncem, které legitimizuje určitou činnost. Na druhou stranu se může jednat také o vyprávění se špatným koncem, který je způsoben tím, že nedošlo k naplnění norem dané sociální praxe v rámci příběhu.

Tyto kategorie se mohou doplňovat a zároveň také naopak sloužit k delegitimaci určitých sociálních praktik, například v rámci reprezentovaných kontra-diskurzů.

Z povahy toho, že budu analyzovat poměrně velké množství textů, je nutné se zamyslet nad tím, jakým způsobem budu svou analýzu představovat a jak v ní budu postupovat. Přístup, který KDA většinou zaujímá, je podrobná analýza jednotlivých textů, které se vnímají uceleně, tedy se analyzují celé články, které se považují výzkumníkem za nosné. Můj přístup, který je poněkud modifikovaný bude vycházet z přístupu Miesslera (2008), který navrhuje, aby se KDA většího množství mediálních textů soustředila zejména na „významové jednotky, které se v jednotlivých textech opakovaně vyskytují, případně proměňují“. Tento přístup sice vede ke ztrátě určité hloubky analýzy, nicméně dovoluje výzkumníkovi se soustředit na (dle jeho úsudku) „klíčové aspekty analyzovaného diskurzu a jejich vazby na sociální kontext, různé pravidelnosti či naopak variace, eventuálně vývoj diskurzu v čase“ (Miessler, 2008). Právě tento vývoj v čase, jelikož se jedná o dlouhé časové období, budu sledovat. Budu tedy prezentovat své výsledky analýzy podle jednotlivých roků, ve kterých články vyšly a budu v tomto relativně dlouhém časovém horizontu sledovat vývoj daných reprezentací.

3.3.4 Objektivita v KDA

Realita jako taková nemůže být redukována pouze na naše poznání, které je ve svém důsledku nahodilé a pouze částečné. To stejné platí i o analýze textu. Neměli bychom tedy předpokládat, že odkrýváme celou, objektivní realitu o textech, které analyzujeme. Současně je důležité vnímat v rámci KDA, že se jedná o selektivní přístup. Rozhodujeme se pokládat si určité otázky o společenských událostech a textech a nikoliv jiné. Současně se zaměřujeme cíleně na určitý druh textů a témata, které jsou ze své podstaty definovány námi a našim zájmem (Fairclougha, 2003).

Právě z tohoto důvodu současně hledám oporu pro svůj výzkum v konceptu post-normální vědy. Tento koncept vědeckého poznání se zaměřuje na aspekty řešení problému, které bývají v „tradičních“ popisech vědecké praxe opomíjeny. Jedná se zejména o nejistotu, zatížení hodnotami a množství perspektiv na stejný problém. Na rozdíl od „tradiční“ vědy snažící se o objektivitu, post-normální věda právě onu problematiku různých perspektiv, nejistoty a hodnot považuje za nedílnou součást výzkumu (Funtowicz, et al., 2018)

Pokud však pracujeme ve výzkumu s hodnotami, nejistotou a různými perspektivami a současně víme, že KDA není ve svém slova smyslu „objektivní“, je nutné, aby došlo k reflexi pozice výzkumníka, který danou akademickou práci píše.

Má pozice vychází z toho, že jsem praktikující myslivec, což znamená, že mám myslivecké zkoušky, vlastním zbrojní průkaz a vykonávám právo myslivosti. Jsem členem mysliveckého sdružení a snažím se ve svém volném čase se na chovu zvěře v našem sdružení podílet.

Pocházím z myslivecké rodiny a můj původní vztah k myslivosti byl spíše negativní. Teprve až když jsem se seznámil s tím, jak myslivost funguje a přestal jí brát pouze jako „zabíjení“, otevřel se můj zájem o tuto činnost, která je z mého pohledu esenciální jak pro udržování přírodní rovnováhy, tedy tlumení zvěře, tak z pozice jejího kulturního odkazu, který se snažím ve své činnosti rozvíjet.

Osobní zkušenosti s vlkem za své myslivecké působení nemám žádné, pouze se ke mně dostávají různé příběhy a cítím, že právě návrat vlka hýbe světem myslivosti. Zájem o tuto tematiku tak vytvořilo právě mé prostředí, ze kterého vycházím. Současně je třeba reflektovat, že jsem členem ČMMJ, nicméně musím přiznat, že faktické členství pro mě má pouze význam v jeho pojištění, které je ze zákona nutné. Současně jsem také občasným čtenářem časopisu *Myslivost*, právě jeho pročítání před rokem a půl mě dovedlo k tomu, že vlk je tématem, které by bylo zajímavé zkoumat právě v tomto časopise.

Z této perspektivy tedy jasně vychází to, že nebudu na vlka pohlížet pouze v rámci dominantního diskurzu jeho přísné ochrany. Chci právě onu ochranu problematizovat a rozšířit tak perspektivy pohledu v rámci akademických prací, a to právě o mysliveckou reprezentaci vlka, která se podle mého přesvědčení kultivuje také v rámci časopisu Myslivosť.

3.4 Výsledky analýzy textů

Nyní přejdu již k výsledné analýze článků, kterou jak jsem již deklaroval, budu reflektovat v rámci jednotlivých let, což mi pomůže sledovat, jak se dané reprezentace dostávají do konfliktu, zda se konstruuji neustále nové a nebo zda se spíše udržují již vybudované reprezentace.

3.4.1 2014

První článek, který se explicitně zabývá vlkem byl vydán únorem daného roku. Autorem je Ing. Jaroslav Ďurík, který je prezentován jako „*lesník, poľovník a bývalý profesionálny pracovník štátnej ochrany prírody*“ (1, Ďurík, 2014). Jak je zřejmé, jde o text, který je napsán ve slovenštině a v článku dochází k zamýšlení nad situací velkých šelem právě na Slovensku.

Samotný titulok „*Jako ďalej v manažmente našich veľkých šeliem?*“ odkazuje k tomu, že k managementu dochází, což odpovídá situaci v té době na Slovensku, kdy zde docházelo k plánovaným odlovům, přičemž postupem času se snižovaly kvóty na odstřel a rozšiřovaly zóny přísné ochrany až do současného stavu, kdy je od roku 2021 vlk na Slovensku přísně chráněn všude a celoročně.

Článek nastoluje své téma tímto úvodem: „*Zrejme každému, kto jako tak do problému vidí, je zrejmé, že to čo sa v súčasnosti deje s našimi veľkými šelmami, nemôže byť v kostolnom poriadku.*“. Přičemž tato reference, která odkazuje k určitému etickému rozkolu ve společnosti se dává do souvislosti s tím, že „*značná časť poľovníkov je ochotná vlka loviť (lepšie povedané usmrtiť!) v rozpore so zákonne stanovenou dobou lovu po celý rok...*“

Právě ono „*lepšie povedané usmrtiť!*“ poukazuje na daný nepořádek. Myslivci totiž historicky potlačovali pytláctví a stále je to jedna z jejich důležitých aktivit, která s výkonem myslivosti souvisí. Proto autor akcentuje právě ono „*usmrcení*“, které odkazuje na to, že se nejedná o legitimní lov v rámci mysliveckého hospodaření.

Onen nelegální lov je autorem rámován tím způsobem, že nedochází k jeho odhalení, současně poukazuje na to, že oznamovatelem těchto činů nejsou nikdy myslivci. Považuje to tedy za „*prejav akéhosi neorganizovaného vzdoru, t.j. občianskej neposlušnosti.*“

Jako důvod pro takovou činnost se uvádí stupňující státní represe, nejen v rámci managementu populací velkých šelem na Slovensku, ale analogicky se odkazuje také na potírání domácího pálení alkoholu, nesmyslné omezování rychlostí jízdy v úsecích periférií Slovenského státu či trestání za krádeže lidí, kteří jsou na pokraji chudoby. Právě nelegální lov a tyto vyjmenované činnosti se v rámci textu legitimizují jako odpor vůči

„permanentným zakazovaním a stupňujúcou sa represiou (čo sa hádam pomaly rovná definícii policajného štátu) má jednu chybu – neprináša žiadne znateľne pozitívne výsledky!“

Právě ona represe v podobě zkrácení doby lovu vlka vede myslivce dle autora k těmto nelegálním činům. V době vydání článku byla na Slovensku stanovena doba lovu 1.11. – 15.1., což je autorem považováno za akcelerátor nelegálního lovu, jelikož omezuje možnost lovu na velmi krátké období. Autor považuje předchozí 5,5 měsíční dobu lovu z roku 1975 za mnohem lepší pro ochranu samotného vlka, jelikož „*vel'korysá doba lovu bol pádny argument aj pre udržiavanie a vyžadovanie dodržiavania poľovníckej disciplíny zo strany poctivejšej väčšiny poľovníkov.*“

„Bohužiaľ, dnes pozorujeme opačný efekt – úzkoprso stanovená doba lovu vytvorila a udržiava solidaritu mlčiacej väčšiny s porušovateľmi ochranných podmienok veľkých šeliem, a ak sa zavčasu nezbadáme, tak z väčšiny sa veľmi rýchlo môže stať menšina!“

Autor tak varuje předtím, že pokud bude tato represe pokračovat, může dojít k ještě většímu prohloubení ilegálního lovu mezi myslivci. Současně odkazuje také na situaci v okolních zemích, tedy na Maďarsko, ČR a Polsko, kde je vlk celoročně chráněný a kde se „*ich stopy väčšinou strácali a aj strácajú!*“, důvodem tohoto „ztrácení se stop“ je tedy dle autora právě nelegální lov daných myslivců, kteří vytvářejí vzdor vůči ještě přísnější ochraně vlka, než je na Slovensku.

Autor tedy nesouhlasí s danou represivní povahou ochrany, která neodráží myslivecké představy o managementu nejen vlka, ale také ostatních druhů. Podle něj musí mít ochrana, která má být „účinná“, prvky „pragmatismu“. Nastavuje tedy rozpor mezi předpisy a určitým praktickým životem. Ochrana vlka by tak měla brát v potaz také myslivecké názory, jelikož přísná ochrana vytváří právě opak a ohrožuje tak neúměrně populace vlka.

„Dá sa dokonca povedať, že čím prísnejšie tým horšie!“ Prísna ochrana prírody je považovaná za „dogmatickú pozíciu ochrany prírody, (ktorej) musíme celkom oprávnené hodnotiť ako niečo, čo zaváňa obyčajnou aroganciou!“

Arogance a dogmatický rozměr ochrany přírody je připisován právě onomu přehlížení myslivecké perspektivy, přičemž současně je autorem akcentována také možnost, že výsledkem dané arogance a dogmatu přísné ochrany by mohla být snaha zakázat myslivost v Evropské unii.

V tomto roce se také k tématu mysliveckého hospodaření s vlky vyjadřoval poněkud méně hovorový a politický článek (3, Rajský a Kaštier, 2014), jehož autoři, kteří jsou prezentováni jako „Ing. Matúš RAJSKÝ, PhD., Ing. Peter KAŠTIER, PhD. Stredoevropský inštitút ekológie zvier Brno-Wien-Nitra, Inštitút ekológie zvier VFU Brno, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, VÚŽV Nitra, Národné lesnícke centrum, LVÚ Zvolen“ podporují nastavenou reprezentaci vlka z předešlého článku tím, že potvrzují „význam realizácie jeho trvalo udržateľného poľovníckeho manažmentu“, a důvodem pro to, aby k managementu docházelo jsou zejména zvyšující se počty vlka na Slovensku a také to, že se začíná rozšiřovat do areálů blízko měst a vesnic. V článku se však respektuje zavedená doba lovu a také se upozorňuje, že kvóty nesmějí být překračovány.

V roce 2014 také vznikly články, které tematizovaly vlka jako lovnou zvěř (2, Ziegrosser 2014) a k této tematizaci docházelo na příkladu lovu vlka v Rumunsku. Lov vlka v Rumunsku je považován za silný zážitek, který je velice náročný a specifický. „Největší snílci – možná až blázni – jsou ti, co se rozhodnou ulovit vlka“. Právě tento lov se totiž považuje za lov „s příběhem“, jelikož se nejedná většinou o lov jednoduchý, ale je třeba vlka „obelstít“, jelikož vlk je „pronásledován po staletí“ a jsou tedy velice opatrní před člověkem.

Vlk se tak vyobrazuje jako silný protivník a jeho lov za určitý znak chrabrosti a vytrvalosti myslivce. Nejedná se podle autora o rychlý lov, ale musí se postupovat systematicky a s trpělivostí, jelikož vlk má v sobě „přirozený“ strach z lidí.

V rámci tohoto tématu se další článek (4, Jagielski, 2014) věnuje Rumunsku a lovu vlka v této oblasti, přičemž dále zobrazuje vlka jako ozdobu krásné a divoké přírody Rumunska. V rámci divoké přírody je tedy vlk pokládán za její součást a vyjadřuje se k němu v tomto prostředí obdiv, přičemž se považuje jeho výskyt za přirozený.

„V Rumunsku, díky své geografické poloze, je příroda divoká a nebezpečná. Nepřístupný terén Karpat vytváří ideální podmínky pro život velkých predátorů.“

V rámci již zmiňovaného článku (2, Ziegrosser, 2014) také dochází k reprezentaci místních lidí ve vztahu k vlkovi v Rumunsku. V zobrazované idylické venkovské oblasti, kde místní lidé, kteří hospodaří „tradičními“ způsoby, přivítají lovce, kteří se chystají na lov vlka a poradí jim kde by se vlk mohl vyskytovat. Zobrazuje se tak určitá kooperace mezi místními lidmi a lovci, kteří jim přichází pomoci od predačního působení vlka.

Místní lidé popisují „...kde našli při těžbě dřeva stržený kus vysoké, kde vlci zadávali ovce a kde rozsápali hlídacího psa. Vlci jim komplikují život a maří jejich práci. A vy jste ten, kdo by jim od vlků mohl, alespoň na čas, pomoci.“

3.4.2 2015

Jaroslav Ďurík opět otevírá téma vlka na Slovensku již v lednu roku 2015 (5, Ďurík, 2015) a začíná úžeji specifikovat onu předtím zmiňovanou represivní praxi v ochraně vlka vůči myslivcům. Začíná pojmenovávat aktéry, kteří se dostávají do konfliktu s mysliveckou perspektivou aktivního managementu vlka, přičemž považuje zastánce celoroční ochrany za zástupce určité „ortodoxní“ ideologie, kteří jsou rovněž „nepřáteli lovu“.

„Pre slovenských ortodoxných (dobrovoľných) zástancov celoročnej ochrany veľkých šeliem a ochranárskych nepriateľov lovu je typické...“

Dále nastoluje jejich agendu, která je rámovaná jako obnovení určité přírodní rovnováhy, která se má odehrávat ve slovenské divočině, přičemž k chápání slovenské krajiny jako „divočiny“ se staví skepticky a označuje jí za „pomyslnou“ a implicitně za neexistující.

„...že ich predstavy začínajú a končia v predstavách obnovenia prírodnej rovnováhy v akejsi pomyselnej (ba podľa niektorých v stále existujúcej) slovenskej divočine.“

Autor také obviňuje dané „zastánce celoročnej ochrany“ z krátkozrakosti, považuje dané snažení za dostatečně nepromyšlené a vedené určitými autoritami, které označuje za „náčelníky“. Současně vytváří představu o nekompetentnosti daných aktérů v tom smyslu, že jejich prosazování přísné ochrany vlka, které se dostává do konfliktu s mysliveckým managementem je pouhým znakem manýrismu dané sociální skupiny.

„Čo ďalej, to ako keby ich nezaujímalo, alebo sa zrejme len spoliehajú na to, čo v tomto smere vymyslia ich „náčelníci“. Prognóza ich teda obvykle nezaujímá – pre väčšinu je totiž najdôležitejšie to, že môžu byť proti niečomu.“

V rámci článku tedy autor vytváří vlastní prognózu toho, co by nastalo, kdyby se povedla „totální ochrana vlka“, jejichž dosažení v rámci slovenské a evropské ochrany přírody však vyobrazuje jako „holá nemožnost“.

Podle autora by došlo ke snížení stavů velké zvěře (jelení, divočáků, dančího, mufloní), což by ohrožovalo v některých oblastech i možnost mysliveckého hospodaření s touto zvěří - *„lebo raz darmo, to čo uloví vlk, nemôže uloviť poľovník“* – čímž se ilustruje forma konkurence mezi myslivostí a predačním tlakem vlka.

Dále by byl vlk nucen hledat útočiště i v nezalesněné krajině, čímž by se dostával do konfliktu s hospodářskými zvířaty, rovněž by mohl – *„kdeže člověk by im vôbec nesmel ubližovať“* migrovat i do blízkostí velkých měst, kde by dle autora došlo ke střetu mezi vlky a *„nedisciplinovanými a rozmazlenými mazlíčky“*, což může poukazovat na střet mezi vnímáním upotřebitelností zvířat u myslivecké komunity, kdy myslivecké využívání psů je do jisté míry forma disciplinace a manifestace poslušnosti, která se využívá při lovech. Naproti tomu zde ilustrovaný „městský mazlíček“ je ztělesněním krotkosti, která se nemůže vlkovi rovnat.

„za svoje by zobral aj nejeden domáci rozmazaný a nedisciplinovaný miláčik; je možné, že časť populácie by bola odkázaná aj na mestské smetiská, tak ako je to známe z územia Španielska“

Současně by expanze vlka směřovala do okolních zemí Slovenska, kde ostatně podle autora již několik desetiletí směřuje. Její „bezvýslednost“ však nepřičítá stále pokračujícímu lovu vlka na Slovensku, což je ostatně dominantní diskurz, který v dané době rámoval debatu o dalším rozšíření vlka do sousedních zemí. Neschopnost migrovat do okolních států naopak podkládá právě nesouhlasem myslivců v daných zemích s přísnou ochranou vlka, což implicitně odkazuje, k již zmiňovanému ilegálnímu lovu, který je považován za vzdor vůči dogmatu přísné ochrany, která je rámovaná ironicky jako „genialita“ a „odborné představy ochranářských naivek“.

„lenže bezvýsledne, pretože mnohým poľovníkom v týchto krajinách je okrem iného evidentne nedostatočne známa „genialita“ našich ochranárskych naiviek a ich „odborných“ predstáv.“

V textu také dochází k přenášení zodpovědnosti za ilegální lov myslivců na ochránce přírody a jimi prosazovanou politiku zpřísňující se ochrany. Text představuje paradoxní situaci, kdy se z přísné ochrany stává ochrana nulová, která není jen obrazem „hlouposti“ daných aktérů, ale také popřením demokratických principů a vzájemné tolerance mezi ochránci přírody a myslivci. Cílem zneprátelených aktérů je tak dle autora „totální nadvláda“, což reflektuje představovanou asymetrii moci.

Současně však v článku dochází k zobrazování i dalšího tématu, a to je téma divočiny a vědeckých závěrů. Autor se dostává ve svém článku do střetu o reprezentaci vlka, který podle ekologických poznatků podléhá vnitřní autoregulaci (tedy se nemůže přemnožit) a udržuje zvěř v dobré kondici. Nicméně tyto poznatky podle něj mají „jednu chybu krásy“. Vědění, které „ochránci přírody“ přebírají o vlkovi stojí na poznatcích z USA či Kanady, přičemž dané výzkumy se provádí v takovém prostředí, které autor považuje za divočinu – Yellowstone národní park či Wood Buffalo National park. Dané parky se nemohou rovnat rozlohou národních parků a areálu podobným „divočině“ na Slovensku ani v EU. Autor tak předpokládá, že

„možno preto sa naši ortodoxní ochranári tak krčovite držia tézy o existencii akejsi slovenskej divočiny, o ktorej však napr. lesnícki ekológovia nič nevedia, resp. jej existenciu sú ochotní pripustiť len vo výmere pár stoviek km² našich lesných prírodných rezervácií!“ Současně v těchto zahraničních parcích podle autora nenastává „exploatačná ekonomická činnosť“, ke které naopak na Slovensku dochází a krajina podle jeho přesvědčení „využívaná bude určité aj naďalej!“

Divočina tak představuje určitý legitimizační prostředek pro diskurz ochránců v rámci tohoto článku. Postup aktérů, kteří prosazují přísnou ochranu vlka vychází z předpokladů, které jsou dle autora zkoumány na základě bezzásahové divočiny, ve které člověk, potažmo myslivec, nemá místo. Z toho také vychází ona ostrá rétorika článků tohoto autora, jde vidět, že dochází k reprezentaci vlka ve velmi vyhoceném sporu mezi myslivci a „ochránci přírody“, kteří reprezentují nejen státní instituce na Slovensku, ale také do jisté míry veřejnost.

Pokud odhlédneme od situace na Slovensku, tak úplně první zmínkou o vlkovi v kontextu jeho výskytu v České republice je článek s titulkem „Je tomu už rok, co se vlci objevili pod Bezdězem“ (6, Králíček, 2015).

Autorem je tajemník myslivecké komise ČMMJ, což znamená také první oficiální článek přímo z rukou ČMMJ na téma vlka v rámci časopisu Myslivost. Článek nastoluje téma tak, že popisuje činnost osvíceného císaře Josefa II, který zrušil nevolnictví, přijmul toleranční a lovecký patent a „kromě jiného, důsledné hubení vlků“ V kontextu toho, jak je článek napsaný je zřejmé, že „hubení vlků“ byl jeden z přelomových a pozitivních odkazů tohoto panovníka, čímž se historicky legitimizuje jeho hubení.

V článku dochází k nastavení několika reprezentací v rámci návratu vlka do České republiky. Jedná se o reprezentaci jeho nepřirozené migrace, tedy vypuštění, o kterém se referuje v rámci tematizace ironického „obrovského štěstí“.

„musíme uznat, že měli vážně obrovské štěstí, že se poprvé objevili těsně před obdobím reprodukce a za svoje útočiště si zvolili území s nejvyšší zákonnou ochranou – národní přírodní rezervaci“

Navíc z článku vyplývá, že polemizuje o „náhodě“ toho, že se usídlil na místě, která připomíná severskou tajgu, která poskytuje těžko přístupný terén a různorodé potravní zdroje. Tímto autor destabilizuje diskurz o přirozené migraci vlka a považuje za nanejvýše „šťastné“ že se vlci vyskytly zrovna tam. Současně legitimizuje dále pohled o vypuštění vlka tak, že odkazuje na historický případ z Pošumaví z osmdesátých let minulého století.

Článek však konstruuje také další kontra-reprezentace vůči dominantní reprezentaci vlka, jakožto iracionálního strachu z vlka místních lidí a veřejnosti. Článek ilustruje tento dominantní pohled na často využívané lidové pohádce o Červené Karkulce, která v sobě skrývá právě tyto zakořeněné a iracionální pocity strachu vůči vlkovi. Autora však konstruuje reprezentaci vlastní pohádky, kterou zase vidí on jako dominantní a to je „Lakování velkých šelem na růžovo“. Tato pohádka představuje dle autora nekriticky přijímaná dogmata ekologických aktivistů o jednoznačném pozitivním působení na populace býložravců a jejich vliv, který zlepšuje jejich zdravotní stav i trofeje. Destabilizuje však takový pohled praktickými zkušenostmi ze Slovenska.

„Struktura kořisti vlků v horských lesích Slovenska jasně ukazuje na to, že vlk svoji kořist nijak extra nepřebírá a na vysokém sněhu zabíjí i ty nejsilnější samce, kteří pro ně bohužel, mají dostatek sebevědomí se vlkům postavit a ani v zimním období zpravidla nežijí v tlupách, ve kterých by se jako kořist nabídl slabší jedinec. Nekritická glorifikace tedy dostává značné trhlinky.“

Vytváří tak alternativní vědění na základě názorů a zkušeností, přičemž otázku trofejí destabilizuje pouhým dominantním přesvědčením o nedůvěře toho, že by dané skupiny oponentů trofeje vůbec zajímali, což implikuje reprezentovanou představu o naprostém nesouladu mezi mysliveckým zájmem o chov zvěře a cílem, který sleduje ochrana přírody. Podle autora totiž převládá dominantní představa těchto oponentů o tom, že trofeje nejsou důležité, implicitně tak pokládá své představy do lapidárního „trofeje jsou vlastně fuj“.

Rovněž dochází k napadnutí druhé dimenze argumentu pro návrat vlka, tedy jejich úkol zlepšit zdravotní stav ekosystému lesa. Tento argument destabilizuje subjektivitou ve vědeckých důkazech, které nepovažuje za „objektivní“. Záleží podle něj na tom, kdo daný grant zaplatil a jak si dané výsledky kdo vykládá, což poukazuje na určitou účelovost hledání odpovědí a kladení otázek oponentů, kteří se snaží o legitimizaci návratu vlka do české krajiny.

Autor současně celé téma návratu vlka dává do určitého kontextu, že myslivcům nevádí ani tak přítomnost vlka samotná, ale spíše to, co reprezentuje jejich návrat. Právě oni jsou ti, kteří se dostávají do kontaktu s vlkem jako první a vnímají to podle autora jako „zážitek“ větší než „samotný lov“. Nicméně se jim nelíbí, když z nich někdo dělá „hlupáky“ – nejspíše dochází k odkazování na reflektovaná „dogmata“ o prospěchu vlků pro ekosystémy a zvěř, zároveň s přesvědčením, že je někdo vypouští – a současně jsou v souvislosti s vlkem „proti svojí vůli, dávání do role sobeckých, samozvaných pánů lesa, kteří zde ukájejí svojí zvrhlou vášeň ve vraždění bezbranných tvorů.“

Právě tento moment, kdy dochází k vyhraňování se vůči určité sebestřednosti myslivců a jejich negativního obrazu naráží na určitý hlubší problém, který se v článku reprezentuje. Jednak se jedná o přesvědčení autora o tom, že mediální obraz hromadných sdělovacích prostředků propadá tendenčnímu výkladu současné situace v prezentované vyhrocené rovině „Vlci do lesa patří, myslivci ne!“. Zadruhé se jedná o argument myslivecké „tradice“, že nejlepším nástrojem pro chov zvěře je současně také její lov. Pokud však je lov postaven do přísné ilegality, vytváří to předpoklady pro pytláčení a podlamuje to ekonomickou situaci místního obyvatelstva. Vůči tomuto se však dle autora brání jejich oponenti.

„iracionální blok ochranářské lobby, která není schopna pochopit tento argument a lov ať se provádí jakýmkoliv způsobem, je v jejich očích předmětem neskrývané nenávisti a opovržení“

Kromě těchto výrazně politických témat, která se dají sledovat v rámci článků z roku 2015 se nadále udržuje téma vlka v rámci rumunské přírody (7, Pořízka, 2015), kdy je Rumunsko vnímáno jako dobré místo pro vlka, kde „*mizí v divočině panenské přírody*“, do které patří a je v ní také patřičně obdivován. Tento obdiv je nadále vztahován také k jeho lovu v těchto podmínkách, který je pro „opravdové lovce“ a odkazuje tak k nelehkému, avšak značně přitažlivému přístupu k lovu, který tato šelma po lovcích vyžaduje. Současně se stejně jako v minulém roce vystavuje porozumění situace mezi místními lidmi, kteří hospodaří v krajině a působením vlka, které je konfliktní a myslivec tak může pomoci s nastavením hranic této šelmy, což je ceněno z pohledu místních hospodářů. V tomto případě je tento obraz ilustrován na rozhovoru s autoritou v oboru „vábění“, což je specifický um v rámci myslivecké „tradice“, kdy se „vábíč“ snaží o přilákání zvěře pomocí vábniček.

Jedná se o rozhovor s člověkem, který působil dlouhou dobu v Gruzii a otázka padla také na vlky v daném prostředí. Mistr vábíč Václav Svoboda tak na otázku, zda mají v Gruzii problém s vlky odpovídá:

„Bačové tam pasou obrovská stáda ovcí. Když nás jeden viděl, hned k nám běžel a stěžoval si, že mu vlci před dvěma dny roztrhali pět ovcí a sliboval nám berana, když bychom ho vlka zbavili.“

Rok 2015 se dále uzavírá článkem (8, Straka, 2015), který referuje o proběhlé konferenci s názvem „Návrat vlka do evropské krajiny: výzvy a řešení“, kterou pořádala europarlamentní skupina pro biodiverzitu, lov a venkov a Federace organizací pro myslivost a ochranu přírody v EU (FACE)

Autorem je Bohumil Straka, který se angažuje v ČMMJ a vystupuje ve veřejném prostoru, silně například vystupoval v lobbystickém záměru, aby právo na zbraň byla stanovena ústavním právem České republiky, což mělo zejména symbolický význam ochrany myslivosti a lovu. V tomto článku se autor vyjadřuje k proběhlé konferenci tak, že podobné akce mají „nesmírnou důležitost“, což vyplývá z toho, že na konferenci byly také europoslanci, kteří jsou dle autora myslivci, a to představuje fakt, že názor myslivců je v tématu vlka zde zastoupen. Právě názor myslivců je v článku rámován jako „*alternativní k ortodoxnímu přístupu všudypřítomné ochranářské lobby*“.

Z článku, který představuje konferenci vyplývá, že myslivecké snažení v této otázce je předejít náhlému kolapsu hegemonního diskurzu ochrany vlka tím, že se musí nastavit určité hranice již teď, jinak po prvním útoku na člověka dojde k tomu, že se veřejnost k vlkovi zcela obrátí zády. Myslivecký názor se zde tak projevuje jako názor „zdravého rozumu“ a „včasné reakce“, což má být dosaženo tím, že se nastaví předpoklady pro aktivní management vlka, který předejte z pohledu konference k očekávané ztrátě plachosti vlka.

Autor na závěr poukazuje na situaci v České republice, kde prozatím nedochází k větším konfliktům s člověkem, čímž se legitimizuje to, že státní správa prozatím nemá důvody k tomu, aby povolila lov. Je však poukazováno na to, že vlk má vysokou reprodukční schopnost, která je dle autora „obdivuhodná“ a proto se vytváří reprezentace vlka, který do budoucna bude muset být loven. *„Otázka regulace populace vlka bude na pořadu dne“* a bude třeba pohlížet na to, jak se to dělá v zahraničí, zejména na Slovensku a v Rumunsku, které se považují za příklady dobrého způsobu management, kde vlci prosperují a zároveň dochází k jejich lovu.

3.4.3 2016

Rok 2016 opět otevírá Ing. Jaroslav Ďurík, který ve svém článku „Poučí se česká ochrana přírody z cizích pochybení?“ (9, Ďurík, 2016) navazuje na apel článku předešlého, tedy hledat u sousedů, kteří mají již zkušenosti s vlkem návod, jak k jeho ochraně přistupovat. Zajímavé na článku je to, že je napsán v českém jazyce, což u člověka, který doposavad sdílel své zkušenosti výhradně ze Slovenska a psal svým rodným jazykem poukazuje na to, že produkce článku musela nejspíše projít překladem a že má tedy cílit přímo na české prostředí, čímž se ustavují dané reprezentace autoritativněji a více se zakotvují do českého prostředí.

Autor v tomto článku vychází z vědění o situaci ochraně vlků na základě názorů, které jsou *„ověřeny ve stovkách diskusí se slovenskými, českými, rakouskými, německými a slovinskými kolegy“* a jeho teze je taková, že právě totální ochrana ubližuje velkým šelmám nejvíce, což souvisí s jeho dosavadními články a posiluje to vykonstruovanou reprezentaci.

Také opět dochází k reprezentaci ochránců přírody jako „infantilních“, což dokládá určitou nedospělost či nerozumnost v tom smyslu, že jimi předkládané zákony o totální ochraně vlka vlastně produkují opak, přičemž nechtějí přijmout morální odpovědnost za své činy. Přestože autor praktickou odpovědnost za ilegální lov připisuje právě myslivcům, poukazuje na to, že v zárodku za problematiku mohou právě ony „impotentní právní normy“.

Daná právní úprava – přísná ochrana vlka – dle autora zcela ignoruje rozdílný názor početných zástupců mysliveckého vědění, což vykresluje paradoxní situaci, kdy právě „úzkoprsá“ ochrana vede k „totálně živelné(mu) pytláctví“. Autor upozorňuje na to, že česká myslivost a česká ochrana přírody má šanci se poučit z chyb ostatních, které zapříčiňují „ochranářští dogmatici“. Pokud však nedojde k nastavení řízeného lovu vyplývá z toho podle autora jen jedno „úplně zakázat myslivost jako takovou!“ Právě tento odkaz, který vidíme u daného autora se znovu opakovat implikuje to, že snaha o okleštění mysliveckého chápání aktivního managementu s vlky je reflektovaným způsobem koordinované snahy zakázat myslivost, což reprezentuje určité spiknutí proti myslivosti jako takové.

Další článek, který se již věnuje explicitnímu výskytu vlka v české krajině se přímo dotýká onoho již vykonstruovaného rozkolu mezi divočinou a kulturní krajinou a odráží se již v názvu „Je žádoucí existence velkých srstnatých predátorů ve volnosti v kulturní krajině České republiky?“ (10, Rohon, 2016). Autor článku je představován jako doc. Ing. Pavel Rohon, CSc., což článku dohromady s odborným jazykem dodává vědecký rozměr, v článku se však píše o „zamyšlení“ a autor si pokládá mnoho otázek.

Autor přemýšlí o podstatě myslivosti, která je podle něj záležitostí „společenskou... i formou využívání volného času. Především se ale jedná o významnou roli ekologickou“ Toto „především“ odkazuje k hlavní náplni myslivosti, která se prezentuje tak, že nahrazuje predátory a tím udržuje rovnováhu v přírodním prostředí. Považuje za „smutné, že tuto skutečnost ti, kdo kritizují myslivce úmyslně (či spíše z neznalosti), zamlčují.“

Právě slovo „ti“ je odkazem na „tzv.“ ochránce přírody, čímž dochází k polemice o jejich odbornosti, přičemž tato kritika je obsažena již v tom, že „kritizují myslivce... (spíše z neznalosti)“.

Autor předkládá kritické poznámky k tématu toho, že daní ochránci přírody prezentují a podle autora glorifikují návrat vlka jako „velký úspěch“, který je dán tím, že jejich výskyt v kulturní krajině působí jako „zdravotní policie“ vůči „nekvalitní či jinak poškozené zvěři“ a díky nim bude docházet ke snižování zejména černé zvěře, která je dle autora jimi „označovaná za přemnoženou“.

Autor ze své zkušenosti „více než šedesátileté praxe lesnické, myslivecké a ochranářské“ dokládá, že má pochybnosti o „účelnosti podporovat výskyt vlka v naší české krajině“, což se projevuje zejména zkušeností s tím, že vlk útočí zejména na hospodářské zvířata a s lovem zvěři černé nepomáhá téměř vůbec.

Celá tato výpověď o je stavěna do určité reflexe obavy a upřesnění pozice autora, čímž se otevírá téma toho, co vlastně takový „ochránce přírody“ znamená. Autor totiž vyslovuje obavu o tom, že by byl nerad kdyby *„byl obviňován jako nepřítel revitalizace přírodního prostředí nebo člověk, který bojuje proti snahám ochránců přírody“*. Považoval by to za nespravedlivé, protože on sám se o ochranu přírody zasazoval celý svůj život. To nám dokládá určitý rozpor mezi tím, co je to ochrana přírody a jak je reprezentovaná. Představa ochránce přírody je v dosavadních výpovědích rámovaná jakožto něco pejorativního, což je spojeno s určitou „dogmatickou ideologií“ návratu vlka. Nicméně můžeme vidět, že i samotní myslivci se považují za „ochránce přírody“, kteří však z dosavadního porozumění situace vychází ze zcela jiného porozumění této problematiky, což implikuje také jiný způsob ochrany vlka, který je dán jiným způsobem vnímání přírody.

„Domnívám se, že v kulturní krajině, kde jsou značně změněny ekologické podmínky, nemají v nepřírozených podmínkách velcí predátoři místo. A to z toho důvodu, že se velmi brzo přizpůsobí vysoce civilizovanému prostředí a změní své chování. Ztratí strach a respekt z člověka a začnou s ním soutěžit o prostor, který budou považovat za své teritorium.“

Autor tedy rámuje návrat vlka jako napětí mezi tím, zda bude krajina vytvářena skrze činnost člověka, *„který je profesionálem“*, anebo krajina, která je *„výsledkem dílčích představ jednostranně zaměřených odborníků, popřípadě laiků, kteří mají jako hlavní kvalifikaci jen nadšení.“* Napětí mezi dvojím se odehrává právě v rozdílném pojetí toho, jak přírodu vnímat a kdo by se o ní měl starat, což implikuje zcela jiné porozumění i ochraně přírody jako takové, přičemž oponenti jsou vyobrazováni jako amatéři a sám autor článku svou autoritu, jakožto „ochránce přírody“ rámuje v kontextu dlouhodobých zkušeností z praxe.

Z toho tedy také vychází následné zamyšlení nad tím, zda se v rámci návratu vlka jedná o „úspěch“? Autor tak v kontextu svého článku odpovídá *„nejde o úspěch, ale nebezpečný experiment“*.

Současně v tomto roce (11, Libosvár, 2016) dochází k tematizaci viny, tedy toho, kdo za dané vyhubení vlků může, autor článku uvádí, že *„nepravdivě jsou myslivci obviňováni za vyhubení některých druhů zvířat. Příkladem mohou být vlci“*.

Dochází k rámování událostí, proč doopravdy podle autora došlo k danému vyhubení, jednalo se o tlak zemědělců na lesníky, kteří v dané době vlastnili zbraně a docházelo k výraznému odlesňování krajiny.

To vytvářelo podle autora právě onen tlak, který akceleroval vyhubení dané šelmy. Tento závěr autora souzní s mysliveckou odbornou literaturou, fakt, že je potřeba na tento závěr upozorňovat dokresluje určitou potřebu vytvořit předpoklad pro to, že myslivci defacto vůči vlkovi jako takovému zášť nechovají.

Rovněž se v daném článku rámuje pojem „škodná“, který je dle autora pod nápoem „*propagačního tlaku ochránců*“ mezi myslivci nepoužíván a odkazuje vnímanou změnu, že během jednoho století se ze „škodné“ stává chráněný živočich, což implikuje onen střet mezi tím, jak myslivci tradičně vnímají působení některých živočichů v rámci krajiny a to, že se nyní musí pod nátlakem nové hegemonie přizpůsobovat diskurzům, které vznikají a jsou propagovány dle autora „tlakem ochránců“. Článek tak implikuje určité otrásání základů „tradice“, která se mění myslivcům doslova před očima.

3.4.4 2017

V roce 2017 se časopis Myslivost věnoval především africkému moru prasat, který znamenal bezprecedentní epidemiologické ohrožení prasete divokého, nicméně i tak můžeme sledovat určité akcenty témat, které souvisí s vývojem reprezentace vlka v rámci časopisu.

Za velice přínosné v kontextu toho, jak se reprezentace dosavad vyvíjí v časopise považují příspěvek člena redakční rady Mgr. Drmoty, který se ve svém článku (12, Drmota, 2017) zamýšlí nad významem časopisu Myslivost.

Přestože se v tomto článku neobjevují explicitní odkazy k vlkovi, můžeme pozorovat, že do jisté míry nabádá čtenáře k tomu, aby si časopisu Myslivost cenili zejména z důvodu společenského kvasu, který se zobrazuje také v tématu návratu vlka. Autor označuje časopis za „náš“ a poukazuje na to, že je to nezávislé médium, které se vymyká „*všudypřítomné antimyslivecké lobby, které stále intenzivněji hýbe ostatními sdělovacími prostředky. Médium, v němž můžeme vyjádřit názory, postoje a prezentovat pravdivým způsobem...*“

Tento odkaz můžeme vnímat jako referenci na reprezentace vlka, který je do jisté míry rámován také jako cílený destabilizující prvek myslivosti, nebo také to, že dochází k vytváření reprezentace v rámci časopisu o ideologických dogmatech, které se nezakládají na pravdě a chtějí myslivost poškodit právě skrze celou spletitost významu návratu vlka, která se netýká jen jeho fyzického působení, ale také jeho politické reprezentace.

V roce 2017 se objevuje ještě jeden významný článek, který reflektuje téma vlka a reprezentuje vývoj tohoto tématu. V minulých letech v časopise docházelo k tomu, že se psalo o Rumunsku jako místu, kde se vlkům daří prosperovat, kde vlci patří do dané rumunské „divočiny“, ale také tak, že se v Rumunsku vlk loví a dochází k určitému partnerství mezi místními hospodáři a myslivci, kteří jim pomáhají tlumit predační tlak vlka. Do takto vybudované reprezentace vstupuje však situace, kdy dochází k zákazu lovu vlka v Rumunsku (13, Ziegrosser, 2017), což autor ve svém článku rámuje jako neblahou situaci, která má mnoho negativních implikací.

Podle autora se na základě toho, že Rumunsko chce prohloubit monitoring vlka a jeho přísnou ochranu, dojde k tomu, že se *„jako supi na kořist... slétnou evropští ochránci přírody a za naše peníze tam budou zjišťovat, kolik tam těch vlků vlastně žije. Pokud to udělají objektivně, dostanou se minimálně na stavy, které uvádějí lesníci a myslivci.“*

Tento citát odkazuje na reprezentovanou představu ochránců přírody, jakožto lidí, kteří vidí v monitoringu a přísné ochraně vlka své obohacení. Rozšiřují se jim kompetence na úkor myslivců a místních komunit, a to vše za údajné peníze „nás“, což má nejspíše vytvářet hlubší propast v nastavované distinkci mezi MY a ONI, která časopisem v různých dimenzích prostupují. Také dochází k tomu, že autor vyzdvihuje systém sčítání zvěře myslivců a lesníků, což odkazuje na jejich vědění, které je přeneseně označované za „objektivní“ – pokud tedy dojdou daní ochránci zvířat k jiným výsledkům, bude se významově jednat o zkreslení reálné situace.

Autor situaci přísné ochrany nadále dokresluje situací, kdy místní lidé budou muset přistoupit k nelegálním nástrojům, které využívali „tátové a dědové“. *„Strychnin, furadan a železa budou jejich pomocníci.“* Což odkazuje k tomu, že dojde k využívání jedů, dle strategie předků v Rumunsku. Myslivci budou podle autora lovit vlky a nechávat je ležet – to, že jim to projde je dle autora tím, že *„karpatské lesy jsou nekonečné, svědci neexistují“*. Celkově tak vidíme, že pokud dojde k přísné ochraně vlka či se vnímají tlaky určitého dalšího zpřísnění, rámuje se situace tak, že bude docházet k ilegálnímu jednání, což zapadá do vybudované reprezentace zejména ze zkušeností předkládané v rámci časopisu ze Slovenska.

Ze situace v Rumunsku se dostává článek také k tématu v Česku. Dotýká se tzv. boje proti „seznamu invazních druhů“, což byla situace, ve které se zvažovalo že by se například muflon či daněk a další druhy, které nejsou původní v rámci České republiky vedli prakticky ve formě invazivních druhů, což by znamenalo nemožnost jejich chovu. Proč je tento odkaz důležitý v rámci článku? Protože reprezentuje z pohledu autora na soustavnou snahu o destabilizaci tradice myslivosti. Vlk v tom hraje takovou úlohu, že právě jeho činnost bude vést k možnému vyhubení například muflonů i přesto, kdyby nedošlo k zavedení onoho „Seznamu smrti“ jak jej někdy ČMMJ rámovala.

Současně autor poukazuje na to, že ochráncům se podařilo v nedávně době namnožit kormorány a krkavce a „*nyň za našimi zády množí v našich honitbách vlky.*“. „*Že by se naše vlčí populace rozrůstala pouze přisunem vlků z Německa bez ilegálního vypouštění vlků do přírody, tomu snad věří jenom málokdo.*“ Tohle odkazuje k určitému common sense, který se vytváří v rámci reprezentace o vlkovi v časopisu Myslivosť. Kdo by tomu věřil? Jen málo kdo. To posiluje reprezentaci vlka jako cíleně vypuštěného. Současně to dokresluje celou situaci systematické destabilizace myslivosti skrze určitou úzce nespecifikovatelnou ochranářskou lobby, která se však projevila již i v Rumunsku. Rovněž v daném vyjádření vidíme další odkaz na zkušenost s praxí „ochranářů“, tedy odkaz na kormorány a krkavce. Zejména kormoráni představují v očích myslivců určité selhání ochranářské politiky, kdy z přísně chráněného režimu se dostali do režimu, kdy bylo za jejich lov vypláceno odškodné myslivcům.

3.4.5 2018

Rok 2018 se otevírá článkem „Jak je to s populací vlka obecného v Německu?“ (14, Švrčula, 2018), autorem je tou dobou odborný referent pro ČMMJ, který je dnes místopředsedou ČMMJ.

Ve svém článku upozorňuje, že to, co bychom mohli považovat za „*obrovské vítězství ochrany přírody*“ je podle něj spíše konfliktem mezi venkovskými a městskými obyvateli. Tento konflikt ilustruje tak, že lidé z města se „oddalují od přírody“ a zakouší ji jen jako návštěvníci, tedy je pro ně „příroda“ zejména formou odpočinku. Přitom místní lidé, kteří jsou v kontaktu se svým prostředím naopak žijí v každodenním styku s přírodou.

Tuto ilustraci používá proto, že nastavuje reprezentaci vlka, jehož návrat je iniciován městskými obyvateli, kteří si tuto velkou šelmu zidealizovali. Zatímco lidé na venkově se musejí vyrovnávat s konfliktem, který pro ně návrat vlka představuje.

„Vlci jsou silná a majestátní zvířata a lidé postupně zapomněli na to, jaké to skutečně je žít po boku s vrcholnými predátory, a nebo si mnozí tuto představu silně zidealizovali“.

Městské obyvatelstvo představuje tak tyto „turisty v přírodě“ jako odtržené od reality, kdy podle autora chtějí, aby příroda se navrátila „do doby kamenné“, do které člověk nijak nezasahuje. Nicméně právě ona divočina, kterou obdivují je jen úprkem z komfortního „kosmopolitního života“. Důvodem pro zobrazovanou adoraci vlka městským obyvatelstvem je podle autora zobrazovaný diskurz, který nevládní organizace představují. Podle něj formují přesvědčení *„budoucí apokalypsy evropské fauny a flóry a prezentují své strategie jako jediný prostředek nápravy současného stavu“*.

Právě onen velký úspěch a prosperita vlka je dána podle autora kromě právní ochrany tím, že došlo ke změně životního stylu, což se manifestuje tím, že lidé jsou zjištěni, jídlo nakupují v obchodních řetězcích a nemusí si ho sami obstarávat. V takovém případě je inklinace k návratu vlka do venkovských oblastí pro městskou populaci velice jednoduchá. Tato distinkce mezi městem a venkovem nadále pokračuje tak, že moc uvalující ochranu vlka pramení z městských oblastí, *„daleko od oblastí, kde tyto šelmy skutečně žijí“*.

Současně se v článku také nadále posiluje reprezentace vlka, který směřuje ke ztrátě plachosti. Tato ztráta přirozené plachosti má být právě výsledkem toho, že se vlk neloví. K vytvoření urgency nutné změny přístupu se využívá korespondence s myslivcem z Bosny a Hercegoviny, kterému vlci usmrtili dva lovecké psy. Podle článku se *„pracovníkům sekretariátu ČMMJ podařilo zkontaktovat autora videa, ve kterém k tomuto útoku dochází“*.

Tento člověk, dle autora článku, *„Okamžitě... varoval, že vlci postupně zaútočí v podstatě na všechny druhy spárkaté zvěře, které se nacházejí ve vlčím teritoriu, stejně tak na hospodářská zvířata. Jedinou šancí je začít hned od počátku stavy vlků regulovat, jinak jejich stavy rychle narostou, problém s jejich soužitím přeroste všem přes hlavu a pak už bude velmi těžké cokoliv řešit.“*

Touto reflektovanou zkušeností a názorem, což je také dokreslováno fotografiemi roztrhaných psů se legitimizuje požadovaný lov, který časopis Myslivost prezentuje a dochází k prohlubování nutnosti změny v přístupu přísné ochrany vlka.

V roce 2018 můžeme sledovat další prohlubování reprezentací odporu vůči přísné ochraně v intencích ilegálního lovu, což opět reflektuje Jaroslav Ďurík (15, Ďurík, 2018) ve svém příspěvku, kdy se zamýšlí nad morálním zodpovědností myslivců praktikující ilegální lov a důvody, které je k tomu vedou. Udržuje se tak reprezentace ilegálního lovu jako politického vzdoru jednotlivců, kteří odporují zpříšňování ochrany na Slovensku. Autor vykresluje právní normy za „debilné“ a zodpovědnost podle něj nesou také ministerstva, vláda, parlament ale také Evropská unie. Nicméně ve zbytku roku se k takto explicitním racionalizacím ilegálního lovu již nepřistupuje, začíná převládat spíše formální rovina řešení konfliktu, která však stále prohlubuje a udržuje vystavěné reprezentace vlka v minulosti.

K zmiňované formálnější reprezentaci vlka v rámci českého prostředí dochází v článku (16, Janota, 2018) který je napsán přímo předsedou ČMMJ Ing. Jiřím Janotou k zhodnocení působení ČMMJ. Pro tuto analýzu je stěžejní, že právě v tomto bodě dochází k vyjádření o tom, že je potřeba začít intenzivně jednat. Jedná se tedy o přiznání důležitosti celé situace a nejvyšší zástupce ČMMJ se tak oficiálně vkládá do jednání o budoucnosti vlka.

„V příštích měsících je nutno vyvinout intenzivněji jednání na Ministerstvu zemědělství a Ministerstvu životního prostředí a otevřít otázku negativního vlivu některých predátorů v naší krajině. Jedná se o problém, který se nedotýká pouze nás myslivců, ale trápí také rybáře, chovatele zvířat a drůbeže, chovatele holubů. Do popředí také vystupuje otázka managementu vlka, který se stále častěji objevuje v našich honitbách.“

Právě toto aktivní vložení se do formálního vyjednávání ze strany ČMMJ je vidět na reflexi (17, Švrčula, 2018) setkání mysliveckých organizací ze středoevropského regionu, kterou iniciovalo ČMMJ. Setkání se kromě ČMMJ účastnili také zástupci ze Slovenské poľovnícké komory, Německého mysliveckého svazu, Bavorského mysliveckého svazu a Polského mysliveckého svazu.

Můžeme sledovat určitý společný a organizovaný formální postup. Kromě jiného se na daném setkání vytvořili priority, které společně jednotlivé strany prosazují, mezi nimiž je i „*nastavení managementu zvěře škodící, problémové a konfliktní*“ mezi které spadá také vlk. Na základě jednání tedy byla vytvořena sjednocující koncepce, která odkazuje na společný zájem těchto organizací na zavedení a v případě Slovenska uhájení aktivního managementu vlka.

„Deklarace je koncipována jako dokument a základní podklad pro aktivity jednotlivých národních mysliveckých organizací a podklad pro možnou mezinárodní spolupráci.“

Zajímavým momentem této deklarace je také vytvoření naléhavosti v rámci ochrany drobné zvěře, která je dle mysliveckých organizací ohrožena a nevěnuje se jí taková pozornost. To může být vnímáno jako určitá taktika změny úhlu pohledu, kdy myslivecké organizace spíše upozorňují na problémy, které se týkají drobné zvěře než na nutnost ochrany vlka.

Úplně poprvé v časopise Myslivost dostává ve mnou analyzovaném časovém období prostor také strana, kterou bychom mohli považovat vůči nastaveným reprezentacím za oponentní. V článku (18, Růžička et al., 2018), který je napsán zástupci AOPK a Ministerstva životního prostředí se představuje pohled těchto aktérů na současnou tematiku vlka. Článek představuje reprezentaci vlka, který se rozšiřuje přirozenou migrací a tím nepřímo destabilizují dosavadní reprezentace o „vypuštěných vlčích“ v rámci dominantního diskurzu časopisu Myslivost. Poznatky o tom, že se jedná o přirozenou migraci jsou legitimizovány skrze sběr genetický materiálů a monitoringu vlka, tedy vědecké poznání.

Současně článek nabourává reprezentaci vlka jakožto predátora, který především loví hospodářská zvířata a posiluje se reprezentace vlka jakožto „zdravotní policie“ a jeho funkce na zlepšení ekosystému lesa a snížení přemnožené zvěře.

Autoři článku také avizují, že začínají s iniciací vzniku „Programu péče o vlka“, který má vnikat na základě spolupráce s „jednotlivými zainteresovanými subjekty“.

Vůči tomuto článku dochází k implicitním a explicitním reakcím ještě ve stejném měsíci. Článek Ing. Tomáše Havrlanta (19, Havrlant, 2018), který je prezentován jako chovatel ovcí a starosta Vernéřovic. V rámci svého článku „Návrat vlků?! Očekávaný pomocník nebo nebezpečná šelma?“ vyobrazuje vlka jako vrcholového predátora bez přirozeného nepřítele. Považuje přísnou ochranu za „*rezignaci jednoho druhu (člověka) ve prospěch jiného druhu (vlka)*“, což nastavuje určitou fatalistickou perspektivu. Opět dochází k posilování reprezentace ztráty plachosti, což se dokládá zkušeností samotného chovatele a jeho spoluobčanů tím, že vlci přicházejí stále blíže k obydleným místům.

Dochází také k podpoře reprezentace vypuštěného vlka na základě existence umělých chovů vlka v Německu, přičemž si autor pokládá návodnou otázku „*kam putují vlčata z takových chovů?*“. Rozvíjí se také reprezentace vlka jako křížence, což delegitimizuje původnost čistokrevného vlka a současně souvisí s obávanou ztrátou plachosti.

„To jsou opravdu ti krásní vlci, které chceme navrátit do přírody a neomezeně chránit?“

Havrlant rovněž napadá také ochránáře a aktivisty, kteří podle něj „*manipulují veřejným míněním*“ Pokládá jejich přístup za ideologický a nedostatečně pružný v tom smyslu, že stále stabilizují diskurz přísné ochrany vlka i přesto, že podle autora dochází k stále více konfliktním situacím mezi návratem vlka a v tomto případě chovem hospodářských zvířat. Můžeme tak sledovat, že v rámci časopisu Myslivosť se vynořuje nejen myslivecká perspektiva nespokojenosti s přísnou ochranou vlka, ale také perspektiva chovatelů hospodářských zvířat, což je spojeno se stále vyššími škodami, které vlk působí.

Jako přímou reakci na článek AOPK a Ministerstva životního prostředí, které vytvářelo alternativní reprezentaci vlka vůči reprezentacím prozatím dominantním v časopise, můžeme považovat také článek rovněž vydaný v září (20, Scholz, 2018), který napsal myslivecký hospodář reflektující zakoušené působení vlků na Broumovsku.

Autor reflektuje svou zkušenost se zničením chovu rekordního trofejového chovu muflonů. „*Za půl roku vlci strhli ve dvou téměř padesát procent našeho plánu lovu. Pro nás je to podle mého názoru konec mysliveckého hospodaření, konec chovu mufloní zvěře, kterému jsme věnovali více než pětadvacet let práce s velkými úspěchy.*“

Podle hospodáře se vlci dostávají do kulturní krajiny, která je využívána lidmi a hustě obydlena a nepovažuje takové prostředí za příhodné pro výskyt vlka, jelikož vytvářejí obrovský konflikt. Sám autor udává „*Nic proti vlkům nemám, jsou to velmi inteligentní, obdivuhodná zvířata a jsem pro hledat pro ně i u nás nějaký životní prostor.*“ Tímto prostorem myslí území národních parků, vojenských újezdů či velkých a souvislých, ale zejména málo obývaných státních ploch. V rámci kulturní krajiny nicméně navrhuje nastavit „*jasná pravidla redukce lovem*“.

Autor si myslí, že myslivci „*zaspali*“ zatímco „*městští*“ ochránci přírody „*přesvědčili většinu obyvatel, že vlci jsou onou spásou pro naši přírodu. Není tomu tak! Vlci se jen dostali do ráje, do našich „zahrádek a stájí“, k prostřeným švédským stolům.*“

Prohlubuje se tak ona distinkce mezi MY a ONI, mezi městem a vesnicí, mezi ochránci přírody a místními lidmi. Současně dochází k již reprezentovanému „whatabout“ drobná zvěř či hmyz, který se řeší podstatně méně, a přitom se jedná podle autora o větší problém než chybějící vlk v kulturní krajině, který vytváří mnohé konflikty pro místní lidi.

Rovněž můžeme sledovat již zmiňovaný moment boje o reprezentaci toho, co znamená ochránce přírody. Pro autora, který se za ochránce přírody také považuje, jelikož v přírodě žije a pečuje o ní, je strategie oponentní „ochrany přírody“ stavět vysoké ploty, fragmentovat krajinu a hlídat dobytek „agresivními“ pasteveckými psy považována za nepřijatelnou.

Z dané analýzy tedy můžeme vidět, že i přestože dostaly v rámci časopisu prostor oponentní názory a diskurzy, byl hned v tom samém měsíci destabilizovány již zavedenými reprezentacemi, které byly nadále posíleny a prohlubovány.

Současně je zajímavým momentem roku 2018 rozhovor mezi šéfredaktorem časopisu Myslivost a tehdejším ministrem zemědělství Tomanem, kde se rovněž dostává na otázku ohledně vlka (21, Kasina, 2018).

Šéfredaktor se ptá na škody působené vlkem a na to, jak to ministr zemědělství vnímá. Ten se ve své odpovědi distancuje od managementu vlka „gestorem... je Ministerstvo životního prostředí“. Dodává však své přesvědčení o tom, že je třeba vytvořit plán, který obsahuje cílovou populaci „včetně regulačních mechanismů v případě nárůstu populace a vzniku závažných střetů lidské činnosti s tímto druhem.“

Nepřímo také Toman kritizuje MŽP v rámci zkušenosti s kormoránem a bobrem, kde podle něj docházelo k decimaci řek a rybníků, což bylo způsobeno pozdní legalizací jejich lovu v určitých oblastech.

3.4.6 2019

Rok 2019 se otevírá v kontextu vnitřního střetu odehraného v rámci časopisu Myslivost. V článku (22, Ziegrosser, 2019) došlo k přeložení a doplnění poznatků z časopisu Wild und Hund, které pojednává o stupňujícím se počtu vlků v Německu a jejich konfliktní povaze. Píše se zde o určitém „hlubokém příkopu, který nechce ani jedna, ani druhá strana překročit“. Tento příkop stojí obrazně řečeno mezi zastánci návratu vlka a jeho odpůrci.

Článek dále představuje pohled profesora Valeriuse Geista, což je „*osmasedmdesátiletý emeritní profesor biologie volně žijících živočichů na univerzitě v Calgary*“. Odkazy na předkládané vědění o vlčích vychází právě z poznatků tohoto profesora, který zakládá své vědění na určitém typu „tlapoznalectví“, které prokazuje, že v Německu se nejedná o „přirozené, původní“ vlky, ale o křížence vlků se šakaly a psy.

V článku se tedy formuje určité alternativní vědecké posuzování „čistokrevnosti“ vlka, které zapadá do strategie pomluv v rámci časopisu Myslivost o tom, že se jedná o „vypuštěné“ a „křížené“ vlky.

„Psi geny v genetice vlků jsou tedy velmi špatné, protože zničí vlka jako druh. A to je, z tohoto pohledu, nejen nezodpovědné, ale také to poukazuje na to, co současná lidská populace zavinila svojí nezodpovědnou vlčí politikou.“

Autor článku poté přechází z reference o situaci v Německu a „vědeckých“ poznacích, které poukazují na křížení vlků k současné problematice obecně. Nastavuje více konfrontační formu tím, že upozorňuje na to, že dokud myslivci argumentují slovně, je to dobře. *„Jakmile přestanou argumentovat a začnou situaci řešit po svém, budou to mít vlci těžké“.*

Dále buduje analogii k situaci s rysem v České republice, kdy se o otázce rysa údajně bojovalo (myšleno vyjednávání o jeho přísné ochraně). Nyní však existují podle autora jen *„sice odhodlané, ale bezbranné rysí hlídky, na druhé straně mlčící, ale konající myslivci“.*

Autor tak explicitně poukazuje na to, že myslivci v česku ilegálně loví rysa, což je výsledek nemožnosti vyjednat si ve formální rovině podíl na jeho aktivním managementu vůči ochraně přírody. Tuto analogii tedy vztahuje na vlky a dodává, ve stále silně konfrontační a mobilizující rovině, že „dávám vlkům rok, maximálně dva“, což dokládá schopností myslivců lovit dnes pomocí nočních vidění a termovizí, které by takto symbolicky vyjadřující eradikaci vlka umožnili.

Tento snad nejvíce radikální článek, který zcela vykládá možné strategie ilegálního lovu v samotném kontextu České republiky, se dostal do zmiňované vnitřní kritiky, kdy ještě v tom samém článku dochází k reakci od „vedoucího Katedry myslivosti a lesnické zoologie doc. Ing. Vlastimila Harta, Ph.D z ČZU“.

Docent Hart celou situaci uklidňuje a kritizuje předešlý článek v intencích toho, že je potřeba naslouchat zejména odborníkům, což daný profesor Geist není a jeho metodu „tlapoznalectví“ považuje za číste nevědeckou. Poukazuje na to, že přístup argumentace „já si myslím a někdo říkal“ je „neprofesionálním přístupem“, který je nebezpečný a může ublížit i „nám všem myslivcům“. Hart vyjadřuje znepokojení nad tím, aby se myslivci podobnými argumenty a tematizací nezdiskreditovali pro veřejnou diskuzi o důležitých tématech jako je vlk. Apeluje tedy ve své reakci na využívání formálních kanálů pro řešení této problematiky a odkazuje k „Programu péče o vlka“, který by měl být stěžejním zájem myslivecké komunity.

Hart souhlasí s tím, že pokud se nezačne v ČR s vlkem „konat“, vlk „*dlouhou šanci na přežití nemá*“. Nicméně varuje před tím, aby v časopise Myslivosť a v rámci ČMMJ docházelo k odkazům na „vlastní řešení“ a vyzývání k pytláčení.

„Musíme jasně deklarovat, že ilegální odstřel nemá s myslivosťou nic spoločného!“

„Doufám, že do budúcna vypustíme zavádějící a nekorektní informace nejen z repertoáru tohoto časopisu, ale i z naší „každodenní“ argumentace, ať již k vlkům zaujímate jakýkoliv postoj. Pokud chceme, aby myslivosť byla opět brána jako řemeslo a my myslivci jako seriózni partneři společenské diskuse, musíme se vyvarovat přebírání neověřených informací a nesmíme se nechat strhávat emocemi. Jinak totiž ten hluboký příkop, o kterém Ing. Ziegrosser píše, opravdu nikdy nepřekročíme, ani jej nezahrneme.“

Tento vnitřní rozpor o způsob reprezentace o vlkovi, zejména jeho rovina ilegálního lovu, se prohlubuje měsíc poté v článku od autora Jaroslava Ďuríka, který ilegální lov již několik let v časopise Myslivosť tematizuje (23, Ďurík, 2019). Odpovídá ve svém článku na výzvu docenta Harta, aby se v rámci ČMMJ nepovažoval ilegální lov za legitimní nástroj řešení problematiky návratu vlka. Autor ve svém článku však vyjadřuje, že o žádný oficiální nástroj se nejedná, jedná se o ilegální lov jednotlivců, kteří jsou nespokojeni s nefunkční ochranou vlka, což je reakcí na vnímanou systematickou snahu „pseudoochranářů“ vytlačit myslivce z managementu vlka.

„Oni totiž nie sú skutočnými ochranármi (česť výnimkám, ak nejaké vôbec existujú). Pseudoochranármi ich nazývame preto, že im (v nenávisti voči poľovníkom) ide hlavne o presadenie svojho ega! Keby im úprimne na veľkých šelmách záležalo, tak pragmatizmus by im veľil zvolit' menšie zlo, t.j. pristúpiť radšej na kompromis než hájiť svoje neudržateľné pozície.“

V rámci roku 2019 došlo ještě k druhé důležité intertextuální a interdiskurzivní výměně kterou inicioval článek doc. RNDr. Pavel Hulva, Ph.D., který, přímo i nepřímo reaguje na některé reprezentace udržované v rámci časopisu Myslivost a vystavuje je destabilizaci (26, Hulva, 2019).

Autor ustavuje diskurz o přirozené migraci vlka do České republiky a podporuje tyto poznatky na základě vědeckých důkazů. Vyrovnává se také s hybridizací, což je odborný pojem pro křížení mezi vlkem a psem, který tolik rezonuje v reprezentacích časopisu Myslivost. Hulva označuje tuto tematiku za diskutovanou, ale také komplikovanou a pro laiky nepřístupnou, což implikuje mocenské vyřazení veřejnosti, kterou jsou také myslivci, z této diskuse.

Křížení autor považuje za přirozený proces, který je „*nedílnou součástí evoluce a vyskytuje se téměř všude*“, přičemž článek, který pojednával o „*tlapozalectví*“ a křížení vlků se psem, označuje za „*pohrobek eugeniky a biologický nesmysl*“.

Autor zaujímá přírodovědnou perspektivu k argumentaci o návratu vlka a poukazuje na poznatky trofické kaskády, tím legitimizuje návrat vlka, který v přírodním procesu je nyní nahrazen člověkem, což nepovažuje za dostatečně komplexní náhradu. Současně se implicitně vyjadřuje k problematice původu muflona v České republice, jejichž ohrožení vlky se v rámci časopisu reprezentovalo. Autor považuje muflona z přírodovědného hlediska za nepůvodní druh a vysvětluje, že predace vlků vůči němu je způsobena právě onou chybějící synergií přirozených procesů.

Hulva argumentuje ve svém příspěvku ve prospěch procesu „*rewilding*“, který „*spočívá v často drobných úkonech, které ale vedou k regeneraci funkčnosti ekologických sítí*“. Součástí tohoto procesu je také návrat vlka. Rewilding naráží na již tematizovaný střet mezi kulturní krajinou a divočinou, ke které v rámci časopisu Myslivost dochází. Na to Hulva reaguje tak, že argument „*v dnešní kulturní krajině už pro divočinu není místo*“ podle něj „*odráží neznalost chování složitých biologických systému*“. Vystavuje tak kritice reprezentovanou pozici časopisu Myslivosti z pohledu přírodní vědy a destabilizuje jejich formované vědění.

Autor rovněž promlouvá a apeluje na myslivce, aby přehodnotili své pozice vůči vlkovi a predátorům obecně. Za vzor dává docenta Harta a jeho reakci na silně konfrontační článek, který se daný rok objevil v časopise Myslivost.

Přímou reakcí na článek Hulvy je příspěvek Jaroslava Ďuríka (27, Ďurík, 2019), který je opět přeložený do českého jazyka, což můžeme pokládat opět za snahu o autoritativnější formu sdělení vůči svým čtenářům, kteří se dokáží lépe v textu orientovat a přijmout jeho stanoviska.

V článku jde především o to, že se dostávají do napětí pohledy čistě ekocentrické a antropocentrické. Kdy právě naše krajina je opět považována za změněné prostředí, tedy nepřirozené a v takovém prostředí je třeba hledat i jinou interpretaci toho, co jí škodí. Jelikož vlk vytváří škody a naráží na prostředí – kulturní krajinu která je proměněna lidskou činností – nedá se jeho činnost považovat jen za přínosnou, ale je třeba se vůči ní také bránit.

„Vždyť by třeba zdravotníci mohli tvrdit, abychom nebojovali proti chřipce či jiným nákazovým chorobám, protože viry a bacily jsou jen přirozeným faktorem prostředí. „ Tímto dochází k vyhocení pozice Hulvy, přičemž se vlk a jeho působení nepřímo připodobňuje k „nemoci“.

Dostává se tedy do napětí celý daný výchozí bod, kdy Hulva argumentuje čistě v rámci ochrany přírody a jejich procesů, nýbrž tento autor vnímá určitý rozkol mezi tím, co je to příroda, ve které žije, že to není jen daný proces vědecky poznatelný, ale také prostředí velice proměněné pro potřeby člověka, ve kterém musí docházet k zásahům nejen v kontextu jeho přírodovědných dimenzí, ale také společenských potřeb, které jsou v některých bodech neslučitelné se současnou ochranou vlka.

Další přímou reakcí na předešlý článek docenta Hulvy je článek chovatele ovcí a starosty obce Verněřovice Havrlanta (28, Havrlant, 2019).

Vyjadřuje se z pozice chovatele a člověka, který se v krajině pohybuje každý den. Havrlant o Docentovi říká že si ho váží a také hodnotí kladně jeho vědecké závěry, které nemůže ze své pozice laika zpochybňovat. Nicméně nesouhlasí s některými jeho pohledy na problematiku.

Zpochybňuje metodiku, která může prokazovat hybridizaci a podle něj záleží na tom, jaká laboratoř jí provádí a jaká metoda se užívá. Plošný návrat vlka je dle autora „plošným“ rozmarem“. Jeho výpověď se dostává do střetu s vědeckým poznáním, které vlka upřednostňuje a vychází ze zcela jiných předpokladů, než jsou „přírodní procesy“.

„Člověk prostě je vrcholový predátor a velké šelmy nahradil ve velké části území“
Vychází tak ze stejného paradigmatu jako Ďurík, že se současná krajina nachází v zcela jiné podobě a nelze na ní pohlížet pouze z pohledu přírodních procesů.

Autor dále poukazuje na to, že se jeho cílem je ekologické hospodaření, zachování migračních koridorů, nepoužívá chemii, dbání na humánní usmrcení svých zvířat a na svých pastvinách pozoruje pestrost flory a fauny, tedy zvyšující se biodiverzitu. Za své snažení o ekologický přístup však vnímá od ochránců přírody křivdu a připravovaný „Program péče o vlka“ považuje za tendenční.

„A do toho mně přivedete vlka. Mám ho akceptovat a naučit se s ním žít jako naši předci a vy si připravujete publikační strategii ve prospěch přijetí vlka širokou veřejností. Kde je ten jeho přínos? Vliv vlka na krajinu a její rozmanitost je v našich podmínkách kontraproduktivní!“

Havrlant vybízí k diskusi a spolupráci nicméně vytváří reprezentaci jednostrannosti zastánců ochrany vlků a shrnuje tuto jednostrannost následovně: *„Vlky potřebujeme a chceme je všude a bez regulace“*. V takovém nastavení, které podle autora odráží také připravovaný „Plán péče“, jenž představuje *„pohled z vaší sociální bubliny vše pro vlka“* však ke kompromisu podle autora dojde jen těžko.

Kromě těchto vnitřních rozporů, které reprezentace časopisu Myslivost v roce 2019 „zažívala“ došlo také k dalšímu nekritickému či nereaktivnímu udržování daných reprezentací. V článku (24, Fischer, 2019) se vytvářel obraz ochránců přírody, kteří jsou v rámci ochrany vlka motivováni penězi, které monitoring a současná hegemonická ochrana poskytuje jejich činnosti. Podle autora je to tak pro ochránce nejsnazší způsob, protože vlk je mediálně vděčné téma, je mezi veřejností idealizován a adorován, což je ostatně také zásluhou jejich kampaní. Problém podle autora nastane v dobu, kdy bude třeba odstranit rizikové jedince. Současně nastavený dominantní diskurz idealizace vlka bude dle autora do budoucna pro myslivce podstatný problém.

„ochranáři chrání, veřejnost miluje a společně pak nenávidí ty, na které dopadne zákonná povinnost odstranit rizikové jedince“.

Současně došlo také ke dvěma rozhovorům, které vedl Lubomír Hajný s dotknutými aktéry. Zaprvé se jedná o rozhovor s mysliveckým hospodářem Romanem Chládkem z Horních Teplíc (25, Hajný, 2019). Rozhovor se opět dotýká zejména zakoušeného problému s predací vlka vůči mufloní zvěři. Hospodář vyobrazuje situaci, kdy poprvé pochopil, že vlci jsou v jeho honitbě tak, že zvěř „přestala být vidět“ a až potom zahlédl něco, co mu prvotně evokovalo „zvláštní psi“.

Hospodář toto prvotní přesvědčení dokresluje tak, že vlky vždy považoval za divoké a plaché, ale tyto vlky potkal „*přibližně na 50 metrů, oni předemnou stáli, dívali se v klidu na mě*“.

Lubomír Hajný se ptá po tom, proč si hospodář myslí, že vlci nejsou plaší. Hospodář se domnívá, že to není divoká populace vlka. „*žádné divoké zvíře... na vás takhle koukat nebude, natož vlk, šelma, která žije skrytým životem*“ dokládá své přesvědčení, které rezonuje s diskurzem strachu z možné ztráty plachosti vlků, která se konstruovala již dříve v rámci časopisu Myslivosť.

Podle hospodáře se tedy vlci na Broumovsku již v minulosti museli setkat s člověkem, protože měl při setkání s nimi pocit, že čekají „*co jsem jim přivezl za žrádlo*“. Dále dochází k prohlubování již reflektovaného přesvědčení, že vlci ano, ale je třeba určit kolik a kde a nejlépe zvolit strategii mysliveckého přístupu k managementu.

„*Já s vystřílením vlků nesouhlasím. Vlk je zpestření krajiny, ale potřebuje, jako každá zvíř, jasná pravidla... Musí se jasně stanovit počty a místa, kde chceme, aby vlk žil. Aby to bylo přínosem pro vlka i ekosystém. Vždyť přece i pro spárkatou zvíř máme chovatelské oblasti se stanovenými pravidly. Například národní parky mi přijdou vhodné pro nastavení managementu vlka, ale turistická oblast tady u nás!?*“

V rozhovoru také padá otázka na spolupráci s ochránci přírody. Hospodář spolupráci vítá, ale upozorňuje, že je třeba spolupracovat s odborníky a nikoli teoretiky. Za odborníky považuje právě myslivce, kteří se o krajinu přímo starají a pohybují se v ní. Za odborníky nepovažuje například členy vlčích hlídek, kteří se ho jeho slovy nevybíravě ptají „*co dělá v honitbě, když oni tam monitorují vlka*“, přičemž tato nedůvěra a to, že mu neohlašují, kde rozmístíují fotopasti mu jako mysliveckému hospodáři dané honitby vadí.

Druhý rozhovor je právě s dotčenou stranou chovatelů. Jedná se o chovatelkou Monikou Menčíkovou ze Šonova u Broumova (29, Hajný, 2019).

Chovatelka ve svých výpovědích upozorňuje nejen na zvyšující se přímé škody, ale také na ty sekundární, které jsou způsobeny stresem hospodářských zvířat, které vedou k zánětu vemene. Současně chovatelka upozorňuje na paradoxní situaci, kdy „*ekologickou farmu, která funguje více než dvacet let, jsou schopny zlikvidovat ekologické organizace, které jsou financovány ze státní prostředků*“. Vnímá tak návrat vlka v kontextu toho, že je to zejména dílo určitých ekologických organizací.

Poukazuje také na zkušenosti s bobrem, vydrou a kormoránem a předpokládá, že *„nejpozději za čtyři až pět let budeme řešit krizový plán redukce vlka a stát bude opět vynakládat nemalé prostředky na důsledky dnešních absurdit.“*

Autor článku se stejně jako v minulém rozhovoru návodně ptá na to, jak vnímá chovatelka spolupráci s ochránci přírody. Chovatelka stejně jako předchozí respondent poukazuje na to, že spolupráce by měla být zejména s praktickými odborníky a ne teoretiky, což Hnutí Duha podle ní nepředstavuje.

„Když vám někdo hned na úvod semináře řekne, že vlk je plaché zvíře a že je vzácné jej spatřit, kroutíte nevěřičně hlavou. V okolí Broumova není vzácnost vidět vlka i v naprosté blízkosti vesnic, a to i během dne. Nejedná se o nic nevšedního. Poté se začne s teoretickou přednáškou, jak stavět ohrady, ale přednášející v životě nezatloukl ani metr. Jak k takovému člověku máte mít důvěru, že je odborník?“

3.4.7 2020

Rok 2020 otevírá s tématem vlka Kamil Zahradník svým článkem „Nenechme se manipulovat“. (30, Zahradník, 2020) Tento název článku se vymezuje zejména k novému diskurzu, který nastavila Hnutí Duha. V této době totiž dochází ve společnosti k tematizaci kůrovcové kalamity, což představuje pro lesnictví velkou výzvu. Hnutí Duha, kterou autor považuje za „duhové pomatence“, čímž destabilizuje jejich pozici autority, poukazuje na vysoké škody zvěří na porostech, které znemožňují revitalizaci lesních ekosystémů. Autor odkazuje explicitně k jejich kampani „Zachraňme lesy“, kterou považuje za „lživou“ a „manipulativní“ a dodává k ní, že „byla skutečným IQ testem našeho národa a široké laické veřejnosti“.

Důvod pro takové označení čerpá z určitého statistického boje, který podle něj Hnutí Duha započalo. Hnutí Duha totiž ve své kampani odkazuje na škody, které mají představovat 5-7 miliard ročně na lesních porostech. Právě tuto statistiku považuje autor za „lživou“ a odkazuje se na autoritu Českého statistického úřadu, který poukazuje na čísla výrazně nižší a jiná.

Celou tuto kampaň vidí autor jako širší snahu Hnutí Duha ukázat *„jak jsou myslivci neschopní a jak každý občan doplácí na jejich kratochvíli v miliardách ze svých kapes“*. Autor na druhou stranu, i přestože se konfrontačně vyhrazuje vůči závěrům Hnutí Duha, poukazuje na to, že podle něj kůrovcová kalamita a škody zvěří problémem jsou, vyhrazuje se však vůči přehnané manipulaci a fatalismu svých oponentů.

Celá tato tendence vyrovnat se s kritikou myslivosti a vytvořit reprezentaci, že situace ohledně škod zvěří tak vážná není se dává do kontextu s vlkem. Ten je právě podle autora oním, ironicky řečeno, spásným nástrojem, který Hnutí Duha navrhuje pro řešení situace, společně s reprezentovanou tendencí *„vystřílení celé populace spárkaté zvěře, jak po nás chce pseudoochranářská lobby“*.

Stejný autor poté v daném „statistickém boji“ pokračuje v dalším článku (33, Zahradník, 2020), který se týká opět škod zvěří a vlka. Autor se v článku snaží přesunout pozornost ze škod zvěří na lesních porostech na škody zvěří působené vlkem. Kromě problematiky působení škod zvěří na hospodářských zvířatech otevírá také otázku kompenzací škod pro myslivce. Situace, kdy se podle něj bezmezně chrání jeden druh (vlk) na úkor dalších druhů zvěří je podle něj nespravedlivá. Reflektuje, že z podstaty zákonů kompenzace pro myslivce není možná, jelikož zvěř je „res nullius“ tedy věcí ničí, nicméně poukazuje na určitou asymetrii v pohledu na jednotlivé druhy zvěře. *„Je na čase trochu srovnat podmínky“*.

Současně se autor vymezuje vůči „Plánu péče o vlka“, který je připravován *„pod taktovkou AOPK, potažmo Ministerstva životního prostředí“*. Kritizuje na něm, že je to „cár papíru“ bez vlivu na právní vymahatelnost. Podle autora je Plán péče pouhým nástrojem pro legitimizaci dalšího přísunu peněz daňových poplatníků na *„nekonečný monitoring a bádání“*. Právě přínos vědeckých pracovníků v oblasti výzkumu vlka je dle autora již vyčerpán a dochází ke karikatuře snahy toto vědění nadále prohlubovat – *„co přesně který vlk kdy a kde žral a v které době a pod kterým smrčkem ležel a jak dlouho spal“*, to vykresluje určitý nesouhlas s tím, že neustálá ochrana a pouhé monitorování je již překročený přístup k této rychle se rozšiřující šelmě a prohlubování statusu quo, je z pohledu autora pouhým rozmarem daných zájmových skupin.

Další článek tohoto roku poukazuje na situaci na Slovensku. Článek s názvem *„Manažment vlka na Slovensku a boj so záujmovými skupinami“* od autorky Ing. Mariny Hustinové (31, Hustinová, 2020), která je vedoucí odboru myslivosti, střelectví a osvěty ve Slovenské Poľovnícké komore, což je Slovenská obdoba ČMMJ, tedy nejsilnější myslivecké organizace.

Tento článek vykresluje situaci na Slovensku, kde i přes schválený plán péče, který povoluje myslivcům měsíc a půl v roce lovit vlky dle daných kvót, dochází k tlakům na to, aby vlk přešel do zcela chráněného režimu.

Autorka považuje současný režim managementu za efektivní v tom smyslu, že se daří neustále zvyšovat počet vlků na Slovensku i přes daný lov a zároveň dochází k jejich migraci do okolních států. Nicméně snahu o přísnou ochranu vlka považuje za účelovou ze strany nevládních organizací, které se snaží manipulovat veřejnost.

„Silné masírovanie verejnej mienky prispelo k tomu, že 28 mimovládnych organizácií zorganizovalo petíciu za nulovú kvótu lovu vlka, ktorú elektronicky podpísalo za dva týždne 60 tisíc ľudí, ktorým absolútne nebolo vysvetlené to, že existuje schválený dokument Program starostlivosti o vlka dravého na Slovensku, ktorý zabezpečuje jeho manažment.“

Nevládní organizace zaujali podle autorky strategii, kdy personifikovali vlky a myslivce vyobrazovali jako vrahy. Ukazovali videa, kde si vlčata hrají a zcela nerefletovali to, že vlkovi se v rámci současné ochrany daří prosperovat. Autorka tak reflektuje stupňující se tlak veřejnosti a nevládních organizací na současný aktivní systém managementu na Slovensku.

Tato reprezentovaná událost byla poté ve Slovenském prostředí stěžejním mostem pro zakázání lovu vlka na Slovensku roku 2021. Z pozice toho, že Slovensko bylo v dřívějších reprezentacích vyjadřováno jako „výkladní skříň“ toho, jak se to dělá „správně“ můžeme tušit, že se jedná o reprezentaci zpříšňování tendence chránit vlky bezmezně. Současně se však v reprezentacích v rámci časopisu několikrát referovalo o tom, že zpříšňující ochrana vede pouze k vyššímu nelegálnímu lovu, který je důvodem zakoušené nespravedlnosti vůči myslivcům. Dochází tedy k další vnímané snaze ochránářských organizací společně s tlakem veřejnosti odejmout kompetence k výkonu managementu vlka myslivcům v sousední zemi, což silně naráží na zájmy a pojetí myslivosti jako „tradičního způsobu“ hospodaření se zvěří a jejich moc v rámci tohoto odvětví.

V rámci roku 2020 také dochází k určité „rozpolcené“ reprezentaci toho, z jaké perspektivy k problematice vlka a řešení této otázky postupovat. Na jednu stranu v článku (32, Hajný, 2020) dochází k určitému smířlivému tónu v tom smyslu, že je potřeba hledat konsensus mezi „ochránci přírody, farmáři, MZE, MŽP a myslivci“ s tím, že je třeba vyřazení „extrémistů“ na každé straně tábora. Za tyto extrémistické tendence považuje právě již zmiňovanou kampaň Hnutí Duha, která předkládá podle autora zkreslené údaje o škodách zvěře a tím staví myslivost do negativního světla.

Na druhou stranu také vyzývá k okleštění tendencí mezi mysliveckou komunitou přistupovat k vlkovi tak, že „vlk se musí úplně vystřílet“ či „všichni ochránci přírody jsou ekoteroristé“. Dochází tak k určité tematizaci hledání středobodu diskuse.

Nicméně v dalším článku z tohoto roku (34, Mezenský, 2020) s názvem „Dva tisíce pět set, převážně „nekorrektních“ slov o vlkovi“ dochází k dalšímu prohlubování silně konfrontační formy vůči reprezentované křivdě ze strany ochránců přírody vůči myslivcům a místním lidem, která se nesnaží hledat kompromis a explicitně také odkazuje k tomu, že neočekává od oponentů, že by vůbec daný příspěvek brali vážně. Vymezuje se tak vůči nějaké společné debatě a spíše prohlubuje pomyslnou barikádu mezi tábory názorů.

V článku dochází k udržování reprezentací ochránců přírody, zejména implicitně můžeme předpokládat, že se jedná o zástupce Hnutí Duha, kteří se snaží účelově ovlivňovat veřejnost v prospěch nekritického přijímání návratu vlka. Současně vykresluje oponenty z řad ochránců přírody jako určitou dogmatickou sektu:

„Canis lupus se pro nikým nejmenovaná, nevolená a zvláště nijak odpovědná hnutí či skupiny, stal jakousi modlou, náboženstvím či „ismem“. A o takto chápaných skutečnostech se nediskutuje, ty se přece jen vyznávají!“

Právě tato dogmaticčnost a nekritický přístup návratu vlka považuje autor za širší systematickou strategii, která se vyznačuje již reflektovanými reprezentacemi z minulých článků. Jedná se zejména o „pochybný návrat vlka v roce 2014“, což odkazuje k tomu, že zčista jasna zjevený vlk pod fotopastí je dílem určitých aktérů a nejedná se o přirozenou migraci. Současně se vymezuje vůči diskurzu plachosti, který destabilizuje právě zkušenostmi lidí s opakem. To odkazuje k prohlubování reprezentace vlka jakožto vypuštěného, tedy krotkého a odchovaného v zajetí. Dále dochází ke kritice státní správy v tom smyslu, že i přestože dochází k razantnímu šíření vlka v České republice, ani v takovém případě se nehovoří o možnostech jeho budoucího aktivního managementu, který dle přesvědčení myslivců bude nutný.

Společnou diskusi považuje sice za důležitou, ale s ohledem na to, že zástupci například vlčích hlídek dle autora mají představu o tom, že „pro lidi jsou města, krajina je pro vlka“ považuje diskusi za předem marnou.

„Není přece možné, aby doslova pár, byť mediálně a marketingově zdatných extrémistů, diktovalo státní politiku v takto významných otázkách. Není přece možné, aby ničím neodpovědní „rádobyochránci“ způsobovali přímé mnohamilionové škody placené z kapes nás všech“

Vliv Hnutí Duha je tak vnímán jako silný a určující, a dochází k reprezentaci zakoušené asymetrie moci v možnosti ovlivňovat politiku managementu vlka, přičemž pozice myslivosti se v článku posiluje skrze pejorativní označování protivníků a zviditelňování vnímané manipulativní mediální kampaně ve prospěch zájmu Hnutí Duha.

3.4.8 2021

Rok 2021 se nese zejména ve znamení představování perspektivy chovatelů hospodářských zvířat, což posiluje reprezentace kritiky návratu vlka v rámci časopisu v koalici s těmito aktéry, kterým se dává prostor pro své vyjádření.

V článku (35, Havrlant, 2021) dochází k tematizaci odpovědnosti, posiluje se tak reprezentace neodpovědného přístupu AOPK a Hnutí Duha, která veškeré problémy škod na hospodářských zvířatech, dle autora, svalují právě na chovatele. Autor se vyjadřuje ke kritice, že chovatelé nainstalují dostatečně efektivní ploty, či nevyužívají pasteveckých psů, což pak vede k větším škodám. Tento přístup nesdílí Havrlant a vystavuje přesvědčení, že situace není tak jednoduchá a že v moci chovatelů není se o všechny tyto náležitosti postarat. Celkově se článek nese v kontextu tendenčnosti ochránců přírody a paternalistickému přístupu k chovatelům ale také myslivcům.

„Zaměstnanci AOPK zatím projevili pouze neschopnost a zaslepenost a svoje selhání svádějí na oběti a svou odpovědnost přenášejí na chovatele. Nabízejí postupné opouštění pastvin, jejich zarůstání nebo zalesňování, segmentovanou krajinu, pastevecké psy u každého stáda a snížení komfortu pobytu v přírodě a další vylidňování venkova. A hlavně omleté fráze a proklamace o nutnosti generační výměny mezi chovateli a myslivci, protože staří hospodáři prý tomu nerozumí...“

Tento článek vyvolal reakci, která byla otištěna v dalším čísle časopisu Myslivost (36, Zachystalová et al., 2021). Komentář podávají přímo zástupkyně AOPK.

Poukazují na to, že dle jejich přesvědčení se v mnoha případech opravdu jedná o pochybení na straně chovatelů, kdy ohradníky nemají dostatečné napětí, či jsou v něm díry. Poukazují rovněž na příběh „jihočeského farmáře“, který si pořídil pasteveckého psa a již útokům nečelí. Brání tak své doporučení a ukazují, že pokud se provádí dobře, systém funguje. Nadále doporučují i zabezpečení nocovišť pro zvířata a přehánění stáda a za nejhorší považují „nechat si vlky zvyknout“ na slabé místo například v oplocení, jelikož vlk je „vysoce inteligentní zvíře“

„Opatření již několikátým rokem fungují u zabezpečených ohrad ve Šluknovském výběžku, Krušných horách, v Českém lese či jinde. Tyto příklady soužití s vlky s minimalizovanými škodami však zřejmě nepředstavují dostatečně dramatický materiál, takže o nich takřka neslyšíme.“

Následně se objevuje systematický vzor destabilizace oponentních příspěvků skrze podpoření stanovisek, které dominantně reprezentuje časopis Myslivost. Vždy, když dojde k vyjádření oponentního názoru, přichází opět korekce (37, Havrlant, 2021) v podobě dalšího článku, kterým je znova udržen diskurzivní řád a reprezentace, které jsou budovány v rámci časopisu.

V rámci roku 2021 nadále dochází k vyostřování reprezentace mezi MY a ONI, tedy venkovem (myslivci, chovateli) a městem (veřejností a „ekology“), kteří se k „realitě“ obrací zády (38, Mohelský, 2021) Toto obracení se k realitě zády představuje pohled, který se vymezuje vůči lovu a chovu hospodářských zvířat, zatímco se obhájí návrat vlka, jenž znesnadňuje právě dané způsoby hospodaření se zvěří a hospodářskými zvířaty. Autor reprezentuje tuto taktiku jako systematickou, která se nese mediálním prostředím a zasahuje také do vzdělávání dětí. Vlci se podle něj idealizují a ve veřejném prostoru se podle něj vytrácí zobrazování krutosti jejich predace.

„proč se v médiích téměř nesetkáme se záběry či fotografiemi zvířat napadených vlky, proč dost dobře nelze publikovat skutečná, vlky způsobená zranění zvířat nebo zvěře. Utrpení desítek zvířat těžce zraněných při jediném napadení vlky zatím medializovat nelze. Bude obtížné, ale snad nikoli nemožné prokázat, že trpící zvířata jsou následek nezodpovědné i neodborné ochrany vlků.“

Poslední článek, který dokresluje vývoj reprezentace v rámci roku 2021 má název: „Non hanibal, sed Fanaticism ante portas!“ (39, Mezenský, 2021), což implikuje určitou stupňující tendenci vnímaného fanatismus Hnutí Duha, která se snaží destabilizovat myslivost ve společnosti.

Autor se ve své výpovědi nechává strhávat emocemi a upozorňuje, že nedokáže tento článek napsat jinak než nekorektně, není toho dle stávající vážné situace schopen. Vyjadřuje, že když je někdo hlupák tak ho tak také nazve a cestu „politické korektnosti“ pokládá za „cestu do pekel“. Článek tak konstruuje určité lidské, populistické vyjádření situace, která je emočně zabarvena, kdy dochází k destabilizaci hodnot určité skupiny stojící proti myslivosti.

Autor ve svém článku vytváří tzv. „kuchařku“ toho, jak tyto zájmové organizace, za čímž se skrývá zejména Hnutí Duha, ovlivňují veřejnou debatu. Podle autora se najde jeden existující problém, což je dle autora lokální přemnožení zvěře – jeho odkaz na lokální je důležitý, jelikož diskurz oponentů je takový, že zvěř je přemnožená plošně. A poté se prohlásí současný systém za zastaralý, přičemž se dle autora pro destabilizaci tradičního mysliveckého managementu využívá slovní spojení „postkomunistická“, což má dle autora silnou negativní symbolickou moc.

Dále se v rámci „kuchařky“ zcela přehlíží problém ve svém celém kontextu – tedy problematika zemědělských monokultur a místo toho, se dle autora, vyjádří pozice, že za vše může *„vožralá komunismem nasáklá banda přestárých zelených vrahů“*.

Toto vyjádření v sobě koncentruje významy různých dominantních kritik myslivosti. Pokud se mluví o myslivosti a její nefunkčnosti, používá se argument toho, že myslivci vymírají, tedy že jejich počty se snižují a do budoucna nebudou schopni nadále zvěř regulovat. „Vrahové“ odkazují k zakoušené povaze toho, že myslivci mají představu, že se na ně pohlíží jako na pouhé vrahy, kdy zejména městské obyvatelstvo s výkonem myslivosti ztrácí kontakt a nebere myslivost jako přínos. Odkaz na „vožralá“ je dlouhodobá mediální reprezentace myslivosti jakožto opilců.

Další reprezentovanou taktikou Hnutí Duha je, že popírá jakýkoliv přínos myslivců na snižování počtu zvěře, podnikají akce, které prosazují jejich zájem, což pro autora reprezentuje rewilding a bezzásahovost, tedy to, že přírodní procesy nahradí činnost člověka. Celá tato extenzivní taktika spiknutí vůči myslivosti je vedena autorovým přesvědčením o tom, že dochází k ovládnutí médií a veřejného mediálního prostoru pomocí opakovaných lží a přiznává svým oponentům, že v této dimenzi se jim daří podstatně lépe než myslivcům.

„Je nutné uznat, že naši nepřátelé mají PR a lobbying zvládnuté lépe než desítky tisíc členů sdružující ČMMJ“

Všechny tyto prezentované důvody systematické snahy o destabilizaci myslivosti a ovládnutí veřejného prostoru vedou autora k přesvědčení, že Hnutí Duha není partnerem k diskusi ale pouhým nepřítelem, vůči kterému se je třeba se silněji vymezovat, jelikož kompromis v rámci těchto dvou přístupů pro myslivost není možný.

„My musíme bránit a ubránit naši kulturní a vpravdě světově fenomenální myslivost. Uvědomme si, že v opačném případě skončí nám předaný odkaz jako pouhá zabíjení, lovit totiž smíme právě jen jako čeští myslivci.“

3.4.9 2022

V roce 2022 dochází zejména k reprezentacím akcelerace působení vlků a posílení vybudovaných předpokladů z minulosti, kdy se jejich přísná ochrana považuje do budoucna za neudržitelnou. Článek s názvem „Smečka vlků v Nové Peci na Šumavě se s tím nepárala. Co bude dál?“ (40, Mánek, 2022) představuje situaci, kdy 5 km od obce Nová pec došlo k útoku osmy vlků na loveckého psa. Autor článku používá emotivní vyjádření ve smyslu toho, že smečka psa „roztrhala“. Taková reflexe posiluje dříve vytvořené reprezentace vlka, který nemá strach z člověka a v tom případě ani z loveckého psa.

„Lovci je ze zákona redukovat nesmí, takže se místní vlk v zásadě nemá čeho bát. On totiž neví, čeho by se měl bát“

Současně autor vyjadřuje nejistotu čistokrevnosti vlka na Šumavě, zejména opět v kontextu jeho plachosti. Pokud by se totiž jednalo o křížence, mohlo by to podle autora do budoucna znamenat ještě větší nebezpečí. Rovněž poukazuje na to, že každá ochrana přírody má mít své „racionální mantinely“. Jako nástroj pro vytvoření mantinelů považuje „kulovnici“. Stabilizuje tak common sense toho, že jednou musí k dané regulaci dojít a doufá, že se to stane „raději dříve, než později“, což odkazuje ke zkušenostem s jinými chráněnými druhy, ale také obecnou reprezentací ztráty plachosti vlka, která může být pro člověka riziková. Tuto rizikovost vykresluje osobní vzpomínkou na místo, kde se dnes vyskytují vlci a jeho aktuálním přesvědčením o možném nebezpečí v těchto místech.

„Vyrostl jsem v hájovně na Šumavě, nejprve na Svatém Tomáši, pak na Horské Kvildě. Celé dětství jsem si hrál v lese a v rašeliništích. Vychoval jsem tři děti. Kdybych dneska žil v oblasti Jeleních vrchů a Nové Pece, asi bych své děti do lesa hrát jen tak nepouštěl a psa na volno bych nepustil nikdy. Asi na to nejsem dostatečný hrdina. Nebo kaskadér?“

Další článek, který vykresluje již neudržitelnou situaci přísné ochrany vlka byl napsán o situaci, která se děje v Německu. Článek má titulek „Vlci – napjatá situace v Dolním Sasku“ (41, Ziegrosser, 2022). Článek, který je napsán na základě zpráv z německých sdělovacích prostředků pojednává o tom, jak odborník na vlky, který se po dlouhou dobu zasazoval za program reintrodukce vlka v Německu rezignoval.

„Zbavil jsem mnoho dětí a rodičů strachu z vlka, ale můj vlastní strach z vlků narůstá“, říká Kück a pokračuje: „Podle zkušeností z prvních let mé práce jako poradce pro vlky, měl by člověk dělající tuto práci mít dobré nervy a pohodu. Měl by naslouchat veřejnosti, být profesionálním myslivcem a ochráncem přírody. Blízkých setkání s vlky přibývá, stejně jako útoků v okolí vesnic.“

Celou situaci dokresluje ještě jeden citát Kücka:

„Už se nemohu nestranně zastávat vlka a vyprávět dětem příběh o neškodném vlku.“

V článku se tak vykresluje obraz situace, kdy přísná ochrana přerostla přes hlavu i velkému zastánci dosavadního statusu quo. V článku a odkazech na citáty se umocňuje význam myslivosti a také rozměr neslučitelnosti přísné ochrany vlka a hospodářské využívání krajiny, jelikož článek buduje přesvědčení, že současná ochrana vůči škodám je neefektivní s odkazem na Kücka *„ať už 90 centimetrů na výšku, 1,20 metru nebo 1,50 metru – vlkům se stejně podaří ploty překonat“*

Dochází tak k akceleraci konfliktu, která se vykresluje v místě působení odborníka jako tristní, kdy vlci se přibližují k vesnici. Současně článek reflektuje změnu v politickém dění v Německu, kdy se začíná jednat o aktivnějším managementu vlka, čemuž odporují ochránci přírody, přičemž myslivci a chovatelé tyto kroky vítají.

Českého prostředí se dotýká poslední analyzovaný článek této práce (42, ČMMJ, 2022). Jedná se o článek, který je napsán přímo ČMMJ a titulky nese název: *„Myslivec ví víc než Karkulka“*, což odkazuje k lidové pohádce, kdy Karkulka se nechala ošálit vlkem a myslivec poté celou situaci zachránil. Takovýto patos titulku reflektuje i obsah článku, kdy ČMMJ shrnuje dosavadní reprezentace v rámci časopisu o vlkovi, nicméně je třeba poukázat na to, že se jedná o formu, která je oficiální a připomíná tak spíše tiskové prohlášení organizace.

ČMMJ zde vykresluje své působení jako *„partner státní ochrany přírody při přípravě související legislativy a Plánu péče o vlka“* nicméně dodává, že její připomínky se neberou v potaz, přestože například k Plánu péče jich poskytla ČMMJ mnoho. Vykreslují se tak určitým způsobem svázané ruce organizace, kdy formální cesta *„připomínkového místa“* nepřináší momentálně žádnou změnu.

ČMMJ ve svém článku pak dále opakuje již ustálené reprezentace vlka: „*Vlky někdo vypouští z chovů v zajetí!*“, dodává však, že nic takového nejde dokázat, nicméně urguje změnu legislativy k přísnější evidenci chovů vlka v České republice, která podle ní chybí. Druhým heslem je „*Jsou to kříženci!*“, k čemuž organizace dodává, že započala „*výměnu informací s Agenturou ochrany přírody a krajiny*“ a dochází i přes její „*občasnou dogmatickou argumentaci ve prospěch návratu a šíření vlka*“ ke spolupráci. Přestože se ČMMJ vyjadřuje k tomu, že se jedná o křížence s (!), poukazuje rovněž jedním dechem na to, že se prozatím toto tvrzení nedokázalo prokázat, přičemž ale zachovává situaci v budoucí nejistotě.

Poslední stěžejní vyjádření je podpoření reprezentace „*Vlky je třeba regulovat!*“, přičemž text polemizuje právě se závěry přírodních věd o tom, že vlk se přemnožit ze své podstaty nemůže – jelikož bude docházet k přirozené autoregulaci. Nicméně tento názor se destabilizuje společenským významem přemnožení, tedy stupňujícím se konfliktem mezi zájmy místních lidí a vlků. Rovněž organizace nesouhlasí s pouhým vyčíslováním škod pomocí přímo nahlášených a uznaných škod na hospodářských zvířatech, podle organizace dochází k hlubším problémům, které se do metodiky škod nepropisují. Dochází podle ní k razantnímu snížení chovaných ovcí, což reflektuje nižší zájem o tuto činnost mezi lidmi, což je dááno do souvislosti právě s problémy, které vlk a jeho návrat představují. Činnost zmocněných úředníků je podle organizace nedostatečná v řešení tohoto problému, jelikož neumožňuje aktivní řešení zvyšujícího se počtu vlků působících konflikt a místo toho jen udržují status quo idealizace vlka.

„Plán péče o vlka však jejich regulaci fakticky nepřipouští, a tak stát z peněz daňových poplatníků vyplácí miliony na náhradách vlky působených škod, dotacích na předcházení škodám a komunikačních kampaních, které mají za cíl přesvědčit veřejnost, že vlci jsou vlastně fajn.“

Organizace poukazuje na Skandinávii, kde například k lovu dochází, a to i přesto, že se jedná o oblast s menší hustotou zabydlení a rozsáhlejší území, než je Česká republika. Důvodem toho, proč u nás k tomuto prozatím nedochází připisuje kampaním ochránců přírody, kteří vlka vykreslují jako neškodného a nepostradatelného pro českou krajinu. Organizace tuto hegemonii reflektuje, nicméně jí považuje za dočasnou, a to zejména z reprezentované jistoty toho, že vlci přerostou lidem přes hlavu a dojde ke změně tohoto dominantního názoru.

V současnosti však považuje ČMMJ snahy o nabourání této hegemonie za kontraproduktivní, a dokonce nebezpečné pro mediální obraz myslivost:

„Vlci jsou problém, pro řadu myslivců dokonce velký, ale veřejnost je tak zatím většinou nevnímá. Proto se snažme veřejnost našimi názory na nutnou regulaci vlků příliš nepopuzovat. Nemá cenu obracet hněv veřejnosti sami proti sobě. Vyčkejme si, až ho proti sobě obrátí sami vlci.“

3.5 Shrnutí výsledků

V rámci časopisu myslivost můžeme sledovat poměrně homogenní reprezentace vlka obecného, které se udržují v čase a postupně se převážně posilují. I přesto, že se dostávají dané reprezentace do určitých mocenských bojů skrze spíše marginální počet oponentních výstupů, vždy se skrze formu „posledního slova“ vůči destabilizujícím reprezentacím daří časopisu vytvářet prostředí, ve kterém dominantní reprezentace vlka odolávají změnám. K proměnám reprezentací však dochází zejména ve vyjadřovaných taktikách rezistence vůči diskurzu přísné ochrany.

Vlk se reprezentuje jako inteligentní a obdivuhodné zvíře, které je jako součást divoké přírody znakem určité přirozenosti. Jeho lov je v rámci reprezentací považován za náročný a vlk se označuje za velkého soupeře, což v rámci myslivecké tradice je reflexí určitého obdivu. Rovněž je vlk reprezentován jakožto plaché zvíře, které se člověku straní, jelikož má v sobě hluboce zakořeněný strach z člověka, který mu byl napříč historií sokem zejména z důvodu jeho predančního tlaku na hospodářská zvířata.

Přestože tato fundamentální reprezentace je obsažena ve člancích časopisu Myslivosť, deformuje se tváří v tvář jiné reprezentaci vlka, který je považován za zvíře, jenž ztrácí, či do budoucna může ztratit svou plachost. Tato ztráta plachosti je výsledkem dvou jevů. Zaprvé se jedná o důvod ztráty plachosti kvůli přísné ochraně vlka, kdy se vlk „učí“, že člověk pro něj není nebezpečím a rozšiřuje tak svůj areál výskytu i do blízkosti lidí. Zadruhé se jedná o dimenzi pomluv a pověstí, které se reprezentují v časopise. Tyto pomluvy jsou vztahovány k aktérům „ochránců přírody“, kteří údajně množí a následně vypouštějí vlky do české krajiny, a právě jejich křížení zejména se psy je důsledkem obav ztráty plachosti.

Reprezentace cíleného vypouštění vlků a přesvědčení o jejich možné cílené hybridizaci v rámci časopisu *Myslivost* koresponduje s reprezentacemi, které se objevují napříč Evropou. Tyto pověsti podle Theodorake et al., (2016) slouží právě jako alternativní forma vědění o původnosti vlka, která nabourává dominantní diskurz o přirozené migraci vlků. V dimenzi jejich ztráty plachosti a prezentované „nepřirozenosti“ zase daná reprezentace v časopise *Myslivost* koresponduje s představami lovců například v Norsku (Ghosal et al. 2015).

To, co mají tyto dva důvody ztráty plachosti společného, jsou aktéři, kteří dané důvody podle článků v časopise *Myslivost* podporují a způsobují. V rámci reprezentací se objevuje určitý obraz „nepřátel“ ve formě „ochránců přírody“. Dané slovní spojení odkazuje zejména na aktéry Hnutí DUHA a AOPK. Tito aktéři jsou považováni za dogmatické ve svých názorech, což odkazuje k jejich argumentaci ve prospěch návratu vlka, přičemž jejich argumenty sledují rovinu důkazů přírodovědeckého poznání. Právě v této rovině se nachází podstata sporu. Myslivci a chovatelé totiž v časopise odkazují spíše na rovinu praktických zkušeností a jejich osobních přesvědčení o tom, co vlk v krajině dělá a čím naopak škodí, tato forma vědění je podle časopisu *Myslivost* upozadována ve veřejném prostoru právě na úkor vědění místních lidí.

V rovině legitimizací tak můžeme sledovat, že reprezentace nepřátel a jejich agendy spojené s vlkem jsou v časopise *Myslivost* legitimizovány autorizací (Leeuwenem, 2007), tedy odkazem na autoritu tradice mysliveckého hospodaření a zkušeností myslivců, která vystupuje proti autoritě vědeckých poznatků. Ve skrze jsou z pozic časopisu vnímány vědecké důkazy tak, že se jedná o neobjektivní závěry, které se buďto neslučují s daným místem, na který se aplikují anebo jsou dokonce účelově upravovány pro obhájení zájmu daných oponentů, což se dokládá vyobrazováním oponentních názoru jako „manipulativních“ a „lživých“.

Širší dimenze rozporu se rovněž odehrává v rovině sporu o chápání přírody jako takové (Figari, et al. 2011). V člancích dochází k jasné distinkci mezi kulturní krajinou a divočinou, přičemž do kulturní krajiny, která je hustě obydlená, hospodářsky využívaná místními lidmi a je historicky „zcela proměněná“ lidskou činností, se vlk vnímá jako určitý „nepřirozený“ prvek. Naopak například v národních parcích, či neobydlených částech republiky, které se považují více za „divočinu“ než „kulturní krajinu“ v rámci textů dochází k vyšší akceptaci přísné ochrany vlka a jeho návratu.

Tato spornost se propisuje také do pojetí toho, co znamená samotný pojem „ochrany přírody“ (Peterson et al. 2010). V rámci reprezentací vlka se za ochránce přírody považují samotní myslivci s představami o krajině přístupné místním lidem, která vyžaduje zásah praktických profesionálů v podobě myslivců, kteří v ní vytvářejí onu rovnováhu mezi živočišnou, rostlinou a lidskou dimenzí potřeb. Tato rovnováha se má dosahovat právě udržitelným lovem této šelmy, který ji nastaví hranice a udrží tak situaci v rukou místních lidí, přičemž dojde k posílení jejich kompetencí ovlivňovat jimi konstruovanou krajinu. Právě onu dimenzi „lidských potřeb“ podle reprezentací zcela ignorují oponentní ochránci přírody, kteří jsou tak v důsledku své již zmiňované „dogmatickosti“ a „nekompetentnosti“ označováni za „pseudoochránce“, kteří nenesou dle článků žádnou odpovědnost za své činy v kontextu návratu vlka do krajiny, přičemž přenášejí tuto odpovědnost právě na místní lidi, kteří se musí potýkat s vlkem, jenž nezapadá do jejich konceptu krajiny a uvažování o její budoucnosti.

Na základě těchto hlavních rozporů sleduji určitou spojující nit v rámci reprezentací vlka, která je v časopise vyjadřována jako součást rozsáhlejšího spiknutí (Zscheischler et al. 2022), které ve svém důsledku souvisí až se snahou oponentního proudu „zakázat myslivost“. Vlk tak nepředstavuje jen určitý diskomfort a rovinu nepochopení, ale také systematickou snahu o destabilizaci fundamentálních hodnot místních lidí a odebrání jim možnosti rozhodovat o „své“ krajině, což představuje myslivecké hospodaření, potažmo pastevectví. Tyto reprezentace tak odkazují k dominanci „pseudoochránců“, kteří ovlivňují veřejné mínění většinové populace, což implikuje nekritické posilování hegemonické ochrany vlka (Serenari et al., 2021), která je právě jednou z esencí širšího spiknutí o snahu zdivočení kulturní krajiny. V tomto kontextu dochází ke konstruování dichotomie MY a ONI. Kdy MY reprezentuje chovatele hospodářských zvířat a myslivce, přičemž opoziční ONI zastupují právě ochránce přírody v koalici s veřejností. Druhou dimenzí této dichotomie je rozpor mezi názory venkova a města. Město reprezentuje právě onu baštu dominantního a veskrze oponentního proudu, který usiluje o destabilizaci venkovských hodnot (Krange et al., 2011).

V rámci vnímaných reprezentací návratu vlka se tak konstruuje v časopise obraz dominance a zakoušené nespravedlnosti vůči místním lidem. Taktiky mocenského boje vůči danému spiknutí jsou již zmiňované pověsti a pomluvy, které pejorativně vyobrazují zástupce Hnutí DUHA a AOPK, městkou veřejnost ale i samotné vlky jako „křížence“ a „uměle vypuštěné“.

Ve světle reprezentované politizace celého konfliktu můžeme právě o těchto taktikách uvažovat v kontextu infrapolitiky Jamese Scotta (1987, 1990), jelikož tyto pomluvy a pověsti na základě analýzy považují za politický akt, který je sdíleny skrze normy, hodnoty a společný jazyk skupiny, což vytváří alternativní vědění o konfliktní situaci návratu vlka označovaném jako „skrytý přepis“. James Scott (1987, 1990) poukazuje rovněž na to, že lidé, kteří vytváří určité rezistentní aktivity vůči hegemonickému systému, který považují za nespravedlivý a ze své podstaty za nenarušitelný otevřeným odporem, se uchylují k využívání „infrapolitiky“, která představuje právě ony pověsti, pomluvy ale také třeba pytláčení jakožto formu drobného vzdoru, který má hegemonii destabilizovat.

V časopise *Myslivost* se právě ono pytláčení tematizuje stejně jako v jiných zemích (Skogen et al. 2022; Pates et al., 2021; Pohja-Mykrä, 2017). K jeho reprezentaci dochází právě v souvislosti s tím, kdy se reflektuje upevňování hegemonické moci na úkor myslivců a místních lidí, což můžeme spatřovat zejména na příkladu Slovenska, kde docházelo k postupnému oklešťování kompetencí myslivců a Rumunska, kde v rámci článku, který reflektoval nastupující zákaz lovu došlo k tematizaci této taktiky rezistence vůči nastupující moci přísné ochrany vlka. Přestože v rámci jednoho autora docházelo ke konceptualizaci této formy rezistence jakožto „občanské neposlušnosti“, je třeba jí z mého pohledu vnímat spíše jako formu infrapolitiky zejména z důvodu toho, že se jedná o politickou, ale také tajnou, neprokazatelnou a anonymní činnost, která je posilovaná v rámci komunity mlčením zbytku, což souvisí s výkladem této formy infrapolitiky ze Švédska (Von Essen et al., 2018).

V rámci Von Essen et al., (2018) došlo také ke konceptualizaci toho, že pokud se už o ilegálním lovu chápaném v kontextu infrapolitiky mluví, konstruuje se obraz určité „vzdálenosti“ vůči samotnému referentovi a dané skupině, což splňuje také forma reprezentace ilegálního lovu v časopise *Myslivost*, kde se reprezentují tyto taktiky zejména v kontextu Slovenska a Rumunska. Nicméně v časopise *Myslivost* následně došlo také k reprezentaci této taktiky v českém prostředí, což vytvořilo poměrně bouřlivou diskusi o legitimitě takové reprezentace v rámci časopisu, který je ze své podstaty veřejně dostupný a je spojen s oficiální organizací, která má zastupovat zájmy myslivosti ve veřejném prostoru – tedy ČMMJ. V rámci dané vnitřní diskuze došlo z mého pohledu k uvědomění si napětí mezi „veřejným přepisem“ a „skrytým přepisem“ v rámci reference o této taktice a reprezentovalo se upozornění na možnost diskreditace myslivecké veřejnosti vůči formálním snahám o změnu systému ochrany vlka.

Ve své analýze tak sleduji, že po tomto vnitřním sporu v roce 2019 se ilegální lov, jakožto forma infrapolitiky již v časopise netematizuje a dochází spíše k reprezentacím snah o formální a otevřenou podobu boje o budoucí směřování ochrany vlka, která odpovídá další z možností, jak hegemonii ochrany vyzývají také v zahraničí (Von Essen et al., 2015).

Přestože se i nadále forma „skrytého přepisu“ ve formě pomluv a pověstí udržuje napříč všemi mnou zkoumanými lety, dochází ke stále větší reprezentaci nutnosti konsensu, která je podmíněna snahou ovlivnit diskusi o podobě chystaného „Programu péče o vlka“. Tyto snahy se však postupně začínají reprezentovat jako neefektivní a ve svém důsledku nedochází k naplnění představ ČMMJ a jejich požadavků určit cílový počet vlků, jejich zonaci výskytu a akcelarovat přechod k aktivnímu managementu, který by legalizoval plánovaný lov vlka. Tato „bezvýhodnost“ změnit pohled aktérů, kteří se na přípravě Programu péče podílejí (MŽP, AOPK) a reprezentované stupňování tlaku na mediální prostor od Hnutí DUHA, které dle článků nadále diskredituje myslivost a její činnost ve veřejném prostoru, vede k následnému prohlubování názorových barikád, které se stále více jeví jako nepřekročitelné.

V konečném důsledku se zdá pozice ČMMJ a její snahy o formální změnu budoucnosti managementu vlka poražena, a přestože se nadále udržuje reprezentace „dogmatických“ ochránců, „křížených“ a „vypuštěných“ vlků a nutnosti započít regulovaný lov, dochází k rezignaci na možnost současnou hegemonickou ochranu změnit, jelikož je stále více dominovaná vědeckým diskurzem ochrany přírody a její efektivní kampaní, která idealizuje návrat této šelmy v koalici s veřejností a veřejným mediálním prostorem.

Dochází tak k situaci, kterou můžeme konceptualizovat jako „umlčení“ kontra-hegemonie, kdy dominantní diskurz přiměje upuštění dané skupiny od diskurzivního boje (Von Essen et al., 2015). ČMMJ reprezentuje tuto rezignaci tak, že vymezování se vůči návratu vlka v současném společenském nastavení jen zhoršuje mediální obraz myslivosti ve veřejném prostoru, který je zcela dominován opozičním diskurzem přísné ochrany. V posledním roce tak dochází spíše jen k reprezentování zhoršující se situace, kdy se odkazuje k útoku vlků na loveckého psa, či k rezignaci dosavadního ochránce přírody prosazujícího návratu vlka v Německu. To vytváří obraz postupně se naplňujícího poháru s vlky, který do budoucna bude podle reprezentace časopisu právě oním akcelerátorem destabilizace jejich přísné ochrany.

Dané přesvědčení ostatně souvisí s jejich reprezentovanou zkušeností například v ochraně kormorána, jehož ochrana se v rámci časopisu vyobrazuje tak, že se nechala zajít až „příliš daleko“, což následně vedlo k státní „mobilizaci“ myslivců, kteří byli odměňováni za odstřel tohoto druhu. Situace, že by k tomuto vnímanému opakujícímu se vzoru došlo i u vlků, se považoval v průběhů roků za odstrašující případ, zdá se však, že právě takový budoucí scénář se reprezentuje v rámci časopisu jako reálný.

Na závěr shrnutí bych rád ještě upozornil na to, že na základě teoretických předpokladů je tento spor z mého pohledu nutné vnímat jako boj o moc, kde stylizaci se do odpůrce, či sympatizanta s mysliveckou perspektivou, či státní a nevládní ochranářskou perspektivou nechávám stát bokem. Tento boj o moc se odehrává mezi hegemonií ochrany vlka, která je přijímaná veřejností, legalizována a podložena vědeckými důkazy. Na druhou stranu se zde nachází myslivecká „tradice“, která se ocitá v nové situaci, kdy během poměrně rychlé doby došlo k proměně celého uvažování o krajině, ve které se nyní ocitá vlk, jenž býval vnímán v minulosti dominantně jako „škodná“. O tradicích na základě Hobsbawma et al. (2012) víme, že jsou vytvářeny za účelem udržování hodnot, či autority. Z analýzy vyplývá, že v kontextu návratu vlka se právě tato tradice dostává do pozice, kdy je na jednu stranu skrze ni legitimizován přístup taktik odporu a daných reprezentací, tedy dochází k onomu „znovu vynalézání“ této tradice jako konfrontaci vůči hegemonické ochraně vlka, ale zároveň dochází také k jejímu vnímanému ohrožení, jelikož se ve veřejném prostoru destabilizuje její ospravedlnění vůči jiným způsobům hospodaření se zvěří (Giddens, 2000).

4 Závěr

Ve své práci, ve které jsem se zabýval propojením myslivecké perspektivy a návratu vlka do české krajiny jsem vycházel z předpokladů, které daný konflikt pojmají jako mocenský spor o způsob využívání krajiny. Ochrana vlka se vyznačuje hegemonickou strukturou, tedy podporou veřejnosti, přírodovědeckým konsensem a právní ochranou, přičemž se tento dominantní diskurz dostává do střetu s představou místních lidí, v případě této práce, zejména mysliveckých komunit.

Mysliveckou perspektivu jsem se rozhodl prozkoumat skrze kritickou diskurzivní analýzu časopisu *Myslivost*, který je vydáván Českomoravskou mysliveckou jednotou, jenž formálně zastupuje většinu myslivecké veřejnosti. Na základě analýzy došlo k zjištění, že vlk je v ní reprezentován zejména jako systematický nástroj mocenské destabilizace myslivosti. V rámci reprezentací se konstruuje koalice s chovateli hospodářských zvířat, a naopak se buduje pejorativní označování zástupců zejména AOPK a Hnutí DUHA, kteří se označují za „pseudoochránáře“ z důvodu jejich nekritické obhajoby návratu vlka a udržování statusu quo jeho přísné ochrany. Napětí konfliktu se rámuje v rámci sporů o to, co pro dané aktéry znamená příroda a jakým způsobem se má konstruovat vědění o vlkovi. Dochází tak v rámci reprezentací k napětí mezi věděním vědeckým a věděním praktickým, založeném na historických zkušenostech a bezprostředním působení vlka. Současně dochází k napětí mezi venkovským obyvatelstvem a městským obyvatelstvem. Městské obyvatelstvo je z pozice reprezentací v rámci časopisu *Myslivost* vnímáno jako ovlivněné a zmanipulované ochranářskou lobby a celkově odtržené od reality „přírody“.

V rámci analýzy jsem také sledoval reprezentaci taktik rezistence vůči přísné ochraně vlka. V průběhu časového horizontu docházelo k určitým proměnám, kdy se z počátku politická frustrace reprezentovala zejména jako jistá obhajoba ilegálního lovu, poté se taktika přesunula spíše do roviny formálního a oficiálního vyjednávání s hegemonickou ochranou ve veřejném prostoru, a nakonec došlo k rezignaci na vyjednávání s vyhlídkou zhroucení samotného systému ochrany z důvodu reprezentované neudržitelnosti do budoucna. Již zmiňovaný ilegální lov spolu s reprezentacemi pomluv a pověstí, které kromě delegitimaci oponentů vytvářeli také reprezentace o vlkovi jako „kříženci“ a „uměle vypuštěném“, jsem na základě analýzy a teoretických předpokladů rámoval jako infrapolitiku, která nastává v případě, kdy skupina a její zájmy jsou v rámci formálních politických bojů nedosažitelné z důvodu nezpochybnitelné hegemonie.

Na základě zjištění doporučuji znovu zapojit ČMMJ do promýšlení budoucího managementu vlka v České republice. Reprezentace jejich rezignace na dalším vyjednávání o budoucnosti může v myslivcích budovat ještě více se prohlubující propast mezi státní ochranou přírody a mysliveckou „tradicí“, která je zároveň legitimizační ideologií daných reprezentací vlka. Taková propast může následně z pozic teoretických předpokladů akcelarovat jejich radikalizaci a vést k většímu důrazu na řešení situace návratu vlka skrze infrapolitiku. Přestože jsem vyjádřil, že ilegální lov z reprezentací uvnitř časopisu do jisté míry mizí, nemusí to znamenat, že mizí také z každodenního porozumění situace a sdílených norem uvnitř komunity. Právě naopak, mohlo dojít k jejímu úplnému přenesení pouze do neformálního prostředí, tedy i mimo časopis. Rozhodně v rámci své práce nechci spekulovat o tom, že by myslivci ilegálně lovili vlky, pro takové přesvědčení a obvinění chybí důkazy, nicméně na základě své analýzy jsem přesvědčený o tom, že pokud by došlo k vyjednávání o některých z požadavků ČMMJ – tedy zonace vlka, určení cílových populací vlků a plán budoucího aktivního managementu – mohlo by to přispět k zmírnění konfliktů.

Seznam použitých zdrojů

ANDĚL, Petr, Tereza MINÁRIKOVÁ a Michal ANDREAS, ed. *Ochrana průchodnosti krajiny pro velké savce*. Liberec: Evernia, 2010. ISBN 978-80-903787-5-9.

ANDĚRA, Miloš a Jiří GAISLER. *Savci České republiky: popis, rozšíření, ekologie, ochrana*. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2185-4.

BATES, Thomas R. Gramsci and the Theory of Hegemony. *Journal of the History of Ideas* [online]. 1975, **36**(2), 351-366 [cit. 2022-08-05]. ISSN 0022-5037. Dostupné z: <https://jm919846758.files.wordpress.com/2018/08/gramsci-and-the-theory-of-hegemony-thomas-r-bates.pdf>

BAROCH, Pavel. Přemnožená zvěř brání obnově lesa. Vědci zjišťují, o kolik musí klesnout její stavy. In: *Obnovitelně.cz* [online]. 19.1.2022. Dostupné z: <https://www.obnovitelne.cz/clanek/1871/premnozена-zver-brani-obnove-lesa-vedci-zjistuji-o-kolik-musi-klesnout-jeji-stavy>

BEDNÁŘ, Vladimír, Jaroslav ČERVENÝ, Jan DVOŘÁK, et al. *Penzum: myslivost pro teorii a praxi*. XVII. vydání. Praha: Druckvo, spol. s r.o., 2022. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-48-1.

CEAUȘU, Silvia, et al. Mapping opportunities and challenges for rewilding in Europe. *Conservation Biology* [online]. 2015, **29**(4), 1017-1027 [cit. 2022-10-05]. ISSN 0888-8892. Dostupné z: <https://conbio.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/cobi.12533>

CIMATTI, Marta, Nathan RANC, Ana BENÍTEZ-LÓPEZ, et al. Large carnivore expansion in Europe is associated with human population density and land cover changes. *Diversity and Distributions* [online]. 2021, **27**(4), 602-617 [cit. 2022-11-05]. ISSN 1366-9516. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/ddi.13219>

ČESKO. MINISTERSTVO KULTURY. *Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky* [online]. MKČR, 2022. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-lidove-kultury-ceske-republiky-299.html>

ČESKO. MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Game management in the Czech republic* [online]. MZČR, 2005. Dostupné z: <https://eagri.cz/public/web/en/mze/publications/publications-forest/game-management-in-the-czech-republic.html>

ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin: Přílohy I, II a III. MŽPČR, 2019. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/cites_cesky_text_umluvy/\\$FILE/ODOIMZ-CITES_prilohy_revize_po_CoP18-20191126.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/cites_cesky_text_umluvy/$FILE/ODOIMZ-CITES_prilohy_revize_po_CoP18-20191126.pdf)

ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Bernská úmluva* [online]. MŽPČR, 2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/bernska_umluva

ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *CITES – obchod s ohroženými druhy* [online]. MŽPČR, 2022. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/cites_obchod_ohrozenymi_druhy

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Stanovy: Českomoravská myslivecká jednota, z.s.* [online]. ČMMJ, 2020. Dostupné z: https://www.cmmj.cz/wp-content/uploads/2020/07/Stanovy_%C4%8CMMJ_novela_11.7.2020_-final.pdf

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Českomoravská myslivecká jednota* [online]. ČMMJ, 2021a. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Odborné kluby ČMMJ* [online]. ČMMJ, 2021b. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/kluby-cmmj/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Členství v ČMMJ a úhrada příspěvku na rok 2022* [online]. ČMMJ, 2021c. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/clenstvi-v-cmmj-a-uhrada-prispevku-na-rok-2022/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Interní předpisy [věstník]* [online]. ČMMJ, 2021d. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/interni-predpisy/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Archiv zpravodaje ČMMJ* [online]. ČMMJ, 2021e. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/archiv-zpravodaje/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Myslivci pro přírodu: materiály ke stažení* [online]. ČMMJ, 2021f. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/myslivci-pro-prirodu-materialy-ke-stazeni/>

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA. *Tiskové zprávy ČMMJ* [online]. ČMMJ, 2021g. Dostupné z: <https://www.cmmj.cz/tiskove-zpravy/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Základní údaje o honitbách, stavu a lovu zvěře – od 1. 4. 2021 do 31. 3. 2022* [online]. ČSÚ, 2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/zakladni-udaje-o-honitbach-stavu-a-lovu-zvere-od-1-4-2021-do-31-3-2022>

ČERVENÝ, Jaroslav. *Encyklopedie myslivosti*. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004. ISBN 80-7181-901-8.

DVOŘÁK, Jan, Radim PLHAL a Jakub DRIMAJ. *Game management*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2014. Dostupné z: https://akela.mendelu.cz/~xcepl/inobio/skripta/GM_skriptum.pdf

EKOLIST. *Přemnožená zvěř způsobuje velké poškození mladých stromů, potvrdily statistiky*. In: *ekolist.cz* [online]. 28.5.2022. Dostupné z: <https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/premnozена-zver-zpusobuje-velke-poskozeni-mladych-stromu-potvrdily-statistiky>

ESCOBAR, Arturo. Whose knowledge, whose nature? Biodiversity, conservation, and the political ecology of social movements. *Journal of political ecology* [online]. 1998, **5**(1), 53-82 [cit. 2022-10-05]. ISSN 1073-0451. Dostupné z: <https://journals.librarypublishing.arizona.edu/jpe/article/id/1593/>

FAIRCLOUGH, Norman. *Language and power*. New York: Longman, 1989. ISBN 0-582-00976-6.

FAIRCLOUGH, Norman. *Media Discourse*. London, New York: Hodder Arnold Publication, 1995. ISBN 978-03-4058-889-5.

FAIRCLOUGH, Norman, et al. *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. London: Routledge, 2003. ISBN 9780415258937.

FUNTOWICZ, Silvio a Jerome RAVETZ. Post-normal science. In: CASTREE, Noel, Mike HULME a James D. PROCTOR, ed. *Companion to Environmental Studies* [online]. Londýn: Routledge, 2018, 443-447 [cit. 2022-11-11]. ISBN 9781315640051. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781315640051-89/post-normal-science-silvio-funtowicz-jerome-ravetz?context=ubx>

GHOSAL, Sunetro, Ketil SKOGEN a Siddhartha KRISHNAN. Locating Human-Wildlife Interactions: Landscape Constructions and Responses to Large Carnivore Conservation in India and Norway. *Conservation and Society* [online]. 2015, **13**(3), 265-274 [cit. 2022-12-01]. ISSN 0972-4923. Dostupné z: <https://conservationandsociety.org.in/article.asp?issn=0972-4923;year=2015;volume=13;issue=3;spage=265;epage=274;aulast=Ghosal>

GIDDENS, Anthony. *Unikající svět: jak globalizace mění náš život*. Přeložila Jana OGROCKÁ. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 80-85850-91-5.

HANZAL, Vladimír. *Myslivost II*. II. upravené vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2018. ISBN 978-80-213-2857-0.

HART, Vlastimil. *Úvod do myslivosti: historie, zvyky, tradice*. I. upravené vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2017. ISBN 978-80-87668-34-4.

HEBERLEIN, T. A., G. ERICSSON a K. -U. WOLLSCHIED. Correlates of hunting participation in Europe and North America. *Zeitschrift für Jagdwissenschaft* [online]. 2002, **48**(1), 320-326 [cit. 2022-11-09]. ISSN 0044-2887. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/BF02192424#citeas>

HERZOG, Sven. Return of grey wolf (*Canis lupus*) to Central Europe: challenges and recommendations for future management in cultural landscapes. *Annals of Forest Research* [online]. 2018, **61**(2), 203-209 [cit. 2022-10-04]. ISSN 2065-2445. Dostupné z: <https://www.afrjournal.org/index.php/afr/article/view/1190>

HNUTÍ DUHA. Počet vlčích teritorií se v Česku rozrostl o dvě, potvrdil každoroční monitoring. In: *hnutiduha.cz* [online]. 1.2.2022. Dostupné z: <https://hnutiduha.cz/aktualne/pocet-vlcich-teritorii-se-v-cesku-rozrostl-o-dve-potvrdil-kazdorocni-monitoring>

HOBSBAWM, Eric a Terence RANGER, ed. *The Invention of Tradition* [online]. Cambridge University Press, 2014 [cit. 2022-09-15]. ISBN 9781107295636. Dostupné z: <https://www.cambridge.org/core/books/invention-of-tradition/B9973971357795DC86BE856F321C34B3>

KRAJHANZL, Jan, Tomáš CHABADA a Renata SVOBODOVÁ. *Vztah české veřejnosti k přírodě a životnímu prostředí: reprezentativní studie veřejného mínění*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2018. 349 s. ISBN 978-80-210-8966-2.

KRANGE, Olve a Ketil SKOGEN. When the lads go hunting: The 'Hammertown mechanism' and the conflict over wolves in Norway. *Ethnography* [online]. 2011, **12**(4), 466-489 [cit. 2023-01-05]. ISSN 1466-1381. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1466138110397227>

KUTAL, Miroslav. *Velké šelmy v českých lesích: význam z pohledu ochrany přírody a myslivosti*. 2., dopl. vyd. Olomouc: Hnutí Duha, 2013. ISBN 978-80-904530-4-3.

KUTAL, Miroslav, Elisa BELOTTI, Josefa VOLFOVÁ, et al. Výskyt velkých šelem - rysa ostrovida (*Lynx lynx*), vlka obecného (*Canis lupus*) a medvěda hnědého (*Ursus arctos*) - a kočky divoké (*Felis silvestris*) v České republice a na západním Slovensku v letech 2012-2016 (Carnivora). *Lynx, nová serie* [online]. Praha: Národní muzeum, 2017, **48** (1), 93-107 [cit. 2022-11-13]. ISSN 1804-6460. Dostupné z: https://en.alkawildlife.eu/media/093-107_Kutal.pdf

LATOUR, Bruno, et al. *Politics of nature: How to bring the sciences into democracy*. Přeložila Catherine PORTER. Harvard University Press, 2004. ISBN 0-674-01289-5.

LATOUR, Bruno a Steve WOOLGAR. *Laboratory life: The construction of scientific facts*. Princeton University Press, 1986. ISBN 9780691028323.

LIBERG, Olof, Guillaume CHAPRON, Petter WABAKKEN, et al. Shoot, shovel and shut up: cryptic poaching slows restoration of a large carnivore in Europe. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences* [online]. 2012, **279**(1730), 910-915 [cit. 2022-11-06]. ISSN 0962-8452. Dostupné z: <https://royalsocietypublishing.org/doi/10.1098/rspb.2011.1275>

LOSOSOVÁ, Jana, Jindřiška KOUŘILOVÁ a Nikola SOUKUPOVÁ. Controversial approach to wolf management in the Czech Republic. *Agricultural Economics* [online]. 2021, **67**(1), 1-10 [cit. 2022-10-14]. ISSN 0139570X. Dostupné z: https://agricecon.agriculturejournals.cz/artkey/age-202101-0001_controversial-approach-to-wolf-management-in-the-czech-republic.php

LÓPEZ-BAO, José Vicente, Jeremy BRUSKOTTER a Guillaume CHAPRON. Finding space for large carnivores. *Nature Ecology & Evolution* [online]. 2017, **1**(5) [cit. 2022-12-05]. ISSN 2397-334X. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s41559-017-0140>

LYNN, William S. Discourse and Wolves: Science, Society, and Ethics. *Society & animals* [online]. BRILL, 2010, **18**(1), 75-92 [cit. 2022-12-01]. ISSN 1063-1119. Dostupné z: https://brill.com/view/journals/soan/18/1/article-p75_5.xml

MACNAGHTEN, Phil a John URRY. *Contested natures*. Sage Publication, 1998. ISBN 0-761-95312-4.

MÁLEK, Albert. Majitele lesu trápí přemnožená zvěř. Tvrdí, že k tomu přispívá lovecký byznys. In: *seznamzpravy.cz* [online]. 24.7.2022. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-majitele-lesu-trapi-premnozena-zver-tvrdi-ze-k-tomu-prispiva-lovecky-byznys-209014>

MCCAULEY, Clark a Sophia MOSKALENKO. Mechanisms of Political Radicalization: Pathways Toward Terrorism. *Terrorism and Political Violence* [online]. 2008, **20**(3), 415-433 [cit. 2023-01-05]. ISSN 0954-6553. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09546550802073367>

MECH, L. David. Canis lupus. *Mammalian species* [online]. The American Society of Mammalogists, 1974, **37**, 1-6 [cit. 2022-09-05]. ISSN 0076-3519. Dostupné z: <https://academic.oup.com/mspecies/article/doi/10.2307/3503924/2600650>

MEYER, John M. Hypocrisy, NIMBY, and the Politics of Everybody's Backyard. *Ethics, place and environment* [online]. Routledge, 2010, **13**(3), 325-327 [cit. 2022-11-24]. ISSN 1366-879X. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1366879X.2010.528629>

MISSLER, Jan. Kritická diskurzivní analýza (CDA) a velké množství masmediálních textů. In: *Media a text II*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešově, 2008, 118-124. ISBN 978-80-8068-730-4.

MISCHI, Julian. Contested rural activities: Class, politics and shooting in the French countryside. *Ethnography* [online]. 2013, **14**(1), 64-84 [cit. 2022-09-05]. ISSN 1466-1381. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1466138112440980>

MYSLIVOST: STRÁŽ MYSLIVOSTI. *Historie vydání časopisu Myslivost a firmy Myslivost, s.r.o.* [online]. Myslivost, 2022a. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Redakce/Historie-casopisu>

MYSLIVOST: STRÁŽ MYSLIVOSTI. *Základní informace o časopisu Myslivost* [online]. Myslivost, 2022b. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Redakce/Zakladni-informace-o-casopisu>

NÁVRAT VLKŮ. Výskyt vlka. In: *navratvlku.cz* [online]. 2020. Dostupné z: <https://www.navratvlku.cz/o-vlkovi-historicke-a-soucasne-rozsireni/> (AOPK, 2020)

NÁVRAT VLKŮ. O vlkovi: Ohrožení a ochrana. In: *navratvlku.cz* [online]. 2021. Dostupné z: <https://www.navratvlku.cz/o-vlkovi-ohrozeni-a-ochrana/>

NIEDZIALKOWSKIA, Krzysztof, Adam KONOPKA a Renata PUTKOWSKA-SMOTER. To Hunt or to Protect? Discourse-coalitions in the Polish Wolf Management. *Conservation and Society* [online]. 2021, **19**(2), 91-100 [cit. 2022-12-05]. ISSN 0972-4923. Dostupné z: <https://www.conservationandsociety.org.in/article.asp?issn=0972-4923;year=2021;volume=19;issue=2;epage=91;epage=100;aulast=Niedzialkowski>

NIEDZIALKOWSKI, Krzysztof. Between Europeanisation and politicisation: wolf policy and politics in Germany. *Environmental Politics* [online]. 2022, 1-22 [cit. 2022-09-04]. ISSN 0964-4016. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09644016.2022.2127646>

PATES, Rebecca a Julia LESER. *The wolves are coming back: The politics of fear in Eastern Germany*. Manchester University Press, 2021. ISBN 978-1-5261-4701-1.

PETERSON, Richard B., et al. Seeing (and Doing) Conservation Through Cultural Lenses. *Environmental Management* [online]. 2010, **45**(1), 5-18 [cit. 2022-09-05]. ISSN 0364-152X. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00267-008-9135-1>

PLATÓN. *Ústava*. Šesté, opravené vydání. Přeložil František NOVOTNÝ. Praha: OIKOYMENH, 2017. ISBN 978-80-7298-230-1.

POHJA-MYKRÄ, Mari. Felony or act of justice? – Illegal killing of large carnivores as defiance of authorities. *Journal of Rural Studies* [online]. 2016, **44**, 46-54 [cit. 2023-01-05]. ISSN 07430167. Dostupné z:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016716300031>

POHJA-MYKRÄ, Mari. Community power over conservation regimes: techniques for neutralizing the illegal killing of large carnivores in Finland. *Crime, Law and Social Change* [online]. 2017, **67**(4), 439-460 [cit. 2022-10-05]. ISSN 0925-4994. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10611-016-9666-y>

POLÁK, Vojtěch. *Právní úprava ochrany vlka v České republice*. Praha, 2021. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra práva životního prostředí. Vedoucí práce Damohorský, Milan.

RADA EVROPY. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. Bern: Rada Evropy, 1979. Dostupné z:

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=104>

REDFORD, Kent H. a J. Peter BROSIUS. Diversity and homogenization in the endgame. *Global Environmental Change* [online]. 2006, **16**(4), 317-319 [cit. 2022-09-05]. ISSN 09593780. Dostupné z:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0959378006000665?via%3Dihub>

RIPPLE, William J. a Robert L. BESCHTA. Large predators limit herbivore densities in northern forest ecosystems. *European Journal of Wildlife Research* [online]. 2012, **58**(4), 733-742. ISSN 1612-4642. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10344-012-0623-5>

RIPPLE, William J., James A. ESTES, Oswald J. SCHMITZ, et al. What is a Trophic Cascade?. *Trends in ecology & evolution* [online]. Londýn: Elsevier, 2016, **31**(11), 842-849 [cit. 2022-11-16]. ISSN 0169-5347. Dostupné z: [https://www.cell.com/trends/ecology-evolution/fulltext/S0169-5347\(16\)30137-9?_returnURL=https%3A%2F%2Flinkinghub.elsevier.com%2Fretrieve%2Fpii%2FS0169534716301379%3Fshowall%3Dtrue](https://www.cell.com/trends/ecology-evolution/fulltext/S0169-5347(16)30137-9?_returnURL=https%3A%2F%2Flinkinghub.elsevier.com%2Fretrieve%2Fpii%2FS0169534716301379%3Fshowall%3Dtrue)

RYŠAVÝ, Ivan. Přemnožená spárkatá zvěř působí škody nejen vlastníkům obecních lesů. In: *moderniobec.cz* [online]. 22.10.2021. Dostupné z: <https://moderniobec.cz/premnozена-sparkata-zver-pusobi-skody-nejen-vlastnikum-obecnich-lesu/>

SCOTT, James C. *Weapons of the weak: Everyday forms of peasant resistance*. Yale University Press, 1987. ISBN 0300036418.

SCOTT, James C. *Domination and the arts of resistance: Hidden transcripts*. Yale University Press, 1990. ISBN 0300047053.

SENF, Lukáš. *Za plotem čeká vlk. Mezidruhové soužití na Broumovsku v antropocénu*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Katedra obecné antropologie. Vedoucí práce Stöckelová, Tereza.

SERENARI, Christopher a Michelle L. LUTE. Delegitimizing Large Carnivore Conservation through Discourse. *Society & Natural Resources* [online]. 2021, **34**(1), 3-22 [cit. 2022-10-08]. ISSN 0894-1920. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08941920.2020.1727593>

SCHNEIDEROVÁ, Soňa. *Analýza diskurzu a mediální text*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2884-4.

SJÖLANDER-LINDQVIST, Annelie. Predators in 'Agri-environmental' Sweden: Rural Heritage and Resistance Against Wolf Propagation. In: GÖKÇEKUS, Hüseyin, Umut TÜRKER a James W. LAMOREAUX, ed. *Survival and Sustainability* [online]. Berlin, Heidelberg: Springer, 2011, 15-27 [cit. 2023-01-05]. ISBN 978-3-540-95990-8. Dostupné z: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-540-95991-5_2

SKOGEN, Ketil a Olve KRANGE. A Wolf at the Gate: The Anti-Carnivore Alliance and the Symbolic Construction of Community. *Sociologia Ruralis* [online]. 2003, **43**(3), 309-325 [cit. 2022-12-05]. ISSN 0038-0199. Dostupné z:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/1467-9523.00247>

SKOGEN, Ketil, Isabelle MAUZ a Olve KRANGE. Cry Wolf!: Narratives of Wolf Recovery in France and Norway*. *Rural Sociology* [online]. 2008, **73**(1), 105-133 [cit. 2022-10-01]. ISSN 00360112. Dostupné z:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1526/003601108783575916>

SKOGEN, Ketil a Olve KRANGE. The Political dimensions of illegal wolf hunting: Anti-elitism, lack of trust in institutions and acceptance of illegal wolf killing among Norwegian hunters. *Sociologia Ruralis* [online]. 2020, **60**(3), 551-573 [cit. 2022-10-06]. ISSN 0038-0199. Dostupné z: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/soru.12309>

SKOGEN, Ketil; VON ESSEN, Erica; KRANGE, Olve. Hunters who will not report illegal wolf killing: Self-policing or resistance with political overtones?. *Ambio*, 2022, 51.3: 743-753.

Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

SVĚT MYSLIVOSTI. *O časopisu Svět myslivosti* [online]. Svět myslivosti, 2022.

Dostupné z: <https://www.svetmyslivosti.cz/casopis/o-casopisu>

SWYNGEDOUW, Erik. Depoliticized Environments: The End of Nature, Climate Change and the Post-Political Condition. *Royal Institute of Philosophy Supplement* [online]. Cambridge University Press, 2011, **69**, 253-274 [cit. 2022-12-03]. ISSN 1755-3555. Dostupné z: <https://www.cambridge.org/core/journals/royal-institute-of-philosophy-supplements/article/depoliticized-environments-the-end-of-nature-climate-change-and-the-postpolitical-condition/4F708993EFC17E964F0D14AEB448208F>

ŠAFHAUSER, Roman. Vlka nalezeného na Mělnicku někdo jinde zastřelil, bude to řešit policie. In: *idnes.cz* [online]. 6.5.2019. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/praha/zpravy/melnicko-mrtvy-vlk-podle-pitvy-nekdo-zastreli.A190506_113323_praha-zpravy_rsr

TERBORGH, John a James A. ESTES. *Trophic cascades predators, prey, and the changing dynamics of nature*. Washington, DC: Island Press, 2010. ISBN 1-59726-819-4.

THEODORAKEA, Ilektra Theodora a Erica VON ESSEN. Who let the wolves out? Narratives, rumors and social representations of the wolf in Greece. *Environmental Sociology* [online]. 2016, 2(1), 29-40 [cit. 2022-08-25]. ISSN 2325-1042. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/23251042.2015.1119349>

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.

VACH, Miloslav. *Myslivost: 1. díl Základy myslivosti*. Uhlířské Janovice: Silvestris spol., 2015. ISBN 978-80-901775-7-4.

VACH, Miloslav a kol. *Myslivost: 2. díl Myslivecký management chovu a lovu zvěře*. Uhlířské Janovice: Silvestris, 2016. ISBN 978-80-901775-9-8.

VAN LEEUWEN, Theo. Legitimation in discourse and communication. *Discourse & Communication* [online]. 2007, 1(1), 91-112 [cit. 2022-11-06]. ISSN 1750-4813. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1750481307071986>

VAŠÁT, Petr. Kritická diskursivní analýza: sociální konstruktivismus v praxi. *Antropowebzin* [online]. 2008, 2-3, 101-112 [cit. 2022-11-06]. ISSN 1801-8807. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/handle/11025/6827>

Vlk na Broumovsku z pohledu myslivců. In: *Youtube.com* [online]. 28.2.2020 [cit. 2022-10-05]. Dostupné z:

https://www.youtube.com/watch?v=gdM4_vo9UXA&t=805s&ab_channel=LESNICKOD%C5%98EVA%C5%98SK%C3%9DVZD%C4%9AL%C3%81VAC%C3%8DINSTITUTLDVI

VON ESSEN, Erica, et al. The radicalisation of rural resistance: How hunting counterpublics in the Nordic countries contribute to illegal hunting. *Journal of Rural Studies* [online]. 2015, **39**, 199-209 [cit. 2022-01-02]. ISSN 0743-0167. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016714001168?via%3Dihub>

VON ESSEN, Erica a Michael ALLEN. A reluctant right-wing social movement: On the 'good sense' of Swedish hunters. *Journal of Rural Studies* [online]. 2017, **50**, 139-147 [cit. 2022-09-03]. ISSN 07430167. Dostupné z:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0743016716305150>

VON ESSEN, Erica, et al. Discourses on illegal hunting in Sweden: the meaning of silence and resistance. *Environmental Sociology* [online]. 2018, **4**(3), 370-380 [cit. 2022-11-07].

ISSN 2325-1042. Dostupné z:

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/23251042.2017.1408446>

VON ESSEN, Erica a Michael ALLEN. 'Not the Wolf Itself': Distinguishing hunters' criticisms of wolves from procedures for making wolf management decisions. *Ethics, Policy & Environment* [online]. 2020, **23**(1), 97-113 [cit. 2023-01-05]. ISSN 2155-0085.

Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/21550085.2020.1746009>

VOSÁTKA, Josef. *Myslivost: ochrana přírody, chov zvěře a zvířat, lov*. Ilustroval František LIEBL, Miroslav MÍČKA a Bohumil SIEGL. Praha: Druckvo, 2013. Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-08-5.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. ISSN 1211-1244.

ZSCHEISCHLER, Jana a Jonathan FRIEDRICH. The wolf (*canis lupus*) as a symbol of an urban–rural divide? Results from a media discourse analysis on the human–wolf conflict in Germany. *Environmental Management* [online]. 2022, **70**(6), 1051-1065 [cit. 2022-11-05]. ISSN 0364-152X. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s00267-022-01719-3>

ŽLÁBKOVÁ, Ludmila. Vlka na Broumovsku někdo zřejmě postřelil. In: *Novinky.cz* [online]. 7.4.2022. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-vlka-na-broumovsku-nekdo-zrejme-postrelil-40393153>

Seznam analyzovaných článků

1. ĎURÍK, Jaroslav. Ako ďalej v manažmente našich veľkých šeliem?. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2014, **62**(2), 30 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2014/Unor--2014/Ako-dalej-v-manazmente-nasich-velkych-seliem->
2. ZEIGROSSER, Petr. Lov vlků v Rumunsku. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2014, **62**(3), 48 [cit. 2023-01-06]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2014/Brezen-2014/Lov-vlku-v-Rumunsku>
3. RAJSKÝ Matúš a Peter KAŠTIER. Problematika vlka na Slovensku. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2014, **62**(4), 50 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2014/Duben---2014/Problematika-vlka-na-Slovensku>
4. JAGIELSKI, Zdeněk. Rumunsko je jednou z posledních zemí v Evropě, kde můžete lovit medvědy. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2014, **62**(12), 40 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2014/Prosinec-2014/Rumunsko-je-jednou-z-poslednich-zemi-v-Evrole-kde>
5. ĎURÍK, Jaroslav. O „budúcnosti“ a „euroúlohe“ slovenského vlka. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2015, **63**(1), 32 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2015/Leden-2015/O-buducnosti-a-euroulohe-slovenskeho-vlka>
6. KRÁLÍČEK, Luděk. Je tomu už rok, co se vlci objevili pod Bezdězem. *Myslivosť: Stráž myslivosti* [online]. 2015, **63**(4), 8 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivosť.cz/Casopis-Myslivosť/Myslivosť/2015/Duben-2015/Je-tomu-uz-rok-co-se-vlci-objevili-pod-Bezdezem>

7. POŘÍZKA, Dušan. Za medvědem do Rumunska. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2015, **63**(4), 43 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2015/Duben-2015/Za-medvedem-do-Rumunska>
8. STRAKA, Bohumil. My o vlku a vlk za dveřmi Europarlamentu. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2015, **63**(11), 54 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2015/Listopad-2015/My-o-vlku-a-vlk-za-dvermi-Europarlamentu>
9. ĎURÍK, Jaroslav. Poučí se česká ochrana přírody z cizích pochybení? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2016, **64**(1), 64 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2016/Leden-2016/Pouci-se-ceska-ochrana-prirody-z-cizich-pochybeni>
10. ROHON, Pavel. Je žádoucí existence velkých srstnatých predátorů ve volnosti v kulturní krajině České republiky? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2016, **64**(5), 18 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2016/Kveten-2016/Je-zadouci-existence-velkych-srstnatych-predatoru>
11. LIBOSVÁR, František. Hubení škodné či Redukce přemnožené zvěře? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2016, **64**(9) [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2016/Zari-2016/Hubeni-skodne-ciRedukce-premnozene-zvere>
12. DRMOTA, Josef. Myslivost je náš časopis... *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2017, **65**(1), 5 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2017/Leden-2017/Myslivost-je-nas-casopis%E2%80%A6>
13. ZEIGROSSER, Petr. Tak nám zakázali lov vlků a medvědů v Rumunsku. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2017, **65**(2), 50 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2017/Unor-2017/Tak-nam-zakazali-lov-vlku-a-medvedu-v-Rumunsku>

14. ŠVRČULA, Daniel. Jak je to s populací vlka obecného v Německu? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(5), 12 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Kveten-2018/Jak-je-to-s-populaci-vlka-obecneho-v-Nemecku>
15. ĎURÍK, Jaroslav. Manažment veľkých šeliem. Je načase niečo zmeniť! *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(6), 45 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Cerven-2018/Manazment-velkych-seliem-Je-nacase-nieco-zmenit>
16. JANOTA, Jiří. Ohlédnutí i pohled do budoucna. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(7), 8 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Cervenec-2018/Ohlednuti-i-pohled-do-budoucna>
17. ŠVRČULA, Daniel. Je již 5 minut po dvanácté? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(8), 67 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Srpen-2018/Je-jiz-5-minut-po-dvanacte>
18. RŮŽIČKA, Tomáš, et al. Současný návrat vlků. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(9), 14 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2018/Zari-/-2018/Soucasny-navrat-vlku>
19. HAVRLANT, Tomáš. Návrat vlků?! Očekávaný pomocník nebo nebezpečná šelma? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(9), 18 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2018/Zari-/-2018/Navrat-vlku-Ocekavany-pomocnik-nebo-nebezpecna-s>
20. SCHOLZ, Jiří. Konec chovu muflonů na Machovsku? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(9), 24 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2018/Zari-/-2018/Konec-chovu-muflonu-na-Machovsku>

21. KASINA, Jiří. Několik otázek pro ministra zemědělství Miroslava Tomana. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2018, **66**(11), 6 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2018/Listopad/-/2018/Nekolik-otazek-pro-ministra-zemedelstvi-Miroslava>
22. ZEIGROSSER, Petr. Nejčistší bastardi. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(1), 35 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Leden-2019/Nejcistsi-bastardi>
23. ĎURÍK, Jaroslav. O mentalite poľovníkov. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(2), 22 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Unor-2019/O-mentalite-polovnikov>
24. FISCHER, Miloš. O vlčích, ochraně přírody a smrtících pastech. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(2), 71 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Unor-2019/O-vcich-ochrane-prirody-a-smrticich-pastech>
25. HAJNÝ, Lubomír. Vlci na Broumovsku pohledem mysliveckého hospodáře. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(8), 38 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Srpen-2019/Vlci-na-Broumovsku-pohledem-mysliveckeho-hospodare>
26. HULVA, Pavel. Molekulární ekologie vlka, rewilding a myslivost ve 21. století. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(9), 20-27 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Zari-2019/Molekularni-ekologie-vlka-rewilding-a-myslivost-v>

27. ĎURÍK, Jaroslav. Pár slov o nepřirozené přirozenosti. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(9), 30 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Zari-2019/Par-slov-o-neprirozene-prirozenosti>
28. HAVRLANT, Tomáš. O hledání kompromisu. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(10), 40 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Rijen-2019/O-hledani-kompromisu>
29. HAJNÝ, Lubomír. Statisíkové škody po útoku vlků na Broumovsku. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2019, **2019**(10), 42 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2019/Rijen-2019/Staticove-skody-po-utoku-vlku-na-Broumovsku>
30. ZAHRADNÍK, Kamil. Nenechme se manipulovat. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2020, **2020**(1), 26 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2020/Leden-2020/Nenechme-se-manipulovat>
31. HUSTINOVÁ, Martina. Manažment vlka na Slovensku a boj so záujmovými skupinami. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2020, **2020**(1), 36 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2020/Leden-2020/Manazment-vlka-na-Slovensku-a-boj-so-zaujmovymi-sk>
32. HAJNÝ, Lubomír. Chtějí myslivci opravdu vlka vystřílet? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2020, **2020**(1), 44 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2020/Leden-2020/Chteji-myslivci-opravdu-vlka-vystrilet>
33. ZAHRADNÍK, Kamil. Škody zvěří a vlk. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2020, **2020**(2), 18 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2020/Unor-2020/Skody-zveri-a-vlk>

34. MEZENSKÝ, Jiří. Dva tisíce pět set, převážně „nekorektních“ slov o vlkovi. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2020, **2020**(4), 26 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2020/Duben-2020/Dva-tisice-pet-set-prevazne-nekorektnich-slov-o>
35. HAVRLANT, Tomáš. Jak je to ve skutečnosti se zabezpečením ovcí před vlkem ze strany chovatelů? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2021, **2021**(1), 48 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2021/Leden-2021/Jak-je-to-ve-skutecnosti-se-zabezpecenim-ovci-pred>
36. ZACHYSTALOVÁ, Linda, et al. Do naší krajiny patří jak hospodářská zvířata, tak vlci. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2021, **2021**(2), 42 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2021/Unor-2021/Do-nasi-krajiny-patri-jak-hospodarska-zvirata-tak>
37. HAVRLANT, Tomáš. Je nejvyšší čas najít konsenzus. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2021, **2021**(2), 44 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2021/Unor-2021/Je-nejvyssi-cas-najit-konsenzus>
38. MOHELSKÝ, Martin. Vlci, příroda a chovatelé ovcí. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2021, **2021**(3), 32 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2021/Brezen-2021/Vlci-priroda-a-chovatele-ovci>
39. MEZENSKÝ, Jiří. Non Hanibal, sed Fanaticism ante portas! *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2021, **2021**(5), 23 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2021/Kveten-2021/Non-Hanibal-sed-Fanaticism-ante-portas>
40. MÁNEK, Jiří. Smečka vlků v Nové Peci na Šumavě se s tím nepárala. Co bude dál? *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2022, **70**(1), 36 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2022/Leden-2022/Smecka-vlku-v-Nove-Peci-na-Sumave-se-s-tim-neparal>

41. ZEIGROSSER, Petr. Vlci – napjatá situace v Dolním Sasku. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2022, **2022**(2), 28 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2022/Unor-2022/Vlci-napjata-situace-v-Dolnim-Sasku>
42. ČMMJ. Myslivec ví víc než Karkulka. *Myslivost: Stráž myslivosti* [online]. 2022, **2022**(5), 48 [cit. 2022-09-07]. Dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/MYSLIVOST-Straz-myslivosti/2022/Kveten-2022/Myslivec-vi-vic-nez-Karkulka>

Seznam obrázků

Obr. 1 Organizační struktura ČMMJ	17
Obr. 2 Výskyt vlka obecného.....	20
Obr. 3 Trojdimenzionální analýza	43

Seznam použitých zkratk

AOPK Agentura ochrany přírody a krajiny

CITES Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

ČMMJ Českomoravská myslivecká jednota

ČSÚ Český statistický úřad

KDA kritická diskurzivní analýza

MKČR Ministerstvo kultury České republiky

MZE Ministerstvo zemědělství

MŽP Ministerstvo životního prostředí

OMS obvodní myslivecké spolky

ZOM Zákon o myslivosti

Fakulta humanitních studií UK magisterský obor sociální a kulturní ekologie

Pátkova 5/2137, 182 00 Praha 8 – Libeň

Magisterský obor
sociální a kulturní
ekologie

Projekt diplomové práce (DP) oboru sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: Bc. Dominik Grosser
2. Osobní číslo (UKČO): 14266622
3. Rok imatrikulace na FHS UK (bak. studium, jinak mag. studium): 2015
4. Datum zápisu na obor sociální a kulturní ekologie FHS UK (alespoň měsíc, rok): září 2020
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny: Vnímání etické spotřeby v kontextu společenského statusu u studentů FHS, Univerzita Karlova, obor Studium humanitní vzdělanosti, Praha 2020
6. Předběžný název DP (česky): Vlk obecný v rámci časopisu Myslivost
7. Předběžný název DP (anglicky): Grey wolf in the magazine Myslivost
8. Klíčová slova (česky): vlk obecný, myslivost, časopis Myslivost, Českomoravská myslivecká jednota, kritická diskurzivní analýza
9. Klíčová slova (anglicky): grey wolf, gamekeeping, magazine Myslivost, Czech-Moravian gamekeeping unit, critical discursive analysis
10. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]):

Od března roku 2014 došlo k návratu vlka obecného (*Canis lupus*) na území České republiky. V důsledku toho dochází k vytváření třecích ploch mezi zájmy ochranářů, veřejnosti, pastevců a myslivců. Velice vlivnou organizací v rámci debat o vlkovi obecném je Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ), která sdružuje přibližně 60 tisíc myslivců, což je výrazná většina myslivecké komunity. Jedná se o organizaci, která se vyznačuje hegemonickou strukturou, jelikož se angažuje ve vzdělávání myslivců a zároveň vystupuje jako lobby v politických otázkách, ve kterých jedná jako zástupce zájmů myslivecké komunity. Důležitou činností ČMMJ je vydávání nejčtenějšího mysliveckého časopisu, kterým mimo jiné deklaruje svou agendu a utváří a formuje názory čtenářů.

11. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]):
Diplomová práce se bude zabývat způsoby reprezentace vlka obecného v časopise Myslivost. Práce bude využívat metody kritické diskurzivní analýzy, která umožní rozklíčovvat nejen diskurzy, které se v rámci textů, diskurzivních řádů a socio-kulturního kontextu reprodukují, ale také ideologické pozadí a způsob legitimizace daných diskurzů.
12. Hlavní vstupní výzkumný problém – výzkumná otázka (výzkumné otázky) – ev. hypotéza (hypotézy):
  1. Jakými způsoby časopis Myslivost reprezentuje vlka obecného?
  2. Jakým způsobem dochází k legitimizaci daných reprezentací v rámci socio-kulturního kontextu?

13. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity:
Rešerše odborné literatury, účelový výběr článků z časopisu Myslivost, trojdimenzionální model analýzy diskurzů: deskripce, interpretace a explanace.
14. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi atd.):
Cílem práce je rozklíčovat způsoby reprezentace, kterými časopis Myslivost vytváří sociální realitu a vědění o vlkovi obecném a zároveň analyzovat ideolog(i-e), které stojí na pozadí a umožňují legitimizaci daných diskurzů.
15. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“):
Návrat vlka obecného do kulturní krajiny České republiky je aktuální téma, ve kterém nebyla do této doby prozkoumána myslivecká perspektiva sociální reality, která se tvoří uvnitř nejvýznamnější myslivecké organizace (ČMMJ). Práce nemá ambici analyzovat celkovou korespondenci organizace se světem a členy, spíše se soustředí na jeden velice významný kanál a to je právě časopis Myslivost, který je stěžejním prostředkem komunikace mezi organizací a svými členy.
16. Jaké bude (bude-li) jejich teoretické zobecnění a přínos:
Vzhledem k povaze práce žádné.
17. Struktura DP (předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol):
  - Abstrakt
  - Úvod
  - Teoretická část:
    - vlk obecný
    - myslivost
    - myslivecké organizace (ČMMJ)
    - časopis myslivost
    - diskurz
  - Metoda
  - Reflexe
  - Praktická část:
    - trojdimenzionální analýza
  - Diskuze
  - Závěr
  - Bibliografie
  - Přílohy
18. Předběžná bibliografie k tématu:

ANDRESKA, Jiří; ANDRESKOVÁ, Erika. 1993. *Tisíc let myslivosti*. Vimperk: Tina. ISBN 80- 85618-12-5

BERGER, Peter L.; LUCKMANN, Thomas. 1999. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, ISBN 80-85959-46-1.

FAIRCLOUGH, Norman. 1989. *Language and Power*. Longman. B.m.: London.

FAIRCLOUGH, Norman a R. WODAK. 1997. *Critical discourse analysis. Discourse as Social Interaction: Multidisciplinary Introduction*. 2, London: Sage, 258–285.

MYSLIVOST: stráž myslivosti. Praha: Myslivost. ISSN 0323-214X.

SCHNEIDEROVÁ, Soňa. 2015. *Analýza diskurzu a mediální text*. Praha: Karolinum Press.

VŠÁT, Petr. 2008. Kritická diskursivní analýza: Sociální konstruktivismus v praxi. *AntropoWebzin*, 4.2-3: 101-112.

VOSÁTKA, Josef. 2013. *Myslivost: ochrana přírody, chov zvěře a zvířat, lov*. Ilustroval František LIEBL, ilustroval Miroslav MÍČA, ilustroval Bohumil SIEGL. Praha: Druckvo, Myslivost pro praxi. ISBN 978-80-87668-08-5.

19. Předpokládaný vedoucí DP: Mgr. et. Mgr Arnošt Novák, Ph.D.

20. Důvod volby tématu (dosavadní znalosti, zájem, praxe a zájem studenta):¹ Aktivní myslivec, který cítí potřebu akademicky prozkoumat téma vlka, které mezi myslivci rezonuje.

Troja 15. května 2022

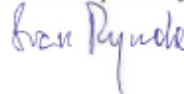
diploant/ka

vedoucí DP

zást. garanta SKE pro studijní záležitosti

¹ nepovinné